

PRO GRADU
LAPIN YLIOPISTO

Seikkailun jalanjäljissä

JOUKKUEASUN KÄYTÖN
MERKITYKSIÄ
URHEILIJAN AMMATILLISEN
IDENTITEETIN RAKENTUMISELLE

SUUTARIN SISKOKSET X
KOUVOLAN SUUNNISTAJAT RY

OLIVIA SAARI

PRO GRADU

SEIKKAILUN JALANJÄLJISSÄ

JOUKKUEASUN KÄYTÖN MERKITYKSIÄ URHEILIJAN AMMATILLISEN IDENTITEETIN RAKENTUMISELLE

Suutarin Siskokset x Kouvolan Suunnistajat ry

Olivia Saari

Taiteiden tiedekunta

Muoti-, tekstiilitaide ja materiaalitutkimus

2023

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN YLIOPISTO, TAITEIDEN TIEDEKUNTA

Työn nimi: Seikkailun jalanjäljissä. Joukkueasun käytön merkityksiä urheilijan ammatillisen identiteetin rakentumiselle

Tekijä: Olivia Saari

Koulutusohjelma/oppiaine: Muodin, tekstiilitaiteen ja materiaalitutkimuksen koulutusohjelma

Työn laji: Pro gradu -tutkielma

Sivumäärä: 118

Vuosi: 2023

Tutkimukseni käsittelee urheiluseuran vaatteiden ja pukeutumisen käytön merkityksiä urheilijan ammatillisen identiteetin rakentumiselle. Luonteeltaan tutkimus on laadullinen, mutta aineiston käsittelyssä on hyödynnetty myös määrällisiä menetelmiä. Tämän vuoksi valitsemani tutkimusmenetelmät viittaavat myös monimenetelmäisyyden näkökulmiin. Tutkimuksen keskiössä on Suutarin Siskosten henkilöbrändi, jonka kuvia tutkin semioottisin menetelmin vaatetusviestinnän näkökulmasta. Valokuvat on kerätty sosiaalisesta mediasta, markkinointikuvastoista sekä Suutarin siskosten ylläpitämästä blogista. Alun perin keräämässäni aineistossa oli yhteensä 514 kuvaa. Näistä rajasin varsinaisen tutkimusaineiston koskemaan kuvia, joissa Kouvolan Suunnistusseuran vaatteet ovat esillä Suutarin Siskosten henkilöbrändin kuvastoissa. Teemoittelun avulla aineistosta löytyi kolme hallitsevaa elementtiä, joiden perusteella valitsin määrällistä taulukointia apuna käyttäen 6 kappaletta teemoja mahdollisimman selkeästi edustavaa valokuvaa. Ammatillinen edustaminen, seikkailu ja yhteisöllisyys muodostivat aineiston keskeiset teemat. Valitut kuvat koodasin NVivo-ohjelmistolla, jonka jälkeen määritin aineistosta Roland Barthesin konnotatiivisen ja denotatiivisen tason. Tutkimukseni tavoitteena on lisätä ymmärrystä kuvien sisältämistä merkityksistä vaatetusviestinnän ja ammatillisen identiteetin näkökulmasta. Tulevaisuudessa tutkimustuloksista on mahdollisesti hyötyä urheiluseuroille vaatteiden suunnittelussa ja valmistuksessa. Keskityin tarkastelemaan kuvissa esiintyvien vaatteiden välittämää viestiä siitä, miten asujen käyttäminen erilaisissa tilanteissa rakentaa Suutarin Siskosten ammatillista identiteettiä urheilijoina.

Avainsanat: *Ammatillinen identiteetti, merkitykset, hiihtosuunnistus, urheilu, vaatetus, vaatetusviestintä*

Suostun tutkielman luovuttamiseen kirjastossa käytettäväksi X

UNIVERSITY OF LAPLAND, FACULTY OF ART AND DESIGN

The title of the pro gradu thesis: The importance of using a team uniform for the construction of an athlete's professional identity

Author: Olivia Saari

Degree programme / subject: Education program in fashion, textile art and materials research

The type of the work: Pro gradu thesis

Number of pages: 118

Year: 2023

My research deals with the meanings of the use of sports club clothes and dressing for the construction of an athlete's professional identity. The research is qualitative in nature, but quantitative methods have also been used in the processing of the material. For this reason, the research methods I have chosen also refer to the perspectives of multi-methodology. The focus of the research is the personal brand of Suutari's Sisters, whose pictures I studied using semiotic methods from the point of view of clothing communication. The photos have been collected from social media, marketing images and the blog maintained by Suutari's Sisters. The material I collected originally contained a total of 514 images. Of these, I limited the actual research material to pictures where Kouvola's Orienteering Club's clothes are displayed in Suutari's Sisters personal brand images. With the help of thematization, three dominant elements were found in the material, on the basis of which I selected 6 photos that represent the themes as clearly as possible, using quantitative tabulation as an aid. Professional representation, adventure and community were the central themes of the material. I coded the selected images with the NVivo software, after which I determined the connotative and denotative level of Roland Barthes from the material. The goal of my research is to increase understanding of the meanings contained in images from the point of view of clothing communication and professional identity. In the future, the research results may be useful for sports clubs in the design and manufacture of clothing. I focused on looking at the message conveyed by the clothes in the pictures about how wearing the outfits in different situations builds the professional identity of the Suutari's Sisters as athletes.

Keywords: *Professional identity, meanings, ski orienteering, sport, clothing, clothing communication*

I give a permission the Pro gradu thesis to be used in the library: X

”ilman seikkailua ei ole valokuvaa”

– Roland Barthes 1985

Teoksessa Barthes, R., (suom. Lehto, L., Lintunen, M. & Sironen, E 1985). *Valoisa huone: La chambre claire = Camera Lucida*. Kansankulttuuri: Suomen valokuvataiteen museon säätiö, 25.

SISÄLLYS

1 Johdanto.....	1
1.1 Tutkimuksen tavoitteet ja tausta.....	6
1.2 Tutkimuskysymykset, aineisto ja menetelmät.....	9
1.3 Tutkimuksen viitekehys ja käsitteet.....	17
2 Teoriatausta.....	21
2.1 Visuaalisen kulttuurin tulkinta.....	21
2.2. Ammatillisen identiteetin rakentuminen.....	27
2.3 Vaatetus viestinnän välineenä.....	33
3 Kouvolan Suunnistusseuran vaatteet ammatillisena edustusasuna.....	38
3.1 Minäpystyvyyden kokemus hiihtosuunnistuskilpailuissa.....	42
3.2 Menestyminen ammatillisena merkkipaaluna.....	47
3.3 Urheiluvaatetuksen merkityksiä kisatilanteissa.....	51
4 Seikkailu osana henkilöbrändiä.....	55
4.1 Joukkuevaatteiden käyttö vapaa-ajalla.....	59
4.2 Seuran vaatteet osana omaehtoista pukeutumista	64
4.3 Joukkuevaatteiden symboliikka.....	67
5 Pukeutuminen yhteisöllisyyttä rakentamassa.....	71
5.1 Vaatetus osana menestyksen merkkikieltä.....	72
5.2 Asu ryhmään kuulumisen ilmaisuvälineenä.....	77
5.3 Urheiluasun merkitys sosiaalisen identiteetin muodostumiselle.....	81
6 Päätäntö ja yhteenveto.....	85
Lähteet.....	88
Tutkimusaineisto.....	97
Liitteet.....	98

1. Johdanto

Tyttö seisoo peilin edessä ja hymyilee. Peilistä katsova tyttö on kirkassilmäinen ja ryhdikäs turkoosissa Kouvolan Suunnistusseuran hiihtopuvussa. Asu tuntuu yllä voimakkaalta. Se on juuri sellainen asu, mihin pukeutuessaan voisi kiittää lumisessa metsässä rastilta toiselle ja löytää maaliin ensimmäisten joukossa. Kiiltäväpintainen hiihtotakki kantaa muistoja itsensä ylittämisestä, yhteisistä hetkistä joukkuetovereiden kanssa. Vaate pukee näkymättömän näkyväksi, kertoo tarinaa oman urapolun rakentumisesta. Tyttö astuu askeleen eteenpäin, katselee vaatteessa olevia mustavalkoisia kuvioita. Metalliseen karttatelineeseen on kiinnitetty tämän päivän reittivalinnat. Ulkona pakkasesta kimmeltävä metsä odottaa, seikkailu kutsuu ja hän vastaa siihen.

Tämän pro gradu -tutkielman tarina alkaa vaatteesta. Se alkaa unelmien piirtämisestä näkyväksi ja vaatteiden merkityksistä ihmisen ammatillisen identiteetin rakentumiselle. Kirjoitin edellä kuvatun tarinan inspiroituneena Tuuli Suutarin kertomukseen oman uransa alkamisen käännekohtasta. Ensin oli intohimo, unelma ja vaate, joka teki unelmasta konkreettisen. Tutkimus sai alkunsa arktiseen ympäristöön Suutarin Siskosten kanssa yhteistyössä suunnittelemani mallistosta. Malliston keskiössä oli henkilöbrändistä huokuva seikkailullinen elämänasenne, mikä kulkee kantavana teemana myös tämän tutkimuksen lävitse. Yhteistyössä toteutetun mallistonsuunnittelun avulla pääsin tutustumaan hiihtosuunnistuksen maailmaan ammatillisen identiteetin näkökulmasta. Hiihtosuunnistuksen ammattilaisten henkilöbrändi tuli minulle tutuksi yhteistyön aikana kerätyn haastatteluvälineiston myötä. Tutkimuksessani syvensin projektin aikana hankittua tietopohjaa. Aihe vastasi myös lapsuudestani tuttuun seikkailunkaipuuseen, joka resonoi suunnittelu- ja tutkimusprosesseissa, innostaen suunnistamaan Suutarin Siskosten matkassa pohjoisiin maisemiin.

Läpi elämän vaatetuksella on ollut merkittävä rooli oman identiteettini muotoutumisessa. Vaatetuksen kautta voidaan ilmentää omaa minäkuva ja tuottaa erilaisia olemisen tapoja. Suhtaudun pukeutumiseen myös tapana tuottaa näkymätöntä, yksilöllistä kokemusta omasta identiteetistä visuaaliseen, konkreettiseen olomuotoon. Tutkimuksessa tarkastelen Suutarin Siskosten henkilöbrändin kuvastoja näkökulmasta, jossa ammatillista identiteettiä rakennetaan vaatetusviestinnällä. Ranskalaisen kirjallisuustutkijan ja semiotiikan kentällä vaikuttaneen Roland Barthesin kuvantutkimuksen teoria muodostaa kvalitatiiviselle tutkimukselleni kivijalan, jonka pohjalle rakensin laajempaa käsitystä kuvien sisältämistä merkityksistä.

Eri ammattialoilla vaatimukset vaatetukselle ovat hyvin erilaisia, mikä näkyy yleensä myös työpukeutumisessa. Esimerkiksi rakennustyömaalle ja toimistolle puettuihin asukokonaisuuksiin

liitetään toisistaan poikkeavia erityispiirteitä. Ammatillisen estetiikan tutkimisesta kiinnostuin vuonna 2019 syksyllä, osallistuessani Lapin sairaanhoitopiirin kanssa ensihoitajien uuden työvaatemalliston suunnitteluun. Silloin vaatetuksen sisältämät merkitykset, mielikuvien herättäminen ja visuaalinen symboliikka tulivat tutuksi ammatillisen identiteetin muodostumisen kontekstissa. Tässä tutkimuksessa keskityin tarkastelemaan vaatetuksessa näkyviin tulevaa ammatillisen identiteetin rakentumista valokuvatutkimuksen keinoin. Pukeutumisella voidaan korostaa tai luoda mielikuvia, jotka liittyvät ihmisen ammatillisiin valmiuksiin.

Tutkimuskohteena oli kuvastojen kautta tuotettu Suutarin Siskokset -henkilöbrändi, johon liittyy vahvasti myös urheilijan ammatillinen identiteetti ja sen kehittyminen. Tutkimuksessa tarkasteltavana oli urheilijan ammatillinen identiteetti. Henkilöbrändin käsitteellä tarkoitetaan tässä tutkimuksessa sekä henkilön tunnistettavaa imagoa että siitä tuotettua kuvallista sisältöä. Visuaalisuudella on merkittävä rooli henkilöbrändin rakentamisessa. Yhteneväinen sisältö edesauttaa luomaan tunnistettavuutta, millä puolestaan voi olla positiivinen vaikutus brändin luotettavuuden kokemukseen. Visuaalinen olomuoto rakentuu valokuvien ohella muotokielestä, värimaailmasta, graafisesta ulosannista sekä materiaaleista. Mielikuvien syntyminen tapahtuu visuaalisen olomuodon kautta. Nykyään sosiaalisella medially on vahva jalansija markkinoinnin välineenä. Vuonna 2022 julkaistun tiedon mukaan Facebookin kävijämäärä lähestyy kolmea miljardia. Instagramissa määrä ylittää miljardin ja palvelu on saavuttanut erityisesti nuorten ikäluokkien suosion. (Karjaluoto, Lahtinen, Mero & Pulkka 2022, 182–184, 234.) Henkilöbrändiin kiteytyvät toimijoiden ammatillinen osaaminen, arvot, elämäntavat, toimintamallit, sekä persoonallinen lähestymistapa sisällön tuottamiseen.

Ammattiurheilijan henkilöbrändäyksessä ulkoisella olemuksella on merkittävä rooli brändin tunnistettavuuden kannalta. Ulkonäköön liitetään tässä kontekstissa persoonaa ilmentävä vaatetus, jota tarkastellaan ammatillisen identiteetin rakentumisen välineenä. Pukeutumiseen sisältyy henkilöbrändäyksessä symbolista arvoa, jolla urheilija voi tuoda näkyviin kokemusta omasta identiteetistään. Elämäntyyli puolestaan viittaa arkipäiväisen olemisen tapoihin, jotka osaltaan heijastelevat urheilijan arvomaailmaa ja identiteettiä. Elämäntyyliin sisältyy myös elämäntarinallinen ulottuvuus. (Arai, Ross & Young 2013, 102.) Pukeutuminen voi osaltaan tuottaa näkyväksi elämäntyyliä olemalla konkreettinen osa arkisia toimintoja.

Sisällön tuottaminen on sen julkisuuden vuoksi vahvasti sosiaalinen ilmiö (Östman 2015, 15) ja 1900-luvulla kuvien rooli on kasvanut yhteiskunnassa teknologian kehittymisen myötä (Seppänen 2001b, 38). Arjen digitalisoituminen on muuttanut ja laajentanut ihmisten vuorovaikutusmahdollisuuksia, avaten kanssakäymiseen uudenlaisia ulottuvuuksia (Suoninen 2010, 73). Digitaalisen kulttuurin

käsitteellä tarkoitetaan tietotekniikan linkittymistä visuaalisen kulttuurin muotoon. Matkapuhelimissa ja tietokoneissa ilmenevä kuvallisuus on myös osa sosiaalista viestintää. Vuorovaikuttamiseen soveltuvat keinot ovat digitaalisessa maailmassa monipuoliset ja ne voivat ilmetä esimerkiksi tekstien, kuvien ja videoiden jakamisen muodossa. Digitalisoituminen on avannut uusia ikkunoita myös itsensä ilmaisemisen mahdollisuuksille. Tämä on herättänyt tutkijoita pohtimaan digitalisoitumisen vaikutuksia ihmisen minäkuvan muodostumiselle sekä visuaalisen kulttuurin tulkinnalle. (Mäyrä 2007, 196, 198, 204, 199, 200). Tutkimusaineistoni koostui pääosin digitaalisesta sisällöntuotannosta sosiaalisen median alustoilla. Julkaiseminen linkittyy toimintana myös tapoihin rakentaa omaa ammatillista identiteettiä hiihtosuunnistuksen huippuosajana.

Suutarin Siskokset on hiihtosuunnistukseen keskittyvä, kahden Kouvolasta kotoisin olevan sisaruksen perustama henkilöbrändi, joka suhtautuu urheiluun suurella sydämellä (Suutari 2018). Yhteistyömalliston tiedonhankinnan yhteydessä toteuttamassani haastattelussa Tuuli Suutari määritteli muutosvalmiuden, määrätietoisuuden ja hyvän keskittymiskyvyn hiihtosuunnistajan tärkeimmiksi ammatillisiksi ominaisuuksiksi. Mirka Suutarin mukaan lajissa tarvitaan myös nopeaa päättelykykyä, sekä vahvaa tietämystä määränpäästä. Suutarin Siskokset kuvailivat henkilöbrändiä haastatteluaineistossa seikkailuhenkiseksi ja leikkisäksi. Myös hauskanpito sekä elämäniloinen asenne näkyvät brändin luonteessa. Vaikka treenaamiseen suhtaudutaan rennosti, suhtautuminen hiihtosuunnistuskilpailuihin on kunnianhimoinen: Kisoihin tullaan voittamaan. Siskokset myös hiihtävät mielellään aina kun siihen on tilaisuus, paikasta riippumatta. (Suutarin Siskokset 2022.)

Matkojen selitteet: Pitkä matka, keskimatka, sprintti, viesti, sprinttiviesti, erikoispitkä matka, takaa-ajo

		PITKÄ	KESKI	SPR	VIESTI	SPR -V	EP	TA
2021	SM		10	11				
2020	SM		7		1			11
2019	MM			4	3			
	SM		1	2	1	1		
2018	EM	14	22	26				
	SM	7	4	dsq	2	3		
	Mc 25. (13.dnf,17,26,22,14,;...)							
2017	MM	9	11	5	1			
	EM	dnf	11	2	1			
	SM		3	9		2		
2016	EM	14	20	18				
	SM		5	5	2	2	3	
	Mc 17. (31,19,22,15,18,dnf,18,20,14)							
2015	SM	7	dnf	10	2	9	9	
2014	NMM	11	9	10				
	SM		1	1			1	
2013	NMM	10	8	14	4			
	SM	8	1					
2012	SM	2	2		3	3	1	
2011	SM	8	10	6	7			

Kuva 1: Mirka Suutarin ura 2011–2021.

Matkojen selitteet: Pitkä matka, keskimatka, sprintti, viesti, sprinttiviesti, erikoispitkä matka, takaa-ajo

		PITKÄ	KESKI	SPR	VIESTI	SPR -V	EP	TA
2021	SM		9	3				
2020	EM	23	16	20	3			
	SM		3		1			2
	Mc 20. (29,11,20,20,16,23)							
2019	SM		7	7	1	3		
2018	SM		5	2	2	3		
	Mc 30. (23,17,16,;...;...)							
2017	NMM	3	2	2	1			
	SM	2	2	4	2	1		
2016	NMM	3	1	4				
	SM	2	2		3	1	1	
2015	NMM	4	14	14	2			
	SM	1	5	2	2	3	1	
2014	NEM	7	7	11				
	SM		2	2			1	
2013	SM	8	4	7	7	2		
2012	SM	12	23		11	2		

Kuva 2: Tuuli Suutarin ura 2012–2021.

Henkilöbrändin Instagram-sivustolla Mirka Suutari esittelee itsensä arvopohjaltaan kristityksi, kansainvälistä menestystä saavuttaneeksi hiihtosuunnistajaksi, joka opiskelee Jyväskylän ammattikorkeakoulussa (Suutari 2020). Ammatiltaan hän on liikuntaneuvoja ja Sport Business-ainetta pääasiassa opiskeleva tradenomiopiskelija. Lisäksi hän on toiminut urheiluvalmennuksessa erilaisissa seuroissa ja järjestöissä. Kahdeksan vuoden ajan Mirka on edustanut Suomea hiihtosuunnistuksen huipulla, jossa hän on saavuttanut kaksinkertaisen maailman- ja Euroopan mestaruuden. Mirkan on toiminut myös kristityn urheiluseura KRIK Finland-järjestön toiminnanjohtajana. (Kotkajuuri 2023.) Haastattelussa (Suutari 2022) Mirka kuvailee itseään pohdiskelevaksi ja syvälliseksi ihmiseksi. Hänen toimintatavoilleen on ominaista hahmottaa isommat kokonaisuudet, suuntautua tulevaisuuteen ja mennä suoraviivaisestikin sitä kohti. Erityisesti Mirka innostuu itsensä kehittämisestä. Tunne kilpailun haltuun ottamisesta on kansainvälisesti menestyneelle hiihtosuunnistajalle ammatillisesti mieluinen tavoite. (Suutari 2018.)

Instagramin esittelytekstissä Tuuli Suutari kertoo olevansa positiivinen ja välitön, luonnonläheinen urheilija, sekä fysioterapeuttiopiskelija Lapin ammattikorkeakoulusta. Arvopohjaltaan Tuuli identifioituu kristityksi ja korostaa esittelytekstissään läheisten ihmisten merkitystä elämässä. (Suutari 2020.) Tuuli on hiihtosuunnistusuransa aikana saavuttanut Euroopan mestaruuden sekä 8 nuorten maailmanmestaruuspalkintoa ja 10 Suomen mestaruutta vuosien 2012–2021 aikana. Luovuus ja uusien asioiden yrittäminen ovat hänelle ominaisia toimintatapoja. Tuulin suhtautuminen treenaamiseen on iloinen ja rento. (Suutari 2018.) Haastattelussa hän luonnehtii itseään luonteeltaan visuaaliseksi luonnonlapsiksi, joka kiinnittää huomionsa yksityiskohtiin ja suorittaa aloittamansa asian hyvin loppuun saakka (Suutari 2022).

Suutarin Siskokset ovat osa Kouvolan Suunnistusseuran toimintaa seuran edustajina ja aktiivisina jäseninä. Seura on näkyvässä roolissa henkilöbrändin nettisivuilla ja sosiaalisen median alustoilla. Kouvolan Suunnistajat ry:n perustivat 2010-luvulla yhteisvoimin paikalliset, suunnistukseen keskittyneet seurat, Sippurasti, Kouvolan Varuskunnan Urheilijat, Kuusankosken Urheiluseura sekä Kouvolan Rasti-72. Seuran jäsenmäärä ulottui yli 400 hengen ryhmään. Suomen Suunnistusliittoon lukeutuvat, suunnistuskilpailuihin liittyvät kategoriat muodostuivat osaksi Kouvolan Suunnistusseuran toimintaa aina perinteisestä suunnistamisesta pyörä- ja tarkkuussuunnistukseen sekä suksilla suunnistamiseen asti. (Kouvolan Suunnistajat, d.)

Keskeisenä pyrkimyksenä Kouvolan Suunnistusseuralla on hyvä toiminnallisuus, sekä kansainvälinen menestys urheilumaailman huipulla. Erityisesti seura haluaa edistää nuorten etenemistä lajin parissa. Muun muassa valmennukseen panostaminen ja viestiryhmien toimivuuden optimointi nähdään merkittäväksi osaksi suunnistusseuran toimintaa. Kouvolan Suunnistajat ry:n

ydinviestistä ”*Kivassa Seurassa – Kohti Salamavaloja – Kuntoa Suunnistaen – Kavereita Seikkailuihin*” voi löytää yhteisöllisyyteen liittyviä merkityksiä, seikkailuhenkeä, itsensä kehittämisen aatosta sekä pyrkimystä menestymiseen. (Kouvolan Suunnistajat, c.) *Kivassa Seurassa*-viittaa toverillisuuteen ja mieluisaan kokemukseen ryhmään kuulumisesta. *Kohti Salamavaloja*- on metafora menestykseen, jossa palkintokorokkeelle kiivetään salamavalojen saattelemana. *Kuntoa Suunnistaen*- muistuttaa lajin fyysisestä luonteesta, sekä sen harjoittamiseen vaadittavasta kapasiteetista. *Kavereita Seikkailuihin*- kokoaa yhteen ydinviestin sanoman yhteisöllisestä tekemisestä ja lupaa seikkailuja seuran jäsenille. Ydinviesti on luettavissa rivien välistä myös Suutarin Siskosten välittämässä viestinnässä lajinsa huippuosaajina.

Kouvolan Suunnistusseuran arvot ja toimintaperiaatteet pitävät sisällään tasa-arvon, rehtiyden, avoimuuden sekä seuran jäsenten kokonaisvaltaisen arvostuksen teemoja. Kasvatuksellisesti seura kannustaa positiiviseen elämänasenteeseen ja terveihin toimintamalleihin arjessa. Myös oikeudenmukaisuus ja rehellisyys korostuvat seuran perimmäisenä arvopohjana. Seura mahdollistaa liikunnan harrastamisen, sekä huippu-urheilun monen ikäisille ihmisille, tasosta riippumatta. (Kouvolan Suunnistajat, b.) Seuran edustamisessa vaatetuksella on näkyvä rooli lajiin liittyvissä kilpailuissa. Trimtex on Kouvolan Suunnistusseuran vaatevastaava, joka on suunnitellut asuja myös Suomen maajoukkueille. Seuran valmennuksen piiriin kuuluvien ja ensimmäisen joukkueen suunnistajien velvollisuutena on käyttää joukkueasua kisatilanteissa sekä palkintojen jaossa. Muiden jäsenten osalta Kouvolan Suunnistusseuran asuihin pukeutuminen on suositeltavaa seuran edustamisen kannalta. (Kouvolan Suunnistajat, a.)

Rajasin tutkimuksen Kouvolan urheiluseuran asujen tarkasteluun. Arki- ja juhlavaatteet, maajoukkueasut, sekä Suutarin Siskosten henkilökohtaiset vaatteet on lähtökohtaisesti rajattu tämän tutkimuksen ulkopuolelle. Koska urheiluseurojen asut eivät ole urheilijoiden itsensä valitsemia, huomioni kiinnittyi vaatetussuunnittelijana siihen, millä tavalla joukkueasuja käytettiin erilaisissa konteksteissa ja miten se ilmensi Suutarin Siskosten ammatillista identiteettiä urheilijoina. Keräsin aineiston aluksi Suutarin Siskosten blogista, Instagramista ja Facebook-sivuilta, sekä tutkimuskohteilta ilman rajoituksia. Teemoittelin kaikki kuvat sisällön mukaisesti tiedostokansioihin. Käsittelin aineistossa eniten toistuvia asukokonaisuuksia tutkimuksen kannalta merkittävimpinä. Havainto joukkueasujen aktiivisesta käyttämisestä eri tilanteissa kilpailujen ulkopuolella, arkielämässä, hiihtäessä ja treenatessa osoittautui tutkimuksen kannalta tärkeäksi ja vaikutti tutkimuskysymyksen tarkentumiseen sekä perusteltuun rajaukseen.

1.1 Tutkimuksen tavoitteet ja tausta

Tämän tutkimuksen tavoitteena on lisätä ymmärrystä kuvien sisältämistä merkityksistä vaatetusviestinnän ja ammatillisen identiteetin näkökulmasta. Tutkimuksella halusin perehtyä kuvien tulkinnan tasoihin sekä kyetä näkemään vaatetuksen kuvastoja pintaa syvemmälle. Tutkimusaiheen kautta katseeni suuntautui myös tulevaisuuden työelämään. Suutarin Siskokset -henkilöbrändin tutkiminen jatkaa Lapin yliopiston Arktisen muodin- ja muotoiluprojektin opintojaksolla alkanutta yhteistyötä näiden kahden, kansainvälisesti menestyneen urheilijan kanssa. Projektin aikana toteutetut haastattelut olivat tässä tutkimuksessa aineiston analyysin tukena.

Kuvallisuus ja kuvat ovat osa visuaalista maailmaa. Käsitteenä visuaalisuus viittaa silmillä havaittavaan, ympäröivään todellisuuteen. Kuvien kautta voidaan päästä käsiksi sellaiseen tietoon, jota ei verbaalisesti ilmaistuna ole välttämättä saatavilla. Esimerkiksi kuvatun kohteen sisäiset mielenmaisemat eivät tallennu valokuvaan, mutta kuvaa tulkitsemalla tutkija pystyy omakohtaisten tunnekokemusten kautta samaistumaan niihin ja taustatiedon pohjalta muodostamaan käsityksen valokuvatun henkilön mahdollisesta tunnetilasta. (Kupiainen 2017, 17, 23.) Henkilöbrändin kuvastojen takana on yleensä tarina, kuvissa esiintyvien vaatteiden muotokielessä mukana syvempi merkitys. Nostan päivänvaloon aineistoni valokuvista ilmeneviä tasoja, lisäten näin ymmärrystä vaatetuksen sisältämistä merkityksistä visuaalisen kulttuurin tutkimuksen kentällä.

Kuvan sisältämien merkityskerrosten tulkinnan kautta tutkimukseni kytkeytyi tieteenfilosofisesti osaksi hermeneuttista tutkimusperinnettä. Hermeneutiikka pyrkii ymmärtämään kulttuuria ja merkityksiä, sekä tulkitsemaan tutkimuskohteensa tarkoituksia. Merkitys koostuu osista, jossa jokaisella yksityiskohdalla on vaikutusta kokonaisuuden muodostumiseen. Samaistuminen ja empatia lukeutuvat myös hermeneutiikkaan ja tutkijalla on keskeinen rooli merkitysten tulkitsemisessä. Jonkin abstraktin ilmiön tunnistaminen käsinkosketeltavaksi ja todelliseksi, on yksi keskeinen hermeneutiikan piirre. (Anttila 2014.) Hermeneutiikka perustuu antiikin ajoilta lähtöisin olevaan ajatukseen, jonka mukaan yhdestä osiosta voidaan tulkita kokonainen kuvio ja kokonaisesta kuviosta sen yksittäinen osa (Gadamer 2004, 29.)

Tässä tutkimuksessa esimerkiksi Suutarin Siskosten henkilöbrändille ominainen seikkailuhenkisyys ja toimijuus tulivat konkreettisiksi aktiivisuutta ja arktisia erämaita sisältävissä valokuvissa. Kuvia tulkitessani hyödynnän hermeneuttisessakin ajattelussa korostettua samaistumista ja empatiaa, joiden avulla tulkitseen tutkijan roolissa niissä esiin tulevia merkityksiä (Anttila, 2014). Hermeneutiikassa vaatetusta voidaan tarkastella tulkinnallisena elementtinä, joka heijastaa ihmisen yhteiskuntaluokkaa

ja sosiaalista statusta. Sen lisäksi vaatteeseen sisältyy moniaistillinen ulottuvuus, jossa visuaalisten ominaisuuksien havainnoimisessa näköaistin merkitys korostuu. (Corrigan 2008, 137.)

Identiteetin rakentumista ja vaatetuksen merkityksiä on tarkasteltu aikaisempina vuosina pro gradu -tutkimuksissa esimerkiksi sosiaalisen median kuvastojen kautta. Instagramin lumilautakulttuurin kuvastojen sukupuolen representaatiota valotti tutkimuksessaan Siltakorpi (2002). Kaartinen (2017) toi puolestaan esiin nuorten identiteetin rakentumista ihanneminän lähtökohdista. Aholan (2017) tutkimuksessa keskiössä olivat pohjoisen identiteetin merkitykset Instagramissa, globaalin ja kestävän kuluttamisen näkökulmasta. Nordberg (2018) nosti tutkimuksessaan esiin designtarinoiden sisältämiä merkityksiä, yrityksen identiteetin rakentumisessa. Pöysä (2018) tutki puolestaan tyttöjen selfiekulttuuria sosiaalisessa mediassa feministisestä näkökulmasta ja tyttöyttä käsittelevien muotikuvien visuaalista sisältöä Instagramissa tarkasteli tutkimuksessaan Luopajarvi (2021). Erityisesti Aholan (2017) ja Nordbergin (2018) semioottiset kuvantutkimukset olivat omalle tutkimukselleni merkittäviä innoittajia visuaalisen kulttuurintutkimuksen kentällä.

Myös urheilumaailmaan sijoittuvia pro gradu -tutkimuksia on tehty monipuolisesti erilaisista lähtökohdista Lapin yliopistossa. Naiserityinen näkökulma kulki mukana Rantalan (2006) tutkimuksessa, jossa hän tarkasteli menestyneiden, suomalaisten naisurheilijoiden kokemuksia- sekä median luomia merkityksiä naisten urheilusta. Lindström (2012) toi puolestaan esille freestyle-lumilautailukulttuurin sosiaalisia käytäntöjä sukupuolentutkimuksen näkökulmasta. Urheilijaidentiteetti oli keskeisenä käsitteenä Mustosen (2016) tutkimuksessa, jossa hän valotti huippu-urheilijoiden urasiirtymiä sosiaalisen konstruktionismin viitekehyksestä käsin. Mönkkösen (2019) tutkimuksessa kilpaurheilun yhteyksiä opiskeluun tarkasteltiin myös hermeneuttisella otteella narratiivisella menetelmin. Pro gradu -tutkimuksessaan Honkanen (2021) tutki intersektionaalisuuden näkyvyyttä naisjohtajuuden ja ammatillisen identiteetin käsitteiden kautta, fenomenografisin metodein.

Tutkimukseeni on vahvasti vaikuttanut myös Seppäsen (2001a) näkemys valokuvasta. Hänen mukaansa käsitys valokuvasta rakentuu kuvan kulttuurisesti muodostuneille merkityksille, eikä niistä erillistä valokuvan olemusta voida tavoittaa. Seppänen (2001b) toi esille myös visuaalisten järjestysten muodostumisen valokuvassa, sekä kuvalliseen kulttuuriin liittyviä merkityksiä suhteessa katsomisen tapoihin. Seppä & Rossi (2007) puolestaan määrittelivät visuaalisen kulttuurin tutkimuksen katsomisen kautta tapahtuvaksi kuvallisen materiaalin merkityskerrosten kulttuuriseksi tulkinnaksi. Perustin oman aineistoni tarkastelun edellä mainittujen teosten pohjalta, tunnistuen kuvien kulttuuriset lähtökohdat.

Tutkimukseni keskiössä urheilijan ammatillinen identiteetti piirtyi esiin kuvallisen aineiston kautta vaatetusviestinnän näkökulmasta. Piispa (2013) käsitteli urheilun ulottuvuuksia huipulle kivunneiden urheilijoiden elämänkaarella ja myöhemmin Huhta, Piispa ja Salosuo (2015) tarkastelivat aineistolähtöisesti suomalaisten, huipulle kivunneiden urheilijoiden omaelämäkertoja yhteiskuntatieteellisestä näkökulmasta. Tutkimuksessaan he nostivat esiin erilaisia vaikuttimia huippu-urheilijoiden elämäntarinoista, jotka liittyvät paitsi kulttuuriin, aikaan ja paikkaan, myös sosiaalisiin ja psykologisiin muuttujiin sen taustalla. Tässä tutkimuksessa urheilijana toimiminen oli tiiviisti sidoksissa ihmisen ammatillisen minäkuvan muodostumiseen.

Eteläpelto ja Vähäsantanen (2006) operoivat identiteetin käsitteen valossa ammatillisuuteen, oppimiseen, kasvuun sekä narratiivisuuteen liittyviä kysymyksiä. Myös sosiaalinen media oli tutkimusaineiston myötä tutkimuksessa vahvasti läsnä. Kolamo (2018) käsitteli median ulottuvuuksia urheilussa, suhteessa yhteiskuntaan, politiikkaan, talousjärjestelmään sekä urheilijoiden identiteetteihin. Östman (2015) lähestyi sosiaalisen median sisällöntuottamista elämäjulkaisijuuden käsitteen kautta väitöstutkimuksessaan, joka pohjautui digitaalisen minäkuvan rakentumiseen sekä sosiaalisiin mekanismeihin perustuvaan toimintaan sosiaalisessa mediassa. Henkilöbrändin sisällöntuotanto oli merkittävästi mukana tutkimukseni aineistonkeruussa ja linkittyi osaksi Östmanin lanseeraamaa elämäjulkaisijuuden käsitettä.

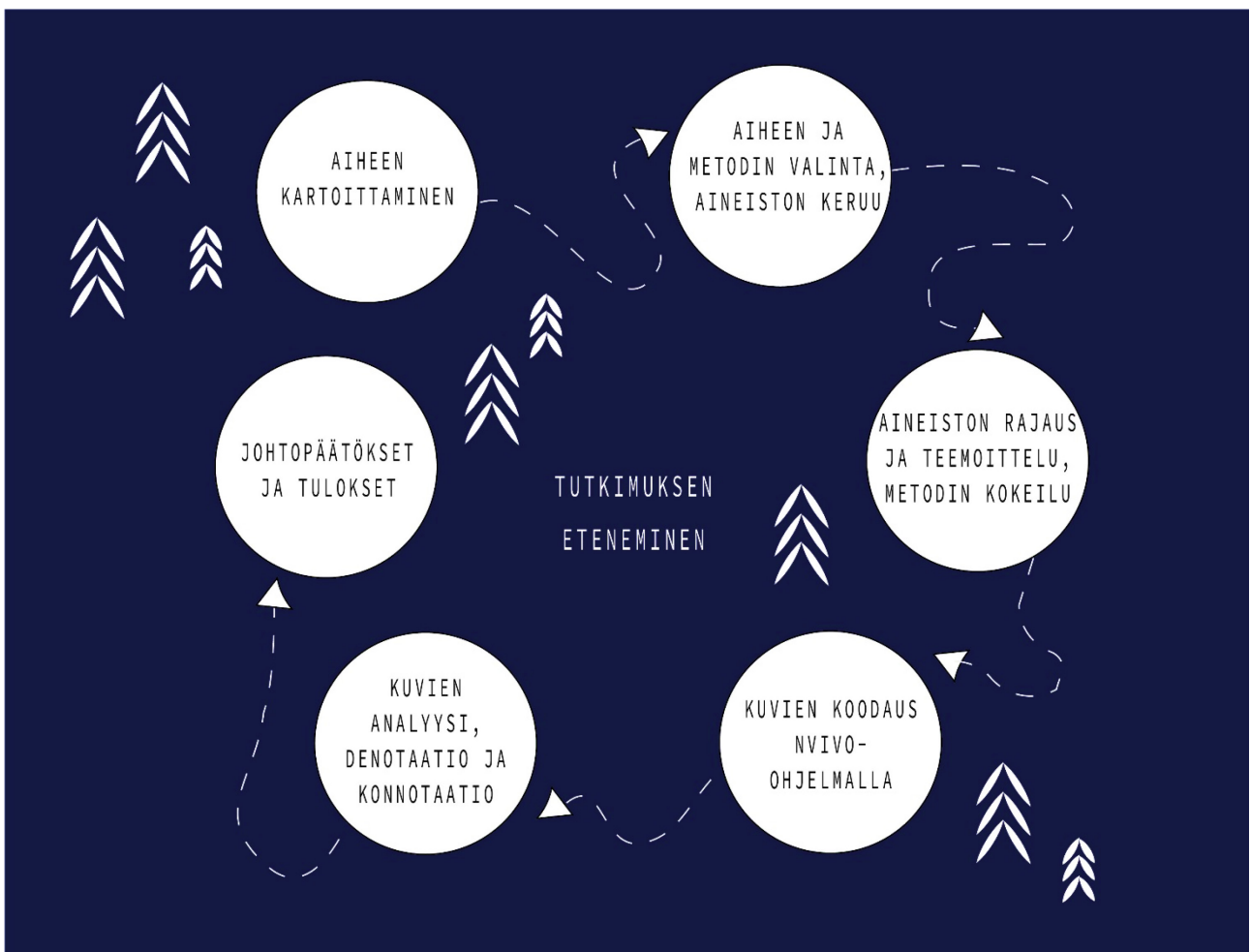
Visuaalisen kulttuurin tutkimuksessa on huomioitava median välitön suhde yhteiskunnallisiin murroksiin, koska muutokset ilmenevät myös kuvallisissa muodoissa eri medioissa. Sosiaaliseen mediaan jaettu, kuvallinen materiaali on ilmiöinä ajankohtainen tapa tuottaa oma elämä visualisoituun muotoon. (Häkkinen 2017, 86, 90, 98.) Pro gradu -tutkimukseni asettuu osaksi aiemmin julkaistujen tutkimusten jatkumoa, täydentämällä tutkimustietoa vaatetuksen sisältämistä merkityskerroksista ammatillisen identiteetin kontekstissa. Tutkimuksessani henkilöbrändin kuvastojen kautta rakennettu todellisuus näyttäytyi rikkaana ja monikerroksisena tilana, jossa tarkastelin kokoamaani aineistoa vaatetuksen tuottamien merkitysten näkökulmasta.

Tutkimuksellani haluan lisätä ymmärrystä kuvien muodostamista merkityksistä, sekä vaatetuksen vaikutuksesta merkityksenannon prosessiin. Tulevana vaatetussuunnittelijana muodin merkkikieltä on hyvä oppia tulkitsemaan, jotta voin omassa suunnittelutyössäni ymmärtää paremmin merkitysten läsnäoloa vaatteissa ja vaatetuksessa. Vaatetuksen roolia ammatillisen identiteetin muodostumisessa on tulevaisuutta ajatellen tärkeä tunnistaa, koska työelämässä ja henkilöbrändin rakentamisessa sanaton, visuaalinen viestintä on vahvasti mukana myös jatkossa.

1.2 Tutkimuskysymykset, aineisto ja menetelmät

Tutkimukseni punainen lanka on vaatetusviestintä. Se johdattelee tutkimuksen sosiaalisen median sisältämien kuvastojen syvempiin merkitystasoihin. Yhdistämällä vaatetusviestintä ja kuvastojen merkitystasot ammatillisen identiteetin muodostumiseen, saadaan vastattua asetettaviin tutkimuskysymyksiin.

Tutkimukseni pääkysymyksenä esitän: *Miten Kouvolan Suunnistusseuran asujen käyttäminen ilmentää Suutarin siskosten ammatillista identiteettiä urheilijoina vaatetusviestinnän näkökulmasta?* Lisäksi käsittelin alakysymyksenä sitä, millaisia merkityksiä Suutarin Siskosten kuvastojen vaatetukseen sisältyy. Alakysymys selkeytti osaltaan tutkimuksen metodisia valintoja, auttaen tarkastelemaan vaatetuksesta löytyviä merkitystasoja.

Kuva 3: Tutkimuksen eteneminen (Saari 2023).

Tarkastelin urheilijoiden erilaisissa yhteyksissä julkaistuissa kuvissa käyttämää vaatetusta ammatillisen identiteetin näkökulmasta semioottisin menetelmin. Tutkimusaineisto koostuu sekä Suutarin Siskosten henkilöbrändin kuvastoista että blogissa, Instagramissa ja Facebookissa julkaistuista kuvapostauksista. Keräsin kuvat sosiaalisesta mediasta näyttökuvina tekstien ja muiden tietojen kanssa, blogikuvat tallensin omaan kansioonsa. Lisäksi pyysin saada käyttööni aiemmin henkilöbrändin markkinointia varten otettuja studiokuvia, joissa Suutarin Siskokset esiintyvät. Aineistonkeruuni alussa en asettanut tutkimuksen muodolle vielä varsinaisia rajoituksia.

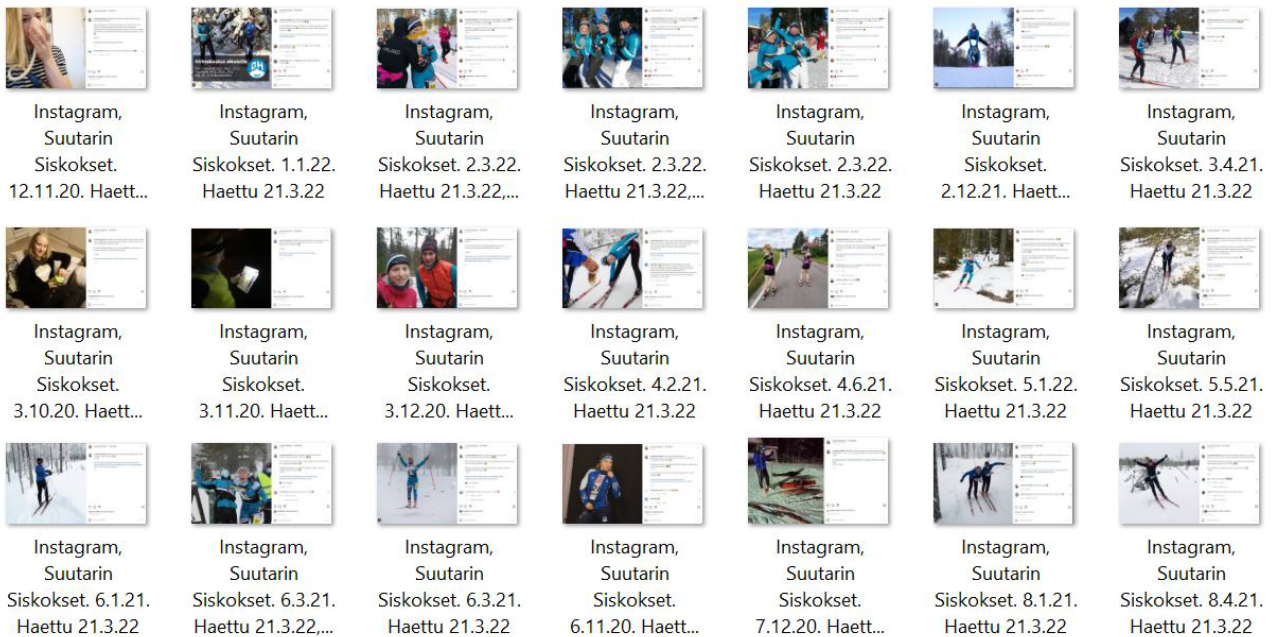
Aineisto kerättiin 21.3., 31.3., 21.4. ja 22.4. vuoden 2022 keväällä. Alkuperäinen kokonaisaineisto sisälsi lopulta yhteensä 514 valokuvaa. Instagramin osuus oli 81 kuvaa, jotka oli julkaistu ajalla 30.6.2020-21.3.2022. Blogikuvia kertyi tutkimusaineistoon 71 kappaletta blogipostauksista 20.4.2018 lähtien. Markkinointitoimisto Tovarilta Jussi Pirhosen 25.7.2018 ottamia studiokuvia sain aineistooni 89 kappaletta. Facebookin kuvapäivityksiä löytyi 273 kappaletta, joista ensimmäinen oli julkaistu 6.1.2017. Sosiaalisesta mediasta kokoamissani valokuvissa mukana olleet kuvatestit olivat tärkeänä tukena aineiston teemoittelussa sekä sisällön tulkitsemisessä. Valokuvat kokosin sosiaalisesta mediasta näyttökuvina kuvateksteineen teemoittelua varten.

Jotta kuvien sisältämiin merkityksiin päästään käsiksi, tarvitaan sanoja, joiden kautta kuvaa voidaan käsitellä (Seppänen 2005, 82). Kuvien tulkinnassa hyödynsin tutkimusmenetelmänä kvalitatiivisesti Roland Barthesin semioottista kuva-analyysia. Barthesin mukaan kuvasta voidaan havaita lingvistinen taso, joka muodostuu kielellisesti ilmaistusta tekstistä sekä kuvan denotatiivisesta ja konnotatiivisesta tasosta. Näiden tasojen kautta voidaan tulkita kuvasta ilmenevä viesti. Denotaatiolla tarkoitetaan kuvan ilmiselvää merkitystä ja konnotaatiolla vertaiskuvallista merkitystasoa. (Barthes 1964; 1997; 1999, 34, 36.) Kuvien merkitysten tulkinnassa denotaatio ja konnotaatio toimivat metodisena aineistonkäsittelyn tapana.

Barthesin teorian mukaan konnotatiivisen tason tarkastelussa katsojan kulttuurinen tausta sekä subjektiivinen kokemusmaailma voivat vaikuttaa kuvan tulkitsemiseen. Tutkijana pyrin tiedostamaan oman vaatetusalaan keskittyvän koulutuksen ja kulttuurisen taustani vaikutuksen kuvien havainnoimisen tapoihin. Konnotatiivinen taso koostuu metonyymisistä ja synekdoottisista merkityksistä. Jos kuvassa oleva esine kuvastaa jotakin abstraktia ilmiötä tai käsitettä, omistaja omistettua tai syy-seuraus- suhdetta, kyseessä on metonymia. Synekdoottinen merkki sisältää kielikuvan tai kytkee jonkin kuvassa olevan elementin osaksi laajempaa kokonaiskuvaa. (Seppä 2012, 146–149.) Aineiston tulkinnassa metonymia ilmenee yksittäisten elementtien sisältämissä piilomerkityksissä ja kielikuvat esimerkiksi osana vaatetuksessa esiintyviä tekstejä.

Kuvan ilmiselvää merkitystä selvittäessä keskiössä ovat kuvassa esiintyvät henkilöt, tilanne sekä vaatteet. Kuvateksti sitoo kuvan kontekstiin, joten se on myös merkittävässä roolissa kuvan denotaatiota määriteltäessä. Piilomerkitysten tarkastelu ulottuu kuvassa ilmenevään vaatetukseen. Vaatekappaleiden muotokieli, värit, kuosit, tekstit ja symbolit ovat elementtejä, joiden kautta tarkastelin vaatetusviestinnän näkökulmasta vaatteisiin sisältyviä merkityksiä. Kuvan denotaatio muodostuu kuvakontekstista, kuvan tapahtumista ja vaatteiden käytöstä kuvatussa tilanteessa. Teemoittelussa jaotteluperusteina käytin ensisijaisesti kuvassa esiintyviä henkilöitä, vaatetusta ja tapahtuman luonnetta. Näiden perusteella pystyin havaitsemaan kuvien denotaation. Teemoja edustavien kuvien valitsemisen jälkeen tarkastelin vaatteiden muotokieltä, värejä, kuoseja, tekstejä ja symboleita. Tutkin kuvasta ilmeneviä elementtejä, jotka viittaavat abstrakteihin käsitteisiin, kokonaisuuksiin tai ilmiöihin. Näiden kautta pääsin tarkastelemaan kuvien konnotatiivisia merkityksiä.

Kuva 4: Instagram-aineiston kuvien keräys. Näyttökuvana 31.1.2023.

Kuvien teemoittelussa keskeisin peruste oli asukokonaisuuksien toistuvuus valokuvissa. Ensin jaottelin kuvat kansioihin henkilöiden mukaisesti. Muodostin alustavasti 6 pääryhmää: Mirka Suutari, Tuuli Suutari, Suutarin Siskokset, Tunnistamaton, Sosiaalinen viiteryhmä ja Muut kuvat. Katsoin aiheelliseksi tehdä molemmille siskoille erikseen ja yhdessä omat kuvakansiot. Näissä kansioissa siskokset olivat kuvassa tunnistettavasti etualalla, mutta kuvien taustalla saattoi esiintyä myös muita henkilöitä. Kuvat, joista henkilö ei ollut suoraan tunnistettavissa Mirkaksi tai Tuuliksi, kokosin

Tunnistamaton-kansioon. Joissakin kuvissa erotin siskokset toisistaan monojen värityksen tai hiusmallin perusteella, jos kasvoja ei ollut näkyvissä. Sosiaalisen viiteryhmän kuvissa esiintyi siskosten lisäksi joukkuetovereita, valmentajia, kilpakumppaneita ja ystäviä. Näiden kuvien avulla pystyin hahmottamaan sosiaaliselle identiteetille keskeistä sosiaalista viiteryhmää ja yhteenkuuluvuutta. Kuvat, joissa esiintyviä henkilöitä en tunnistanut Suutarin Siskoksiksi tai jossa ei esiintynyt ihmisiä, rajasin kokonaan pois tutkimuksesta. Teemoittelun jälkeen rajasin aineiston sellaisiin kuviin, jossa vaatteet ja siskokset ovat pääosassa.

Videot jätin tutkimukseni ulkopuolelle, koska niiden analysointi olisi tehnyt tutkimuksesta liian laajan. Kuvien tulkinnassa huomioin tekstit kiinnittämällä kuvat siihen kontekstiin, jossa se on julkaistu. Tykkäykset ja kommentit rajasin kokonaan pois näyttökuvasta, koska niiden esittäminen ei ollut tutkimuksen kannalta relevanttia tietoa. Tällä tavoin keskeiseksi nousi kuvassa esiintyvä henkilö ja asukokonaisuuden sisältämät merkitykset, sekä asun käyttämisen konteksti. Facebookissa muutama kuva oli julkaistu kahteen kertaan, esimerkiksi peräkkäisinä päivinä. Näistä kuvista valitsin vain toisen osaksi aineistoa. Sen sijaan kuvat, jotka on tarkoituksenmukaisesti julkaistu eri alustoilla moneen kertaan, tulkitsin aineiston kannalta merkityksellisiksi ja poimin kaikki kuvat osaksi tutkimusaineistoa. Samassa tilanteessa otetut valokuvat samasta asukokonaisuudesta on kerätty sellaisenaan osaksi aineistoa, koska kyseessä on kuitenkin eri valokuva, vaikka se olisi otettu samana päivänä ja asukokonaisuus olisi kuvassa samanlainen.

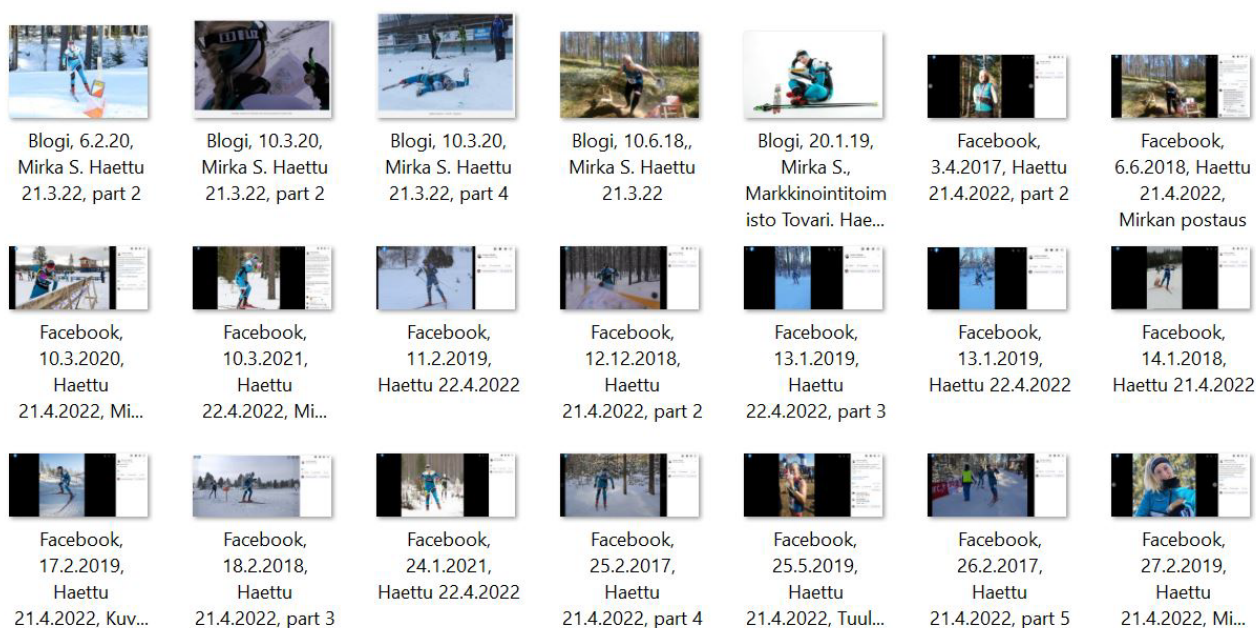
Teemoitteluvaiheessa tein kaksi erilaista kokeilua, joiden perusteella pyrin ratkaisemaan, mikä olisi kuvien lajitteluun parhaiten soveltuva tapa. Mirkan kuvat jaoin ensin kansioihin vuosilukujen 2017–2022 mukaisesti. Tämän jälkeen arvioin kuvien määrällistä kokonaisuutta ja totesin sen olevan epäsuhtainen. Havaitsin myös, että samat vaatteet toistuivat kuvissa vuodesta toiseen. Sen vuoksi pohdin, kuinka oleellinen jakoperuste vuosiluku lopulta oli aineiston käsittelyssä. Kuvien teemoittelu vuosilukujen sisällä muodostui myös haastavaksi, koska samankaltaisia asukokonaisuuksia oli melko vähän yhden vuoden julkaisuissa. Toisen kokeilun tein Tuulin kuville. Niistä muodostin kolme kansiota: Hiihtoaasut, Arkiasut ja Urheiluasut. Näihin kansioihin kokosin kaikki sellaiset kuvat, joista oli tunnistettavissa vaatetuksen ominaisuuksien perusteella tiettyjä hiihtämiseen, arkivaatetukseen tai muihin urheilulajeihin liittyviä erityispiirteitä. Tämä osoittautui toimivammaksi keinoksi koota yhteen samankaltaisia asukokonaisuuksia, joten käsittelin uudestaan koko aineiston samalla tavalla. Hiihtovaatteita esiintyi kuvissa huomattavasti muita asukokonaisuuksia enemmän, mikä oli odotettavissa hiihtosuunnistajan valokuvien sisällössä. Sen vuoksi tein hiihtoaasuja varten oman kansion.

Henkilöiden mukaan jaetuista kansioista tunnistin kolme ryhmää, joiden perusteella teemoittelin kuvat. Teemoittelun perusteena käytin aluksi kuvassa esiintyviä henkilöitä ja asukokonaisuuksia. Teemoittelu mahdollisti suuren kuvamäärän käsittelyn ja toimi työvälineenä henkilöbrändin keskeisten elementtien kartoittamisessa. Keskitin tarkasteluni sellaisiin kuviin, joista vaatetus on hyvin havainnoitavissa. Arki- ja juhla-asut, Hiihtoasut, sekä Urheiluasut toimivat pääotsikoina kuvien vaatetukselle teemoittelussa. Arki- ja juhla- asuiksi tulkitsin kaikki sellaiset asukokonaisuudet, jotka eivät materiaalinsa tai muotokielensä puolesta soveltuneet urheiluvaatteiksi. Hiihtoasut määrittelin suksien, monojen ja seuraa tai joukkuetta edustavien vaatteiden kautta. Urheiluvaatteiksi laskin sellaiset vaatekappaleet, jotka liittyivät esimerkiksi pyöräilyyn, rullaluisteluun, juoksemiseen tai vaeltamiseen. Yleensä näissä kuvissa esiintyi myös jokin urheiluväline. Sosiaalisen viitekehyksen kansiossa kokosin urheiluasuihin kaikki sellaiset kuvat, jotka liittyivät treenaamiseen, kisamatkoihin tai urheiluun. Henkilökohtaisten kuvakansioiden kohdalla tein teemoittelua myös Hiihto- ja Urheiluvaatekansioiden sisällä, jakamalla kuvia urheiluseuran- tai maajoukkueasujen mukaisiin kansioihin.

Päädyin käyttämään aluksi ensisijaisena teemoitteluperusteena kuvassa esiintyviä henkilöitä, sekä asukokonaisuuksien sisältöä. Toistuvat asukokonaisuudet yhdistin tutkimuksen kannalta merkittävimmäksi, koska samaan vaatekappaleeseen pukeutuminen voidaan tulkita kertovan vaateen mielekkyydestä. Aineiston teemoittelussa laitoin merkille, että erityisesti Kouvolan Suunnistusseuran vaatteet toistuiivat kuvissa vuodesta toiseen eri tilanteissa. Edustustilanteissa seuran asua on velvollisuus käyttää, mutta Suutarin Siskokset pukeutuivat seuraa edustaviin asuihin myös omaehtoisesti vapaa-ajan konteksteissa. Tutkijana tämä herätti kiinnostukseni ja vaikutti ratkaisevasti tutkimuskysymyksen rajaukseen. Päätin keskittyä kokonaan Kouvolan Suunnistusseuran asujen tarkasteluun, jotta saisin mahdollisimman yksityiskohtaista tietoa urheiluseuravaateen merkityksestä ammatillisen identiteetin rakentumiselle. Aineistolähtöinen havainto vaikutti myös tutkimuskysymyksen tarkentamiseen ja tutkimustehtävän rajaamiseen. Kokosin aiemmin teemoittelemistani kuvista yhteen kansioon kaikki kuvat, joissa esiintyi tunnistettavasti Kouvolan Suunnistusseuran vaate. Vaatetuksen käyttök kontekstia tarkastelemalla pyrin löytämään tapoja, joilla sosiaalista ja persoonallista identiteettiä rakennetaan erilaisissa tilanteissa.

Kuusi kappaletta tuntemattomia henkilöitä esittävien ja 72 henkilöitä esittämättömien valokuvien rajaaminen pois tutkimusaineistosta jätti jälkeensä 435 valokuvaa, joista Kouvolan Suunnistusseuran vaatteet olivat havaittavissa 169 valokuvassa. Mirkan henkilökohtaisia kuvia selatessa Kouvolan suunnistusseuran vaatekappaleita löytyi 60 kuvasta. Näistä 46 kuvassa seuran vaate oli puettu osana hiihtoasua ja 14 kuvassa vaate oli yhdistetty urheiluasuun. Tuulin kuvia Kouvolan Suunnistusseuran

asuissa löytyi aineistosta yhteensä 34 kappaletta, joista 28 lukeutui hiihtoasuisiin kuviin ja kuusi kappaletta urheiluasuihin. Sosiaaliseen viitekehykseen laskettavia valokuvia oli määrällisesti eniten, yhteensä 75 kappaletta. Näissä kuvissa Kouvolan Suunnistusseuran vaatteita ja asusteita käytettiin erilaisten asukokonaisuuksien osana vaihtelevissa ympäristöissä. Hiihtoasujen osana seuran vaatekappaleita käytettiin 60 kuvassa ja urheiluasua 15 valokuvassa Tuulin tai Mirkan ylle puettuna. Teemoittelun perusteella analysoitaviin kuviin valitsin ainoastaan sellaisia kuvia, joissa siskokset olivat pukeneet Kouvolan Suunnistusseuran vaatteen tai asusteen osaksi asukokonaisuuttaan. Mirkan ja Tuulin yllä muiden urheiluseurojen asuja sisältävät kuvat rajasin syvemmän analyysin ulkopuolelle tutkimusasetelman luonteen vuoksi.

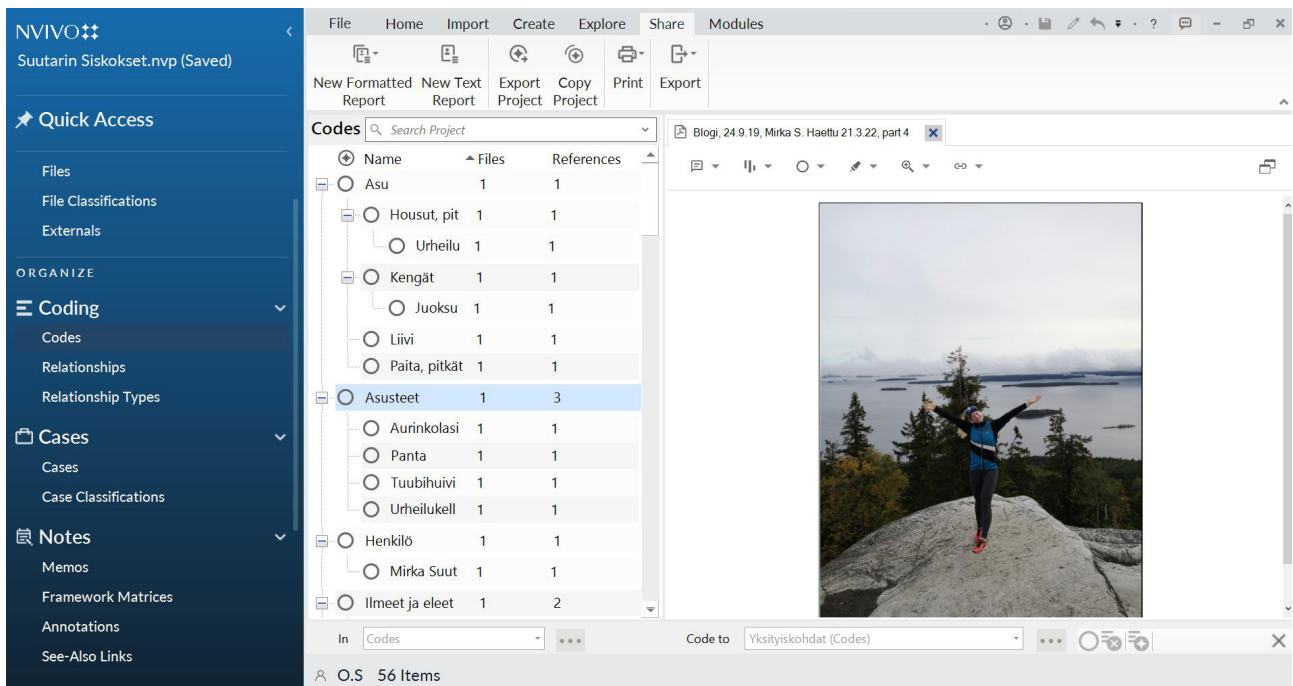

Kuva 5: Kouvolan Suunnistajien asujen teemoittelu. Mirka Suutari, Markkinointi ja kisakuvat, edustaminen. Näyttökuvana 31.1.2023.

Kouvolan Suunnistusseuran vaatteita sisältävät kuvat keräsin omaan kansioonsa sellaisessa muodossa, jossa kuvat on lajiteltu henkilöiden perusteella. Tarkoitukseni oli muodostaa persoonallista ja sosiaalista identiteettiä edustavat kansiot, joiden kautta pääsisin tarkastelemaan Suutarin Siskosten ammatillisen identiteetin rakentumista vaatetuksellisesti. Henkilökuvien kohdalla tein molemmista siskoksille oman kansionsa. Näiden kansioiden sisälle muodostin kolme pääkansiota, jotka rakentuivat aineiston keskeisten teemojen ympärille: *Edustaminen*, *Seikkailu* ja *Yhteisöllisyys*. *Edustaminen* sisälsi Kouvolan Suunnistusseuran ilmentämiseen, henkilöbrändin markkinointiin ja kilpailutilanteisiin liittyvät valokuvat, jotka löysivät omaan kansioonsa osana

urheilijan ammatillisen identiteetin muodostumista. *Seikkailu* kulki aineiston mukana luonnonläheisenä olemisen tapana ja omaehtoisena Kouvolan Suunnistusseuran asujen käyttämisenä vapaa-ajan luontoretkillä. Teema linkittyi vahvasti Suutarin Siskosten henkilöbrändiin sekä henkilöiden persoonalliseen identiteettiin. *Yhteisöllisyys* asettui tutkimuksessa sosiaalisen identiteetin kulmakiveksi joukkueoveruuden, kannustamisen, tukemisen sekä menestyneen urheilijastatuksen muodossa.

Aineistosta löytyi kolme kantavaa teemaa, joiden ympärille tutkimukseni rakentui. Valitsin kustakin teemasta tarkkojen laskelmien avulla kaksi teemaa edustavaa valokuvaa. Kuvat koodasin NVivo-ohjelmistolla ja tulkitsin Barthesin semioottista kuva-analyysia hyödyntäen. Ensimmäinen teema *Edustaminen* sisälsi ammatillista urheilijuutta ilmentävät valokuvat, joihin lukeutuivat kisat, tai kisan tyyppiset tilanteet sekä henkilöbrändin markkinointia varten otetut edustuskuvat. *Seikkailu* oli toinen teema, joka keskittyi joukkueasujen käyttämiseen vapaa-ajalla. Näiden kahden teeman henkilökuvien kautta pyrin löytämään vastasta kysymykseen, miten joukkueasun käyttäminen erilaisissa tilanteissa ilmentää kummankin urheilijan persoonallista identiteettiä. Kolmannen teeman aiheena oli *Yhteisöllisyys*. Menestyminen, vuorovaikutus, kannustaminen sekä joukkueoverin tukeminen saivat siinä vahvan jalansijan. Urheiluseuran vaatteen merkitys sosiaalisessa viitekehyksessä asettuu tässä tutkimuksessa edustamaan sosiaalista identiteettiä. Ammatillinen identiteetti muodostuu näistä persoonallisen- ja sosiaalisen minäkuvan yhdistelmästä. Kuvien jaottelussa erotin taulukkoa tehdessäni Suutarin Siskosten yhteiskuvat omaksi kansiokeksen. Tutkimuksen edetessä huomasin kuitenkin voivani tutkia sisarusten keskinäistä dynamiikkaa vaatetuksen näkökulmasta parhaiten sosiaalisen viitekehyksen sisältä käsin.

Kuva 6: Kuva-aineiston koodaus, NVivo. Näyttökuvaa 2.5.2022.

Kun aineistosta nousevia teemoja edustavat kuvat on valittu, koodasin kuvan sisällön taulukkomuotoon NVivo-ohjelmalla. Kaikista kuvissa olevista Kouvolan Suunnistusseuran vaatteista kirjoitin tarkan ja yksityiskohtaisen mallianalyysin, jossa kävin läpi vaatteen muodon, materiaalin ja yksityiskohdat. Laitoin tarkkaan merkille myös kuvassa esiintyvien henkilöiden ilmeet, katseen, asennot ja eleet osana sanatonta viestintää valokuvassa. Tausta, tila, teksti sekä muut kuvassa esiintyvät elementit olivat osaltaan merkittäviä kuvan tulkinnassa. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, millä tavoin asun käyttäminen eri tilanteissa muodostaa merkityksiä ja osallistuu ammatillisen identiteetin rakentumiseen. Taulukoin vaatteiden yksityiskohdat, muodot, värit ja materiaalit. Kuvista määrittelin Barthesin lingvistisen tason, joka sisälsi tekstin, sekä konnotatiivisen ja denotatiivisen tason. Tasokuvien mallianalyysit päätin sijoittaa ensimmäisen tuloslukuni alkuun, koska katsoin sen järjestyksenä selkeämmäksi. Valokuvia analysoidessani tarkastelin vaatetta aina siitä kulmasta, mistä se oli kuvattu. Päätin ottaa tasokuvat osaksi analyysia, jotta saatoin perusteellisemmin tarkastella tutkimuksessa myös vaatteiden rakenteellisia ominaisuuksia. Liitteenä olevat taulukot ovat esimerkki tutkimusaineiston menetelmällisestä käsittelystä. Vastaavan mallianalyysin ja taulukollisen sisällöntulkinnan olen tehnyt jokaisen kuvan ja Kouvolan Suunnistusseuran vaatekappaleen kohdalla erikseen.

1.3 Tutkimuksen viitekehys ja käsitteet

Kuva 7: Tutkimuksen viitekehys (Saari 2022).

Viitekehys jäljittelee visuaaliselta olomuodoltaan hiihtosuunnistajan karttaa, jossa rastit on ympyröity. Merkitykset, ammatillinen identiteetti ja vaatetusviestintä kiertävät kehämäisenä kuviona tutkimusaineistoa, joka koostuu henkilöbrändin kuvastoista. Kaiken pohjana on pukeutumisen tutkimus, joka ilmentää tutkimuksen vaatetuksellista näkökulmaa. Aineiston kuvallisuuden kautta visuaalinen kulttuuri muodostaa raamit kuvantutkimukselle. Viitekehysten estetiikka kuvastaa Suomen pohjoista luontoa ja lumista metsää, mikä on hiihtosuunnistajalle ominainen toimintaympäristö. Tutkijan roolissa pääsen suunnistamaan kartalla viitekehysten kautta rastilta toiselle, ja etsimään vaatetusviestinnän merkityksiä suhteessa ammatilliseen identiteettiin.

Tässä tutkimuksessa sosiaalinen ja persoonallinen identiteetti linkittyvät osaksi ammatillisen identiteetin käsitettä, vaatetuksesta ilmenevän minäkuvan kautta. Minuus on ihmisen käsitys omasta

identiteetistään. Minuuden muodostumiseen vaikuttavat esimerkiksi ihmisen kokemusten pohjalta syntyneet tulkinnat, sekä niille annetut merkitykset. (Suoninen 2010, 68, 72.) Sosiaalisella identiteetillä voidaan laveasti ajateltuna tarkoittaa ihmisen vertaamista ja luokittelua suhteessa sosiaalisen viiteryhmänsä edustajiin. Persoonallisen identiteetin käsite puolestaan korostaa yksilöllisiä kokemuksia ihmisen elämänkaarella. Lopullista totuutta omasta itsestä ei kuitenkaan voida muodostaa peilaamalla itseään muihin ihmisiin. Sen sijaan peilaamisen kohde näyttää heijastuksen siinä suhteessa, miten ihminen vertautuu sosiaalisessa vuorovaikutuksessa ympäristöönsä. (Lahikainen 2010, 96–97, 128–129.) Identiteetin voidaan ajatella olevan keskeisessä osassa erityisesti ihmisen ammatinvalinnassa. Oman ammatillisen identiteetin räätälöinti, sekä osaamisen ja vahvuuksien tunnistaminen ovat työelämän pelikentillä keskeisiä kulmakiviä uran rakentamisessa. Työllistymisen kannalta tietoisuus oman ammatillisen identiteetin erityispiirteistä auttaa tuomaan taitoja näkyväksi työmarkkinoilla. (Eteläpelto & Vähäsantanen 2006, 27.)

Kuvien metodologisena lähtökohtana oli semioottinen kuvantutkimus. Semiotiikalla tarkoitetaan merkkien ja merkitysjärjestelmien ymmärtämistä (Seppänen 2005, 77), joka painottaa tulkitsijan subjektiivisen kokemusmaailman vaikutusta merkitysten tulkinnassa (Fiske 1994, 16). Indeksisytydellä viitataan merkin ja kohteen väliseen suhteeseen. Kuvan ikonisuus muodostuu siitä, että kuva esittää kohdettaan ja kohde voidaan siitä tunnistaa. Sen sijaan kohteella ei ole juurikaan yhteistä verbaalisesti ilmaistun sanan kanssa, vaan kirjainten muodostama merkitys perustuu yleisesti laadittuihin sopimuksiin. Ikonisen merkin motivoituneisuus kasvaa sen mukaan, miten paljon merkki muistuttaa alkuperäistä kohdettaan. (Seppänen 2001b, 178–180.) Merkki voidaan määrittää sosiaalisesti rakentuneeksi viestinnän muodoksi. Koodien kautta merkki pystytään sijoittamaan järjestelmään, jonka avulla sen sisältämä viesti tulee ymmärretyksi. Näiden kahden elementin toiminta mahdollistaa kulttuurin rakentumisen. Merkin tarkoituksena on ohjautua itsensä ulkopuolelle ja toimi viestinä jostakin. (Fiske 1994, 61–62.) Tutkimuksessa keskityin kuvissa esitettyjen vaatteiden sisältämiin merkityksiin vaatetusviestinnän lähtökohdasta.

Koska tutkimus käsittelee kahden urheilijan ammatillisen identiteetin rakentumista, urheilun käsite on syytä ottaa tutkimukseen mukaan. Alun perin englanninkielinen termi *sport* on muotoutunut vanhasta ranskan kielen käsitteestä *desport*, jolla viitataan virkistystoimintaan. Suomeen sana *urheilu* rantautui vuonna 1886 August Ahlqvistin lanseeraamana. Terminä *sport* viittaa yleisesti kaikkiin mitalikilpailuihin, jotka lukeutuvat kansainvälisiin lajiliittoihin. Suomeksi käsitteelle on usein käytetty vastinetta urheilumuoto. Yksittäistä lajia vastaa englanninkielinen termi *event*. 1800-luvun loppupuolta edeltävänä aikana naisten liikkuminen on rajoittunut arkipäivän askareisiin, eikä naisilla ole ollut juurikaan mahdollisuuksia kilpaurheilemiseen. Kilpaurheilu oli nousussa naisten

keskuudessa erityisesti 1900-luvulla, vaikka alkuun lajeihin liitettiin tarkkoja määritelmiä siitä, mikä katsottiin naisille sopivaksi tavaksi urheilla. (Kanerva & Tikander 2012, 11, 15, 17–19.) Liikkumisella ja urheilulla on havaittu olevan useita myönteisiä terveysvaikutuksia. Sekä sosiaaliset, että kulttuuriset ulottuvuudet nousevat liikunnan määrittelyssä usein hyvinvoinnin ohessa keskiöön. Länsimaisessa kulttuurissa urheilu ja liikunta ovat saaneet jalansijaa myös media- ja viihdeteollisuudessa, sekä globaalissa taloudessa. Sen lisäksi urheilulla on oma roolinsa kansallisen identiteetin muodostumisessa. (Tähtinen & Nevala 2010, 3.) Tässä tutkimuksessa urheilu näyttäytyy toimintana, funktionaalisena vaatetuksena, ammatillisuutena sekä osana henkilöbrändin keskeistä sisältöä.

Hiihtosuunnistajien henkilöbrändin kuvastoissa lajilla oli toiminnallisesti merkittävä rooli valokuvissa. Lajin synnyllä on pitkä ja vaiheikas historia. Pohjois-Euroopan alueella sukset jalassa liikkuminen on ollut luonteva tapa edetä lumisissa maisemissa. Norja on ollut näkyvästi kehittämässä lajin luonnetta, hiihdon yleistyttyä pohjoismaissa 1800-luvun aikana. 1860-luvun alusta lähtien paikkakuntakohtaiset hiihtokilpailut ovat yleistyneet Suomessa. Maastohiihto on ollut ensisijainen hiihtolaji, jonka rinnalle on noussut 1910-luvulle asti suosion saavuttanut tasamaahiihto. Naisosallistujien määrä kisaladuilla yleistyi pohjoismaissa 1890-luvun aikana. SM-kisoihin kisaladut aukenivat naisille 1911-luvulla. Kansainvälisen hiihtoliitto FIS:n (*Fédération Internationale du Ski*) hiihtokilpailuihin naiset päästettiin lähes kolmekymmentä vuotta myöhemmin, 1940-luvulla. Olympiatason kisoihin yhdenvertainen osallistuminen tuli mahdolliseksi vasta 1952 Norjan kilpailussa. Maailmanmestaruuskisat hiihdossa ovat saaneet alkunsa FIS:n *FIS Races*-nimellä kulkevista kongressikisoista, joita järjestettiin vuosittain 1925-luvulta lähtien. Toisen maailmansodan jälkeen MM-kisoja tavattiin järjestää neljän vuoden välein. 1985-luvulla päätettiin lyhentää väli vuosia kahteen vuoteen ja samaan aikaan Olympiakisat lakkasivat edustamasta MM-kisojen arvoa. (Kanerva & Tikander 2012, 75, 78, 81–82.)

Pohjolan metsissä suunnistaminen on ollut selviytymisen kannalta oleellinen taito. Kompassin ja kartan lukeminen ovat olleet osana upseerien koulutusta 1850-luvun Norjassa ja Ruotsissa. Aluksi suunnistuskilpailut keskittyivät Ruotsissa sotilasvoimiin. Ensimmäinen siviilien kilpamahdollisuus järjestyi kesäkuussa 1897 norjalaisen Bergen Turnforeningin toimesta. Suomessa suunnistuskilpailut saivat jalansijaa 1930-luvun kieppeillä. IOF (*International Orienteering Federation*) sai alkunsa kansainvälisenä suunnistusliittona 1961-luvulla. Norja oli ensimmäinen hiihtosuunnistuskilpailujen järjestäjä vuonna 1899. Omaksi leipälajikseen hiihtosuunnistus muodostui 1960-luvun aikana Suomenmestaruudesta kilpailtiin 1966 ja neljä vuotta myöhemmin kisaladut avattiin myös naisille. Hyvinkään kisoissa 1975 kilpailtiin ensimmäiset viralliset hiihtosuunnistuksen

maailmanmestaruuskisat. (Kanerva & Tikander 2012, 373–374, 377–378.) Tutkimuksessa laji kulkee ominaispiirteineen mukana kuvien kontekstissa, sekä vaatetuksellisesti Kouvolan Suunnistusseuran hiihtoasujen tarkastelussa.

Käsitteenä vaatetuksella tarkoitetaan ylle puettavaa asukokonaisuutta. Vaate on puolestaan asun osa, yksittäinen tekstiilimateriaalista valmistettu pukine. Englanninkielessä vaatetusta vastaa yleisesti sana *clothing*. Puku voidaan ymmärtää laajemmin vaatetuksen osaksi, johon liitetään erilaisia merkityksiä kontekstin mukaan. Pukeutuminen käsittää vaatekappaleisiin verhoutumisen lisäksi asun täydentävät elementit, kuten asusteet, korut, tatuoinnit ja kampaukset. (Koskennurmi-Sivonen 2003, 2–4). Myös meikki voidaan liittää osaksi pukeutumisen prosessia ja ulkoista koristautumista. Ihmisen ylle puettavaa asua voidaan tarkastella myös henkilökohtaisena tilana, joka muodostaa rajan subjektin ja ympäristön välille. Vaatteet asettuvat tästä näkökulmasta korostamaan ihmisen erillisyyttä ja identiteettiä. Voidaankin pohtia, miten samanlaisiin asuihin pukeutuminen vaikuttaa oman tilan kokemiseen ja rajan muodostumiseen ihmisten välillä. (Raunio 2003, 52.) Vaatetus on yksi sanattoman viestinnän muoto ja se voidaan nähdä yhtenä viestinnän välineenä sosiaalisessa vuorovaikutuksessa.

John Fiske korostaa viestinnän välttämättömyyttä kulttuurin rakentumiselle. Kulttuurisesti muodostetut merkitykset lukeutuvat viestinnän tuntomerkkeihin. Koodin tehtävänä on punoa nämä merkit yhteen ja toimia raameina merkkien käytössä. Sosiaalinen vuorovaikutus sisältää merkkien ja koodien viestimistä sekä vastaanottajan tulkintaa. (Fiske, 1994, 14.) Sosiaalipsykologiassa viestintä voidaan jakaa non-verbaaliseen ja verbaaliseen kommunikaatioon. Ihmiset voivat ilmaista itseään puheen lisäksi eleiden, ilmeiden tai ulkoisen olemuksen kautta. Kielen tulkinta nojaa sanojen muodostamiin, kulttuurisiin merkityksiin. Äänensävy, asento ja katseen kohdistuminen tuottavat viestejä, jotka voivat vaikuttaa oleellisesti puheen sisällön tulkintaan. Verbaalisesti väritynyt vuorovaikutus keskittyy sanojen merkityssisältöihin sosiaalisten tilanteiden rakentajana. Sanattomassa viestinnässä puolestaan asentojen, ilmeiden ja eleiden rooli on keskiössä. Myös pukeutumistyyli on non-verbaalisen viestinnän muoto. (Suoninen 2010, 34.)

Ihmisen eleet, ilmeet, koskettaminen, vaatetus ja ulkoiset elementit sekä puhuminen ovat osa sanatonta viestintää. Sanattoman viestinnän muodot tuovat vuorovaikutukseen tasoja, jotka menevät verbaalisen ilmaisun tuolle puolen. Joskus koskettaminen tai intensiivinen katse voivat kertoa enemmän, kuin sanat. (Seppänen 2001b, 103, 107.) Nonverbaalisen itseilmaisun kautta ihmiset voivat tuottaa näkyviin tunnetiloja ja tietoa sosiaalisissa tilanteissa, mutta myös valokuvien ja tekstin kautta on mahdollista ilmentää tunteiden kokemista. (Fiske 1994, 90.) Viestinnässä vaatetuksella on myös oleellinen rooli, koska vaateen pinnan ja muodon kautta tuotetaan näkyviin kulttuuria merkityksiä,

kuten sukupuolta, sosiaalista statusta tai ammatillista suuntautumista (Nuutinen 2004, 197). Tutkimuksessani pohdin vaatetuksen sosiaalipsykologisia ulottuvuuksia, sekä vaatteen merkityksiä suhteessa ihmisen ammatilliseen identiteettiin.

1. Teoriatausta

Tutkimukseni pohjautuu Roland Barthesin (1964; 1997; 1999) semioottiseen kuvan tulkinnan teoriaan, ammatillisen identiteetin muodostumisen prosessiin, sekä pukeutumisen tarkasteluun osana sosiaalista kommunikaatiota. Barthesin kehittämän menetelmän avulla pääsin käsiksi aineistoni kuviin kätkeytyviin merkitystasoihin. Seppäsen (2001a; 2001b; 2005) teokset visuaalisen kulttuurin tutkimisesta avasivat osaltaan semiotiikan saloja tutkimusprosessissa. Sovelsin valokuvissa ilmenevän sosiaalisen vuorovaikutuksen tarkasteluun sosiaalipsykologian klassikoksi nostettua George Herbert Meadin (1934) symbolisen interaktionismin teoriaa pukeutumisen näkökulmasta, tarkastellen vaatetusta sosiaalisen vuorovaikutuksen ilmenemismuotona. Susan Kaiserin sosiaalipsykologisen pukeutumisen teorian (1990) myötä perehdyin vaatteen olemukseen viestinnän välineenä. Ihmisen identiteetin muodostumisen prosessi oli tutkimuksessani mukana ammatillisen vaatetuksen lähtökohdista.

2.1 Visuaalisen kulttuurin tulkinta

Visuaalisuus voidaan määritellä näköaistein havaittavien esineiden tai asioiden, sekä näiden ominaisuuksien kautta. Kuvallinen materiaali, ympäristö ja mielikuvat lukeutuvat osaksi visuaalista maailmaa. Kuvantutkimuksessa näkökulma voi painottua esimerkiksi taiteelliseen ilmaisuun, identiteetin rakentumiseen tai kehollisuuteen. Kulttuuri on ihmisten vuorovaikutuksessa muotoutuva, moniulotteinen ja merkityksiä sisältävä kokonaisuus. Katseen kautta havaittavat kulttuuriset tuotteet ja toiminta ovat visuaalisen kulttuurin tulkinnan keskiössä. (Seppänen 2005, 16–17.) Visuaalinen kulttuuri muodostaa raamit kuvantutkimukselle, linkittäen tutkimuksen viitekehyksen osaksi laajempaa kokonaiskuvaa.

1990-luvun aikana yleistynyttä visuaalisen kulttuurin tutkimuksen käsitettä voidaan pitää kattoterminä visuaalisen maailman tutkimiselle eri tieteenalojen kesken. Taidehistorioitsijoilla on ollut keskeinen rooli visuaalisen kulttuurin käsitteen syntymisessä. Visuaalisen kulttuurin tutkimuksen kenttä on muodoltaan laaja ja monitieteinen. (Seppänen 2005, 18, 20.) Yliopistossa visuaalinen kulttuuri määrittyi omaksi oppiaineekseen 1990-luvun aikana, jolloin siihen sisällytettiin sosiologisia, kielitieteellisiä, kulttuurintutkimuksellisia, filosofisia, marxilaisia ja feministisiä piirteitä. Poikkitieteellisyys on monipuolistanut visuaalisen kulttuurin kentällä metodologisia ja käsitteellisiä mahdollisuuksia. (Rossi & Seppä 2007, 9, 11.) Visuaalisen kulttuurin tutkimuksessa näköaisti on keskeisessä asemassa. Tyypillisesti kuvallisen materiaalin myötä tarkastellaan kuvien merkityksiä, katsomiseen liittyviä tapoja, kuvien tuotantoa ja kuvien tulkintaa, tekemällä havaintoja näköaistin kautta. (Seppänen 2005, 35.) Katsoessamme esimerkiksi valokuvaa, ihmisten huomio kiinnittyy eri asioihin. Kulttuurinen tausta vaikuttaa visuaalisiin havaintoihin sekä katsomisen tapoihin. (Seppänen 2001b, 95–96.) Tässä tutkimuksessa kuvien tarkastelu eteni ison kuvamäärän teemoittelun kautta kohti yksittäisten ja syvällisempien kuva-analyysien tekemistä. Visuaalisten elementtien havainnointi oli keskeinen osa tutkimusta.

Visuaalinen järjestys linkittyy osaksi ihmisiä ympäröiviä esineitä ja kuvastoja. Valokuvia pidetään luonteeltaan yleisesti todellisuutta jäljittelevänä. Valokuvissa myös kulttuuriset rakenteet ja esittämisen tavat piirtyvät näkyviin. Kuvien tuottaminen ja lukeminen ovat visuaalisen järjestyksen syntyperään linkittyviä toimintatapoja. Myös katsominen asettuu kommunikaation välineenä ja kulttuurisia merkityksiä sisältävänä tekona osaksi visuaalisen järjestyksen käsitettä. Visuaalisuus sisältää kaiken silmillä havaittavan. Sen lisäksi myös ihmisen mielessä olevan kuvallisuuden ja kielessä ilmenevät metaforat voidaan laskea osaksi visuaalisuuden kenttää. (Seppänen 2001b, 34–36.) Tutkimusaineistossa vaatteiden muodostamien visuaalisten järjestysten tulkinta oli osa merkitystenannon prosessia.

Semiotiikka on merkitysten tutkimista ja tulkintaa. Merkitys saa muotonsa ihmisen, merkin ja tutkimuskohteen välisessä vuorovaikutuksessa. Merkkien muodostuminen on keinotekoisista ja ihmisistä lähtöistä olevaa, sopimuksenvaraista toimintaa. Merkit ovat tapa hahmottaa maailmaa merkitsemällä siinä olevia asioita erilaisiin ryhmiin. Poikkeavuus suhteessa toisiin merkkeihin on keskeinen osa merkin olemusta. (Fiske 1994, 68–69.) Merkitykset syntyvät merkeistä, joita semioottinen tieteenala tarkastelee. Semioottisessa kuvantutkimuksessa visuaalinen järjestys muodostuu valokuvassa esiintyvistä merkityksistä. Semiotiikka linkittyy visuaalisiin järjestyksiin niiden syntymisen ja tarkastelun kautta. (Seppänen 2001b, 175–176.) Tutkimuksessani keskityin

valokuvien merkityskerrosten tunnistamiseen ja tulkintaan. Valokuvissa merkityskerrokset rakentuivat esimerkiksi Kouvolan Suunnistusseuran asujen ja ympäristön välisessä vuoropuhelussa.

Charles S. Peirce (1839–1914) muodosti kuvien tulkitsemiseen soveltuvan teoriakehyksen vuonna 1867, joka pohjautui semioottiseen kieliteoriaan. Karl Marx (1818–1883) teki analyysia visuaalisen kulttuurin kytköksistä kapitalismiin sekä tekniikan edistymiseen 1800-lun puolivälin vaiheilla (Seppä 2012, 14–15.) 1950-luvun loppupuolelta asti semiotiikka on ollut yleisesti käytetty työkalu mediakuvastojen tutkimisessa. Charles Sanders Peirce ja Ferdinand de Saussure olivat merkittävässä asemassa semiotiikan uranuurtajana. (Seppänen 2005, 107.) Saussure keskittyi semiotiikassa erityisesti tapoihin, joilla kielen kautta muodostetaan merkityksiä. Paradigmaattinen ja syntagmaattinen lähestymistapa jätti kuitenkin ulkopuolelle tulkitsijan roolin merkityksen muodostumisessa. Myöhemmin Saussuren jalanjäljissä kulki Roland Barthes, joka piirsi tutkimuksessaan näkyviin katsojan subjektiivisen ja kulttuurisesti muovautuneen kokemusmaailman vaikutuksen merkityksen syntymiseen. (Fiske 1994, 112.) Roland Barthes sijoittuu teostensa kanssa sekä strukturalismin, että jälkistrukturalismin välimaastoon ja häneltä löytyy kirjoituksia molemmista suuntauksista. (Seppänen 2005, 42–43.) Barthesin kuvantutkimuksen teoria kulki tutkimuksen metodisena lähtökohtana valokuvien merkityskerrosten purkamisessa.

Barthes on saavuttanut erityisen aseman valokuvantutkimuksen kentällä (Seppänen 2005, 111). Barthesin (1984) teorian mukaan valokuvasta on mahdollista löytää kaksi toisistaan erillistä tasoa, jotka kuitenkin osittain ovat kytköksissä toisiinsa. Denotaatio viittaa kuvan suoranainen merkitykseen, kun taas konnotaatiolla tarkoitetaan kuvaan kätkeytyviä piilomerkityksiä. (Seppänen 2005, 116–117.) Denotaation kautta voidaan käsittää ymmärtämällä merkin ilmiselvä tarkoitus. Konnotaatio puolestaan muodostuu neuvottelunomaisessa prosessissa merkin tulkitsijan ja merkin välillä. Vallitseva kulttuuri vaikuttaa merkin konnotatiivisiin tulkintoihin. (Fiske 1994, 113, 115.) Barthesin (1961) teoriassa denotaation edellytyksenä kuvan kohteen tulee olla tunnistettavissa ja nimettävissä. Konnotaation kautta päästään tarkastelemaan valokuvaan piiloutuvia merkityskerroksia, joihin voidaan vaikuttaa paradigmojen tietoisella vaihtelulla. (Seppänen 2001b, 182–183.) Denotaation ja konnotaation tunnistaminen ja määrittely olivat tutkimuksen metodiset pääpilareit. Vaatteen rakenteellisten ratkaisujen analyysi johdatteli tulkitsemaan ilmeisiä merkityksiä vaateen käyttämisen kontekstissa. Piiloiset merkitykset avautuivat tutkimuksessa kuvan visuaalisia elementtejä tarkastelemalla.

Semioottisessa kuvantulkinnassa voidaan käyttää denotaation ja konnotaation lisäksi monia muita käsitteitä, joiden määrittelyssä tutkijat ovat ottaneet erilaisia lähestymistapoja. Tällaisia ovat esimerkiksi metafora, indeksisyys, metonymia ja ikonisuus. Myös syntagman ja paradigman käsitteet

linkittyvät osaksi semioottisen tutkimuksen kenttää. Valokuva voidaan itsessään luokitella indeksiseksi merkiksi, koska kuva on todiste kuvatun kohteen olemassaolosta kuvan ottamisen hetkellä. Valokuvan ikonisuus mahdollistaa sen, että kykenemme nimeämään esineen valokuvasta. Ikonisuudella tarkoitetaan yleensä semiotiikassa merkkiä, joka edustaa esittämäänsä asiaa. (Seppänen 2005, 125–126, 175, 130.)

Metafora viittaa kielikuviin (Seppänen 2005, 134) ja se voidaan ymmärtää eräänlaisena kiertoilmaisuna jollekin asialle (Fiske 1994, 122). Metaforaa ei ole kuitenkaan syytä ymmärtää kirjaimellisesti. Myös valokuvasta voidaan löytää elementtejä, jotka on mahdollista tulkita metaforisesti. Tällöin konteksti määrittää sen, mihin suuntaan kuvan merkitykset niitä lukiessa rakentuvat. Metonymyminen merkki on semiotiikassa kuin palapelin palanen, joka ilmentää isompaa kokonaiskuvaa. Se asettuu valokeilaan edustamaan jotakin oleellista ja on sen vuoksi oleellinen kuvan merkitysten muodostumiselle. (Seppänen 2001b, 185–186, 191.) Metonymian tehtävänä on linkittää yksittäinen elementti osaksi laajempaa kokonaiskuvaa. Todellisuus näyttäytyy metonymian kautta harkinnanvaraisina merkityksinä. Metonymia myös sisältää itsessään sen edustaman asian. (Fiske 1994, 127–128.) Kameralla otettu kuva voidaan nähdä metonymiana, koska siinä pieni osa olemassa olevasta todellisuudesta tallentuu kuvaan, jossa se asettuu ilmentämään tuota todellisuutta. (Seppänen 2005, 126.) Tässä tutkimuksessa analysoimissani valokuvissa metafora oli havaittavissa vaatteeseen painetun tekstin kautta ja metonymia ilmeni esimerkiksi suunnistusseuran vaakunan muodossa.

Paradigmalla tarkoitetaan ryhmiteltävissä olevaa yksikköjoukkoa, samankaltaisuuksia omaavien yksiköiden rykelmää. Näistä eri rykelmistä poimitut, yksittäiset paradigmattiset muodostavat kokonaisuuden, jota kutsutaan syntagmaksi. Paradigma on kasa valintoja, syntagma valintojen tulos. Valokuvassa näkyvä asukokonaisuus voidaan ymmärtää syntagmaksi, joka on muodostunut eri vaatteiden paradigmoista. Paita on valittu muiden paitojen paradigmojen joukosta, aivan kuten muutkin ylle puetut vaatekappaleet. Myös valokuva itsessään tunnistetaan syntagmaksi, koska se on erilaisten paradigmojen tulos. (Seppänen 2001b, 181.) Paradigma on samakaltaisten yksiköiden joukosta poikkeava yksilö. Vaatetuksessa yksittäiset vaatekappaleet voidaan määrittää paradigmoiksi. Vaatekappaleiden paradigmoista muodostuu asukokonaisuus, joka voidaan nimetä syntagmaksi. (Fiske 1994, 81–83.) Paradigmalla tarkoitetaan syntagman osia, joilla on jokin yhdistävä tekijä. Pukeutuminen on osuva vertaus syntagmaattisen kokonaisuuden muodostumisesta koska siinä vaatteet ovat paradigmaattinen valinta. (Seppänen 2005, 128.) Vaatteiden valinnan prosessissa vaateyhdistelmiä muuttamalla voidaan myös vaikuttaa asun kantamiin merkityksiin.

Koodit ovat luonteeltaan sosiaalisia, sillä ne määrittyvät ihmisten välisessä kanssakäymisessä pohjautuen kulttuurisiin käytäntöihin. Merkityksellistävissä muodossa koodit toimivat osana

merkitysten verkostoa viestinnän välineenä. Koodin ominaispiirteisiin kuuluvat paradigmaattiset ja syntagmaattiset ulottuvuudet, joiden ansiosta koodi on mahdollista muodostaa valitsemalla kokonaisuus erilaisten yksiköiden vaihtoehdoista. (Fiske 1994, 86–87.) Tutkijoiden kesken koodien käytöstä ei olla päästy yksimielisyyteen (Seppänen 2005, 89). Barthes (1985, 94) on esittänyt valokuvan tulkinnan kontekstissa, että kuva on kooditon sanoma. Seppänen on haastanut Barthesin väitteen valokuvan koodittomuudesta, sillä perusteella, että esimerkiksi mainoskuvaa tutkiessa voidaan todeta niiden sisältävän erilaisia koodeja visuaalisten elementtien ja tekstien muodossa. Koodiksi voidaan luokitella myös kuvasta tunnistettava hahmo, kuten ihminen. (Seppänen 2005, 116.) Tässä tutkimuksessa olen käyttänyt koodeja eritellessäni kuvista löytyviä asioita ja elementtejä sanalliseen muotoon. Kuvien osiin purkamisessa koodien nimeämisen kautta kykenin parhaiten löytämään kuviin kätkeytyneitä piilomerkityksiä vaatetuksen näkökulmasta.

Myytin käsite pitää sisällään kulttuurissa narratiivisesti kulkevan asian jonkin asian luonnollisuudesta. Historiallisesti myytti on ollut alkukantaista kulttuurisesti väritynyttä tarinankerrontaa, jonka avulla on puettu sanoiksi erilaisia käsityksiä todellisuudesta. Barthes (1973) on valjastanut myyтин käsitteen merkin toimintatavaksi, jonka myötävaikutuksesta pyritään muodostamaan ajatus jostakin sen käsitteellisellä tasolla. Myytti on hänen mukaansa yhdistelmä toisiinsa linkittyviä käsityksiä. Valokuva voi olla tapa tuottaa olemassa oleva myytti näkyväksi. Barthes on esittänyt, että myytti on tapa tehdä historiasta luonnollista. (Fiske 1994, 115–119.) Myytti oli kuvantutkimuksen osana vaatteissa olevien tunnusmerkkien tarkastelun myötä. Kouvolan Suunnistajien vaakuna sisälsi karhun kuvan, mihin itsesään symbolina kietoutuu monikerroksinen mytologioiden vyyhti. Tunnuseläimenä se toi vaatteisiin myös ammatillisesti uusia merkityksiä, jotka kuvastivat hiihtosuunnistajaan yhdistettäviä ominaispiirteitä.

Merkkien ja merkitsijän suhde toisiinsa olivat Ferdinand de Saussuren (1966) erityisen tarkastelun kohteena (Seppänen 2005, 126). Saussure kutsui semiotiikkaa semiologiaksi, jonka tarkastelun kohteena ovat laajasti erilaiset kohteet, jotka voidaan kielen tai merkkijärjestelmän kautta määrittää. Hänen mukaansa semiotiikassa on lopulta kyse kielen tavoittamisesta ei-kielellisistä asioista. Semiotiikan muoto voidaan jakaa kielelliseen ulottuvuuteen, merkkiin ja merkitsijään, syntagmaan ja sen järjestelmään sekä kaksitasoiseen merkityskokonaisuuteen havaittavasta kohteesta. (Barthes 1986, 9–12.) Visuaalisen materiaalin sanallistaminen mahdollisti kuvien piilomerkityksien tunnistamisen. Kuvien tulkinnassa huomioin kielellisen ulottuvuuden kuvaan liittyvien tekstien analyysin muodossa. Aineistossani kuviin liittyviä tekstejä ovat kuvatekstit ja blogitekstit, jotka toimivat aineiston analyysin tukena.

Barthes on painottanut kuvatekstin merkitystä kuvan tulkinnassa, koska se sitoo kuvan kontekstiinsa (Seppänen 2001b, 39). Barthesin mukaan lingvistinen taso sisältää kuvassa olevan tekstin, joka osaltaan alleviivaa kuvan sanomaa ja ankkuroi paikoilleen kuvan ”kelluvien merkitysten ketjun”. Teksti antaa raamit kuvan merkityksen muodostumiselle. (Barthes 1964; 1997; 1999, 37.) Barthes on verrannut kuvatekstiä ankkuriin, joka nimeää kuvan ja sitoo sen kontekstiinsa. Myöhemmin Barthes on myös todennut, että kuvateksti on tapa rajata ja kohdentaa kuvan merkitysten tulkintaa. (Fiske 1994, 145–155.) Kuvatekstien sisällyttäminen tutkimukseen vaikuttaa kuvan konnotaatioon, koska teksti vaikuttaa kuvan merkityssisällön muodostumiseen (Seppänen 2005, 125). Kuvatekstit olivat osa tutkimusaineiston tulkintaa ja käytin niitä apuna myös kuvien teemoittelussa. Verbaalinen ilmaisu rikasti tutkimustuloksia ja vahvisti kuvista tehtyjä havaintoja. Tekstien lukeminen myös avasi kuvien sisältöä, kiinnittäen kuvat kontekstiinsa.

Kuva voi projisoida todellisuutta peilipinnan lailla, manipuloida sitä, piilottaa todellisuuden kieltämällä sen olemassaolon tai olla todellisuudesta kokonaan irti (Seppänen 2001b, 72–73). Kuvallisen tutkimuskohteen ja siitä saavutettavan tiedon luonne, sekä moniaistiset havainnot piirtyvät esiin visuaalisen kulttuurin aineistosta (Rossi & Seppä 2007, 8). Valokuvaamisen kautta voidaan toisintaa kuvalliseen muotoon jotain sellaista, mikä ei muutoin enää voi toistua samanlaisena. Valokuva on toisinto sen kohteesta. Toiminnan voi valokuvassa Barthesin mukaan jakaa kolmeen osa-alueeseen. Tekijä ottaa valokuvan, kohde on kuvattavana ja katsoja näkee lopputuloksen katsoessaan valokuvaa. (Barthes 1985, 10–11, 15.) Valokuva voidaankin ajatella yrityksenä tallentaa olemassa oleva todellisuus kuvalliseksi elementiksi, johon ei voi enää ajallisesti palata. Kuva voidaan nähdä myös identiteetin rakentamisen välineenä, jonka avulla tuotetaan näkymätön kokemus itsestä näkyväksi.

2.2 Ammatillisen identiteetin rakentuminen

Identiteetin määrittelyssä on kulttuurintutkija Stuart Hallin mukaan kolme erilaista lähestymistapaa. Identiteetti ihmisen syntymästä saakka olemassa olevana, yhdenmukaisena ja elämän aikana johdonmukaisesti kehittyvänä sisimpänä, linkittyy osaksi valistuksen subjektin identiteettiteoriaa. Sosiologinen näkemys puolestaan korostaa sosiaalisen vuorovaikutuksen merkitystä ihmisen identiteetin muodostumiselle. (Hall 1999, 21–22.) Näkemyksen yhdenmukaisesta identiteetistä haastaa postmoderni identiteettiteoria, jonka mukaan ihmisen minuus on alati kulttuuristen esitysten identifikaatiossa rakentuva ja historiallisesti muovautuva tuotos, vailla pysyvämpää ydinminää (Hall 1999, 23). Tutkimuksessani keskityn tarkastelemaan ammatillisen identiteetin rakentumista vaatetuksen lähtökohdista. Korostan identiteettikäsitteessä sosiologista näkökulmaa, identiteetin persoonallisia ulottuvuuksia unohtamatta.

Identiteetin käsitteen syntyminen voidaan jäljittää toisen maailmansodan jälkeiseen aikaan, jolloin sen kehittäjä Erik H. Erikson (1950). Identiteetti on laaja käsite, joka koostuu oman minäkuvan hahmottamisesta ihmisten välisissä vuorovaikutussuhteissa, arvomaailmasta sekä itselle tärkeitä tavoitteista. Identiteetin rakentumisen prosessi on sidoksissa myös vallitsevaan sosiaaliseen ympäristöön, joiden kautta ihminen voi peilata itseään muihin, samaistua ja kokea yhteenkuuluvuuden tunnetta jotakin ryhmää kohtaan. Myös synnyinmaa, paikallisuus, kokemus omasta sukupuolesta tai johonkin yhteisöön identifioituminen liittyvät minäkäsityksen sosiaalisiin ulottuvuuksiin. Teknologiset välineet tarjoavat edellytyksiä myös virtuaalisten yhteisöjen luomiselle. Joihinkin viiteryhmiin ihminen kiinnittyy jo lapsuudesta saakka mutta myöhemmin omaa identiteettiään voi vahvistaa liittymällä tietoisesti osaksi jotakin sosiaalista ryhmää. (Fadjukoff 2009, 179.) Tässä pro gradu -tutkielmassa tulkitsen Kouvolan Suunnistajien asujen käyttämisen joukkueeseen samaistumisen ja siihen kuulumisen kautta. Näin ollen seura edustaa sosiaalista viitekehystä, joka osaltaan tukee ja vahvistaa omaa kokemusta itsestä ryhmän jäsenenä.

Elämän aikana kertyneet kokemukset vuorovaikutussuhteista muiden ihmisten kanssa muodostavat muistojen kautta pohjan identiteetin rakentumiselle. Nämä kokemukset vaikuttavat sosiaalisiin kohtaamisiin, koska niiden avulla pyritään peilaamaan vallitsevaa nykyhetkeä ja määrittämään tulevia tapahtumia. Yhteisön yksilölle antamat merkitykset ovat sosiaalisuuden lähtökohta, jota täydentää yksilön luontainen tarve olla yhteydessä häntä ympäröiviin ihmisiin. (Lahikainen 2010, 91–92.) Sosiaalisten vuorovaikutussuhteiden kautta muotoutuvan minäkuvan lisäksi ihmisen individualistiset, fyysiset ja psyykkiset ominaispiirteet ja toimintamallit määrittävät identiteetin

rakentumisen prosessia. Ihmisen motiivit, taidot, toimintaperiaatteet sekä elämän jättämät muistijäljet muodostavat kokonaisuuden, jota kutsutaan sisäiseksi minäidentiteetiksi. Ajallisesti se sisältää käsityksen myös itsestä tiedostettavien asioiden harmonisesta kokonaisuudesta, sekä kokemusta yhtäjaksoisesta olemassaolosta. (Fadjukoff 2009, 180.) Minäidentiteetti rakentuu kokonaisvaltaisesti ihmisen minuuden ympärille, mikä määrittää myös arkipäivän kokemusmaailmaa. Tutkimuksen puitteissa minäkuvan tarkastelu rajautuu vaatetuksen kautta tapahtuvaan itseilmaisuun henkilöbrändin kuvastoissa.

Identiteetillä on vaikuttava ansionsa siinä, millaisille urille ja arvoille ihminen elämänsä rakentaa. Tulevaisuuden työnkuvaan orientoituminen, maailmankatsomukselliset kysymykset, sosiaaliset roolit sekä mielipiteiden muodostuminen voidaan linkittää identiteetistä kumpuaviin lähtökohtiin. *Lapsesta aikuiseksi* -tutkimuksen mukaan erilaisissa konteksteissa rakentuneista identiteetin osista on tunnistettu ammatillisen identiteetin lisäksi vakaumuksellinen-, elämäntapoihin-, parisuhdestatukseen- sekä poliittisiin linjauksiin liittyvä identiteetin muoto. Nuoruusiän lisäksi myös lapsuuden on todettu olevan merkittävää aikaa identiteetin rakentumisen kannalta. Aikuisuuden kynnyksellä oma minäkäsitys voi olla ratkaisevassa asemassa myös tulevaisuuden ammattia valitessa. Erilaisten elämänvaiheiden myötä identiteetti ei kuitenkaan ole paikalleen pysähtynyt, vaan on jatkuvassa muutoksen tilassa ihmisen sopeutuessa uudenlaisiin olosuhteisiin. (Fadjukoff 2009, 184–187.) Identiteetti muovautuu elämän ja ympäristön mukana, vaikka se sisältääkin myös pysyviä osatekijöitä. Minäkäsityksellä on huomattava vaikutus ihmisen ammattivalintaan, arvomaailman rakentumiseen sekä sosiaalisiin toimenkuviin. Vaatetus voi visuaalisena elementtinä tuoda esille ihmisen omaa kokemusta omasta identiteetistä eri tilanteissa.

Käsitteenä ammatilliseen identiteettiin kietoutuvat yhdessä sekä sosiaalinen vuorovaikutus, että persoonallinen yksilön kasvu ja kehitys (Onnismaa 2006, 19). Ajatus minuuden muodostumisesta kahtiajakoisesti, sosiaalisen ja persoonallisen identiteetin kautta, on noussut keskeiseen asemaan 1800-luvun loppupuolelta saakka William Jamesin myötävaikutuksesta (Eteläpelto & Vähäsantanen 2006, 32). Tutkimuksessani määritän ammatillisen identiteetin persoonallisen ja sosiaalisen minäkuvan yhdistelmäksi. Teoria oli vahvasti ohjaamassa tutkimuksen taustaoletuksia, vaikuttaen teemoittelun prosessissa sekä kuvien valinnassa tehtyihin tulkintoihin. Työelämässä ennakoitavuus ja yhtäjaksoisuus ovat ammatillisen identiteetin muodostumisen edellytyksiä. Omakohtaista edistymistä vaaditaan erityisesti aloilla, joilla yksilön henkilökohtaisilla ominaispiirteillä on keskeinen rooli. Tällaisia aloja ovat esimerkiksi kasvatukseen, hoitoalaan, sekä tutkimiseen ja taiteen tuottamiseen liittyviä ammattialoja. (Eteläpelto & Vähäsantanen 2006, 28.) Katsoisin, että myös urheilijan ammatti vaatii päättäväistä sitoutumista ja työtä tehdään vahvasti omalla persoonalla,

henkilökohtaisten vahvuuksien puitteissa. Alan asiantuntemus, liikunnallisuus, kisaorientoituminen sekä kilpailutapa ovat osa ammattuurheilijan urheilullista kompetenssia (Arai, Ross & Young 2013, 101).

Identiteetin sosiaalisesti rakentuva ulottuvuus on tullut korostetusti esiin sosiologiassa klassikkona pidetyn pragmaattikko-sosiaalifilosofin ja sosiologi George Herbert Meadin (1863–1931) tuottamassa teoriassa (Eteläpelto & Vähäsantanen 2006, 32, 34). Mead on sosiaalipsykologiassa klassikoksi tunnustettu vaikuttaja, joka tunnetaan muun muassa semioottisesta identiteettiteoriastaan ja sosiologisesta sosiaalipsykologiastaan. Hänen tiedetään myös toimineen vuorovaikutteisen minäteorian sekä pragmaattisuuden puolesta puhujana. (Kuusela 2001, 61.) Alkuperäislähteiden saavuttaminen on Meadin kohdalla haasteellista, koska hänen teoreettiset tuotoksensa on ripoteltu luentomuistiinpanojen ja tutkimustulosten yhteydessä julkaistuihin artikkeleihin (Hankamäki 2015, 18). Mead (1934) painotti identiteettiteoriassaan identiteetin kaksijakoisuutta sosiaaliseen ja persoonalliseen identiteettiin. Teorian mukaan identiteetin muodostuminen rakentuu ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa ilmenevän minän havainnoimisen kautta. (Eteläpelto & Vähäsantanen 2006, 33.) Roolin ottaminen ryhmässä, sekä ryhmän asenteiden omaksuminen nousevat Meadin identiteettiteoriassa minuuden muodostumisen kannalta merkityksellisiksi. (Hankamäki 2015, 81.)

Ihmisen identiteetin voidaan katsoa muodostuvan sosiaalisesta ja persoonallisesta ulottuvuudesta, jotka linkittyvät osaksi ammatillisen identiteetin muodostumista (Eteläpelto & Vähäsantanen 2006, 32). Identiteetti muodostuu Meadin teoriassa sosiaalisesta objektiminästä, jota kutsutaan englanniksi nimellä *me*, sekä yksilöllisesti rakentuvasta subjektiminästä *I*. Ihmisen identiteetti voidaan siis hahmottaa sosiaalisissa tilanteissa muiden asenteiden vaikutuksille alttiin, sosiaaliselle viitekehykselle pohjautuvan objektiminän ja persoonallisten ominaispiirteiden värittämän subjektiminän yhdistelmäksi. *Self* viittaa ihmiseen itseensä ja sitä kautta ihmisen identiteettiin, joka on olemassa ennen *me*:n ja *I*:n muodostumista. Hankamäki on tulkinnut Meadin teoriaa siitä lähtökohdasta, että *I* toimii merkitysten tuottajana ja tulkitsijana, kun taas *me* linkittyy roolien ottamiseen sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. (Hankamäki 2015, 83, 97.) Tässä tutkimuksessa käytin Meadin teoriaa minän muodostumisesta kuvien teemoittelun lähtökohtana. Se vaikutti myös kuvien merkityskerrosten tulkintoihin.

Vaikka Mead käsittää identiteetin suurilta osin sosiaalisesti muodostuvana, myös persoonallisen minän vaikutus tulee ottaa huomioon. Persoonallinen subjektiminä näyttäytyy Meadille impulsiivisuutena, jota sosiaalinen minä pyrkii hallitsemaan. Subjektiminän kautta voidaan tavoittaa myös uusien asioiden kokemisen merkitys yksilölle. Meadin identiteettiteoria sosiaalisesti muodostuvasta minästä voidaan kategorisoida osaksi normatiivisuutta ja sääntökeskeisyyttä

ihannoivaa, teollista tuotantotapaa. (Eteläpelto & Vähäsantanen 2006, 35–36.) Hankamäki kritisoi Meadin teoriaa esittämällä, ettei ihmisen identiteettiä voida määrittää toisten ihmisten asenteiden omaksumisella tai sen perusteella. Hänen mukaansa toisen asenteiden tietäminen varmuudella on tehtävänä haasteellinen, jollei mahdoton. (Hankamäki 2015, 95.)

Suoninen puolestaan on määritellyt Meadin teorian luonteeltaan korostuneen sosiaalisiksi minuuden tarkastelun välineeksi, joka ei kuitenkaan sisällä yksiselitteisiä työkaluja identiteetin tutkimiseen. Voidaan myös ajatella, että identiteettiteorian subjektiminä on toisten ihmisten katseilta piilossa oleva minän muoto, jolloin se ei pääse näkyviin sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. (Suoninen 2010, 69.) Olen ottanut tutkimuksessani huomioon teoriaa kohtaan kohdistetun kritiikin. Katsoin Meadin identiteettiteorian hyödylliseksi ammatillisen identiteetin tarkastelussa vaatetuksen näkökulmasta, koska pukeutumisella voidaan ilmentää ryhmään kuulumista ja siihen samaistumista, sekä omaa yksilöllistä minäkäsitystä. Vaikka tutkimukseni sisältää vaikutteita Meadin teoriasta, tutkimusasetelmassa sosiaalinen ja persoonallinen identiteetti ovat keskenään tasavertaisesti läsnä.

Sosiaalinen kanssakäyminen on merkittävä osa ihmisen minäkuvan muodostumista. Kokeilujen kautta tapahtuva yksilöllisten taitojen tunnistaminen, tunne omasta pystyvyydestä, sekä päämäärien tavoittelu edistävät identiteetin vahvistumista. (Fadjukoff 2009, 192.) Sosiaalisen identiteetin teorian takana on Henri Tajfel (1974; 1982). Oleellista sosiaalisen identiteetin käsitteessä on yksilön samankaltaisuuden kokemuksen löytäminen suhteessa muihin ihmisiin. Sosiaalisen identiteetin teoria pohjautuu ajatukseen minäkäsityksen kaksijakoisuudesta. Toisaalta ihmisen fyysinen olemus ja persoona muodostavat ihmisen henkilökohtaisen identiteetin, jota samaistuttavista ihmisryhmistä koostuva sosiaalinen identiteetti täydentää. Sosiaalisia identiteettejä on olemassa yhtäaikaaisesti useita ja niiden painopiste voi vaihdella erilaisten tilanteiden vaatimalla tavalla. (Ahokas 2010, 221–222.) Mielenkiintoista onkin, miten ihmisen moninaiset ominaispiirteet ja toimintamallit korostuvat toisistaan poikkeavissa konteksteissa. Tilanteen luonne antaa raamit kulloisellekin sosiaaliselle tilanteelle, joiden puitteissa omaa minäkuvaa tuodaan esiin. Vaatetuksen näkökulmasta pukeutuminen on osa sosiaalisen identiteetin muodostumista, esimerkiksi ammattia edustavan asukokonaisuuden kautta.

Kaikki ihmiset voidaan linkittää osaksi jotakin sosiaalista viitekehystä. Jotkin ryhmistä ovat itse valittuja ja toisiin lukeudutaan jonkin satunnaisen ominaisuuden perusteella. Ryhmien tarjoamalla sosiaalinen tukiverkostolla on todettu olevan myönteinen vaikutus ihmisten hyvinvointiin. Sen lisäksi sosiaalinen vuorovaikutus ryhmän jäsenten kanssa edesauttaa merkityksellisyyden kokemista, sekä auttaa pääsemään kohti vaativinakin pidettyjä päämääriä. (Ahokas & Pennington 2005, 14–15.) Joukkueurheilussa ryhmän tuki ja kannustus voivat olla merkittävässä asemassa yksilön

minäpystyvyyden kokemiseen. Itseluottamus taas mahdollistaa sen, että uskaltaa haastaa itseään ja mennä kohti omia unelmia. Yksilön menestys on samalla menestystä koko seuralle. Ihminen myös identifioituu osaksi lajitoveriensa muodostamaa ryhmää. Identifikaatio merkitsee toisesta havaitun asian tunnistamista itsessä (Hankamäki 2015, 94–95). Sosiaalinen identiteetti on identifioitumista johonkin tiettyyn ryhmään, kuten sukupuoleen, kansalaisuuteen tai ammattikuntaan (Ahokas 2010, 223).

Sosiaalisen identiteetin käsite viittaa yksilön sosiaalisiin viitekehyksiin, pohjautuen samaistumisen ja erilaisuuden kokemuksiin. Persoonallinen identiteetti puolestaan rakentuu sosiaalisessa vuorovaikutuksessa ihmisen elämänsä aikana. (Lahikainen 2010, 96–97.) Östmanin (2015) tutkimuksessa elämänsä julkaiseminen muodosti toimintana kasvualustan sosiaaliselle identiteetille teknologisessa ympäristössä. Teknologia mahdollistaa vuorovaikutteisen minäkuvan rakentamisen. Toiminta on yksi tapa tehdä identiteettityötä. Elämänsä julkaiseminen on itsestä peräisin olevaa, omaehtoista toimintaa. Sosiaalinen media tarjoaa siihen monipuolisia tapoja tuoda esille omia ajatuksia, minäkuvaa ja elämäntilannetta erilaisten julkaisujen kautta. (Östman 2015, 21, 31.) Sosiaalinen media tarjoaa urheilijoille paikan henkilöbrändin rakentamiseen. Samalla se mahdollistaa yhteyden vahvistamisen fanien kanssa. (Kolamo 2018, 97.) Wann (2006) on tutkinut urheilujoukkueeseen samaistumisen kokemusta sosiaalisena ja psykologisena ilmiönä fanien näkökulmasta. Tutkimuksen mukaan samaistumisesta seurannut yhteisöllisyyden kokemus voidaan yhdistää muun muassa parempaan itsetuntoon, positiiviseen mielenlaatuun ja yksinäisyyden vähentymiseen (Wann 2006, 369).

Östman (2015, 39) korostaa välimuotoisen sosialisointin merkitystä elämänsä julkaisijaksi identifioitumiselle. Välimuotoisessa sosialisointiossa ihminen peilaa itseään jossain määrin muihin ja tunnistaa itsensä osaksi jotakin sosiaalista viiteriymää. Tulkitsen henkilöbrändin kuvastot sosiaalisessa mediassa osana Östmanin mainitsemaa identiteettityötä. Kuvien kautta myös rakennetaan omaa käsitystä itsestä ammatillisesti sosiaalisessa ympäristössä. Sosiaalinen media mahdollistaa lisäksi vuorovaikutuksen seuraajien, sponsorien sekä joukkueen muiden jäsenten kanssa, mikä liittyy urheilijan osaksi sosiaalista tukiverkostoa ja viitekehystä.

Persoonallisuudella viitataan arkikielessä yleensä jollekin ihmiselle tyypillisiin ominaispiirteisiin. Tieteellisenä terminä persoonallisuus voidaan määritellä olemisen tavaksi, mikä linkittyy psykologisiin erityispiirteisiin, tunnetilojen kokemiseen sekä toiminnan muotoihin. Persoonallisuus muodostuu geeneihin linkittyviä ominaisuuksien lisäksi ympäröivien olosuhteiden varassa. Käsite on myös aikaan sidoksissa, koska siinä kytkeytyvät yhteen menneet, nykyhetki ja tulevaisuus. Persoonallisuuteen voidaan jäljittää tavat, miten käyttäydymme, millaisia tulkintoja teemme

sosiaalisissa tilanteissa ja kuinka suhtaudumme ympäröivään maailmaan (Feldt & Metsäpelto 2009, 13–14, 18–19.) Individualistisessa kulttuurissa korostuvat yksilön ainutlaatuisuus ja erottautuminen muista ihmisistä. Yhteisön merkitys ja samankaltaisuuden hakeminen ovat puolestaan kollektivistisen kulttuurin keskiössä. (Lahikainen 2010, 96.) Joukkueen edustaminen voidaan liittää yhteisöllisyyden kokemukseen. Jokainen tuo yksilönä kuitenkin omat persoonalliset ominaispiirteensä osaksi sosiaalisen ryhmän luonnetta.

Persoonallisen kehityksen edistäminen ammatillisesti vaatii omien standardien, työhön liittyvien assosiaatioiden, sekä arvomaailman jatkuvaa uudelleenarviointia ja kehittämistä. Sosiaaliset ja persoonalliset ulottuvuudet linkittyvät ammatillisen identiteetin muotoutumisen prosessissa (Eteläpelto & Vähäsantanen 2006, 28–29.) Urheilijan ammatti on valinta, joka nousee tutkimuksessa vahvasti nuoren identiteettiä määrittäväksi tekijäksi. Huipulle kivuttuaan identiteetti voi määrittyä huippu-urheilijaksi, jolloin kokemus voi olla erityisen merkittävä käännekohta urheilijaksi kasvamisen prosessissa. (Huhta, Piispa & Salo 2015, 173.) Nuorisoseuran tutkimus (2015) määrittelee perinteisten yksilölajien ammattilaisurheilijat sen perusteella, millä urheilija toimintansa rahoittaa. Apurahaurheilijat saavat elantonsa apurahahakemuksilla, vastineeksi arvo- tai olympiakisoihin osallistumisesta. Ammattiurheilijat rahoittavat urheilijauransa sen sijaan ilman apurahojen apurahoja, kisatuloilla ja sponsoreilla. (Huhta, Piispa & Salasuo 2015, 257.) Tutkimuksessani olen määritellyt ammatillisuuden kilpaurheilussa saavutettujen meriittien kautta.

Piispan tutkimuksessa huippu-urheilijan ammatti piiryy vahvasti arkipäiväistä elämää määrittäväksi tekijäksi, joka linkittyy osaksi myös yksilön kokemusta omasta itsestä. Tie huipulle edellyttää väistämättä joistakin asioista luopumista, fyysistä ponnistelua, sekä luontaisia taipumuksia urheilijan ammattiin. Urapolku on myös siitä poikkeuksellinen, että iän tuomien rasitteiden myötä uran loppuminen on joku päivä edessä, mihin moni varautuu esimerkiksi hankkimalla taustalle johonkin toiseen ammattiin valmistavan koulutuksen. (Piispa 2013, 31.) Lajinsa huipulle päästäkseen tarvitaan siihen suotuisia olosuhteita. Tällaisia puitteita voivat tarjota esimerkiksi urheiluoppilaitokset, jotka mahdollistavat opiskelun ja urheilun yhdistämisen. (Huhta, Piispa & Salasuo 2015, 169.) Myös urheiluseuran tuella, valmentajien ohjauksella, joukkueovereiden kannustuksella sekä läheisten ihmisten myönteisellä suhtautumisella voi olla suuri merkitys urheilijan urapolun rakentamisessa.

Yhteiskunnallisesti vallitsevilla rakenteilla ja subjektin sosiaalisella viitekehyksellä työympäristössä on keskeinen rooli ammatillisen identiteetin muodostumiselle. Työminän rakentumisen voidaan todeta syntyvän sosiaalisen ja persoonallisen identiteetin vuoropuhelussa. Persoonallisen identiteetin merkitys piiryy voimakkaammin näkyviin jälkiteollisessa tuottamismallissa. Subjektin erityispiirteitä korostavilla ammattialoilla painottuu persoonallisen identiteetin vaikutus työn

tekemiseen. (Eteläpelto & Vähäsantanen 2006, 41, 43.) Urheilijan ammatti on luonteeltaan näkyvä ja työtä tehdään vahvasti omalla persoonalla. Sen vuoksi henkilöbrändin rakentaminen voidaan katsoa osaksi ammattuurheilijan työnkuvaa.

Urheilijan henkilöbrändin rakentaminen tapahtuu kuvien, tekstien ja videoiden muodossa medioiden eri alustoilla. Henkilöbrändi herättää tunteita, mutta myös yhdistää ihmisiä taustasta ja paikasta riippumatta, ylläpitäen samalla fanikulttuuria. Urheilijan identiteetin rakentumiseen vaikuttavat esimerkiksi sosiokulttuurinen asema, sukupuoli ja kansalaisuus. Median käsitteen Kolamo määrittää moniulotteiseksi kokonaisuudeksi urheilutapahtumien tuotantoketjua, visuaalista esitystä, rahoitusta ja teknologiaa. (Kolamo 2018, 14–15.) Sosiaalinen media on alusta, jonka visuaalisten ja verbaalisten esitysten kautta omaa identiteettiä voidaan vahvistaa ja ammatillisesti tuottaa tunnistettavaan muotoon. Vaatetuksella on tässä oma roolinsa osana merkitysten tuottamista ja tulkintaa.

2.3 Vaatetus viestinnän välineenä

Vaatetuksen alan tutkimukset yleistyivät 1990-luvun aikana. Pukeutumisen tutkimuskenttää leimaa poikkitieteellisyys, vaikka alalla on myös yksinomaan vaatetukseen keskittyviä toimijoita tutkimuksen parissa. (Koskennurmi-Sivonen 2012, 6.) Vaatetuksen sosiaaliset ulottuvuudet olivat pinnalla 1960-luvun lopulla sekä 1970-luvun alussa, jolloin pukeutumisesta alettiin kiinnostua enemmän psykologisista ja sosiaalipsykologisista lähtökohdista. Myöhemmin 1980-luvulla pukeutumisen kulttuuriset ja sosiaaliset merkitykset tulivat semiotiikan myötä tunnetuksi. Kaiser nosti esiin kolme erilaista lähestymistapaa vaatetuksen kontekstin tarkasteluun. Kulttuurinen, psykologinen ja symboliseen interaktionismiin perustuva katsontatapa antavat pukeutumisen prosessille moniulotteiset raamit, joiden puitteissa vaatetuksen merkitykset piirtyvät näkyviin. (Kaiser 1990, 25–25, 29.) Tässä tutkimuksessa keskityin vaatteiden rooliin sosiaalisessa vuorovaikutuksessa, tarkastellen asun visuaalista olomuotoa viestinnän välineenä.

Tieteenalana sosiaalipsykologia on keskittynyt tarkastelemaan ihmisten välistä kanssakäymistä, sekä ympäristön ja ihmisen keskinäistä vuorovaikutussuhdetta (Ahokas, Lahikainen, Pirttilä-Backman & Suoninen 2010, 11–12). Tutkimukseni linkittyy sosiaalipsykologisiin lähestymistapoihin vaatetusviestinnän sosiaalisen luonteen kautta. Sosiaalinen vuorovaikutus on käsitteenä moniulotteinen ja siihen sisältyvät sanallisen kommunikaation lisäksi myös non-verbaaliset

viestinnän muodot (Ahokas, Lahikainen, Pirttilä-Backman & Suoninen 2010, 25–26). Vaatetus ja ulkoinen olemus vertautuvat myös itsessään sanattomaan viestintään sosiaalisessa vuorovaikutuksessa (Kaiser 1990, 307). Voidaankin todeta, että vaatetuksella on merkittävä rooli kanssakäymisessä visuaalisen viestin välittäjänä.

Vaatteet voidaan määrittää teksteille muodostuvaksi materiaksi, jonka perimmäinen funktio on kehon verhoaminen jokapäiväisessä elämässä (Kaiser 1990, 5). Pukeutuminen on luonteeltaan sosiaalisesti väritynyt ilmiö, vaikka vaatekappale itsessään olisi neutraali. Vaatteet kantavat mukanaan monia merkityksiä, joiden tulkinnassa katsojalla on tärkeä rooli. Asun ääriviivat, muotokieli, värimaailma, kangas ja printtikuviot muodostavat tyylin. Vaatteessa tasapainon tuntu voi syntyä symmetriasta tai sen tietoisesta rikkomisesta, jolloin mittasuhteiden merkitys korostuu. Harmoniaksi luonnehditaan kokonaisuutta, joka on sopusointuinen ja tasapainossa oleva yhdistelmä värejä ja muotoja. Disharmonia puolestaan piirtää näkyviin hyväksytyyn maun rajat, astumalla niiden yli. (Nuutinen 2004, 73, 105–107.) Vaatteiden tutkimisen prosessissa tein tutkittavista Kouvolan Suunnistusseuran vaatteista tarkat mallianalyysit, joita havainnoimalla pyrin löytämään vaatteisiin kätkeytyvät piilomerkitykset ammatillisen identiteetin ilmentämisen kontekstissa.

Visuaalisella järjestyksellä viitataan silmin havaittavan olemassaolon kuvastoissa toistuvien elementtien taakse kätkeytyviin merkityskerroksiin. Ympäröiviä kuvastoja voidaan käyttää niin vallan välikappaleina, kuin identiteetin rakennuspalikoina tai markkinointikeinona. Myös vaatteiden kautta ihmiset ilmentävät käsitystä itsestään silloinkin, kun eivät tekisi sitä tietoisesti. (Seppänen 2001b, 13–14.) Pukeutuminen linkittyy osaksi myös kehollista ja sosiaalista minäkuvaa. Vaatetus koostuu valinnoista, jotka voidaan tulkita viesteinä käyttäjästä. (Bovone 2012, 73.) Pukeutumisen tutkimuksessa kulttuuriset raamit vaikuttavat koodien tulkintaan. Vaatevalintojen kautta käyttäjä voi itse vaikuttaa siihen, millaisiksi asukokonaisuuden merkitykset muodostuvat. (Honkavaara 2003, 269.) Pukeutuminen on asioista arkipäiväisin, minkä vuoksi vaatteiden sanattomia signaaleja ei välttämättä tule aina ajatelleeksi. Näkymättömät raja-aidat piirtyvät näkyviin yleensä vasta silloin, kun joku astuu niiden ylitse ja pukeutuu vastoin yleisesti oletettuja tapoja. Sosiaalisissa tilanteissa vaate osallistuu kuitenkin vuoropuheluun ympärillä olevien ihmisten kanssa vaikuttaen siihen, millaisia oletuksia toisista teemme. Ilmiö linkittyy symbolisen interaktionismin käsitteeseen, minkä kautta ihmisten välillä liikkuvaa merkkikieltä on mahdollista tarkastella.

Mead on tunnettu teoriastaan, joka perustuu symboliseen interaktionismiin, mutta teorian nimen takana on Meadin oppilas, Herbert Blumer. Symbolisen interaktionismin keskiössä on ihmissuhteiden ja sosiaalisen toiminnan vaikutusten tarkastelu suhteessa minäkuvan muodostumiseen (Hankamäki 2015, 16–17.) Sanattomassa viestinnässä elekieli tarvitsee toimiakseen vuorovaikutteisesti toisen

osapuolen vastareaktion. Mead (1934) kutsui näin toimivia eleitä merkityksellisiksi symboleiksi, joiden tarkoituksena on olla osa ihmisten välistä kommunikaatiota. Prosessi sisältää merkin muodostamisen ja osoittamisen toiselle osapuolelle sosiaalisessa tilanteessa, sekä merkin tulkinnan ja siihen reagoimisen vastavuoroisella tavalla. Merkitykselliset symbolit ovat luonteeltaan sosiaalisia ja ne saavat alkunsa ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. (Hankamäki 2015, 70, 81.) Tässä tutkimuksessa symbolinen interaktionismi oli avain vaatetuksen sosiaalisten ulottuvuuksien tarkasteluun, osana ammatillisen minäkuvan muodostumista.

Symbolinen interaktionismi viittaa yksilön sosiaaliseen kanssakäymiseen muiden ihmisten kanssa. Verbaalisen ilmaisun ohella vaatetus osallistuu merkitysten tuottamiseen sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Vaatteen välittämä viesti piirtyy esiin erityisesti pukeutumista koskeissa säädöksissä tai univormuihin sonnustettaessa. Vaatetuksen kautta käydään neuvottelua ympäristön muodostamien, sosiaalisten raamien sisällä. Pukeutuminen linkittyy osaksi laajempaa merkkijärjestelmää. Tässä merkitysjärjestelmässä vaatteet sisältävät symboleja, joita vuorovaikutuksessa tulkitaan. (Koskennurmi-Sivonen 2012, 73–74.) Symbolit ovat viestinnän keino sosiaalisessa kanssakäymisessä. Sanallisten ja sanattomien viestien ilmaiseminen ja tulkinta kytkeytyvät osaksi symbolisen interaktionismin käsitettä. Vaatetuksen näkökulmasta symbolinen interaktionismi voidaan määrittää non-verbaaliseksi kommunikaation muodoksi, joka vaikuttaa käsityksiin ihmisen roolista ja asemasta eri tilanteissa. (Kawamura 2011, 27.) Meadin (1934) teoriaan pohjautuva sosiaalinen interaktionismi pitää sisällään arjen vuorovaikutuksessa tapahtuvat, sosiaaliset prosessit. Kaiser tarkastelee ilmiötä siitä näkökulmasta, että vaatetus visuaalisessa muodossa osallistuu tähän prosessiin vaatetukseen sisältyvien merkitysten kautta. (Kaiser 1990, 23.)

Vaatteisiin sisältyvien merkitysten perusteella ihmiset tekevät tulkintoja ympärillä olevista ihmisistä. Tulkinnalliset tavat voivat vaihdella katsojan kulttuurisen ja kokemuksellisen taustan myötävaikutuksesta (Kaiser 1990, 3.) Vaatetuksen sosiaalipsykologia keskittyy pukeutumiseen vuorovaikutuksen näkökulmasta sosiaalisissa tilanteissa, vaatteiden sisältämien merkitysten kautta. Myös ympärillä vallitseva kulttuurin ja ajallisten ulottuvuuksien vaikutukset pukeutumiseen ovat sen tarkastelun kohteena. (Kaiser 1990.) Tutkimuksen viitekehysessä pukeutumisen tutkimus voidaan nähdä perustana vaatetuksesta ilmenevien merkityskerrosten tarkastelulle.

Vaatekappaleiden muodostama syntagma on non-verbaalinen viesti, jonka perusteella vastaanottaja tekee päätelmiä vastapuolesta. Päätelmän tuloksena syntyy reaktio, joka pohjautuu visuaalisiin havaintoihin. Asukokonaisuuden sisältö määrittää vaatekappaleiden merkityksen, mihin vaikuttaa vaatteiden suhde toisiinsa. Myös yksittäisten vaatteiden paradigmoihin voidaan liittää vahvoja mielikuvia. Esimerkiksi valkoinen lääkärintakki yhdistetään puhtauteen ja luotettavuuteen, poliisiin

koppalakki auktoriteettiin, neokeltainen heijastintakki rakennustyömaahan. Vaate on tapa ilmentää omaa rooliaan kontekstin mukaisesti. Työhaastattelussa tai vapaa-ajan vietossa ihmisen kokemus itsestä voi olla hyvin erilainen ja pukeutumisen raamit toisistaan poikkeavat. Rooli on käyttäytymisen muoto, jonka taustalla vaikuttaa ajatus sosiaaliseen vuorovaikutukseen liittyvistä oletuksista (Hankamäki 2015, 105). Identiteetti eroaa roolista siten, että roolit eivät määritä ihmistä, vaan ovat pikemminkin toiminnan tapoja erilaisissa tilanteissa (Koskennurmi-Sivonen 2012, 79). Goffmanin (1968) teoriaa soveltaen Bovone vertasi pukeutumisen prosessia näyttelijän roolin valintaan, jossa vaate toimii tilanteessa valitun roolin vahvistajana (Bovone 2012, 72). Roolien myötä ihmisessä korostuvat tilannesidonnaisesti ne ominaisuudet, joita kulloinkin vaaditaan.

Kommunikaation kautta tapahtuva tietojen, tunnetilojen ja omien tarkoitusperien jakaminen voidaan määrittää viestinnäksi. Viesteihin voi sisältyä sekä verbaalisia, että nonverbaalisia elementtejä. Viestinnällä on aina lähettäjä ja vastaanottaja, joka tulkitsee lähetetyn viestin. Vastaanottajan kokemusmaailma vaikuttaa viestin merkitysten tulkintaan. Myös viestin vastaanottohetkellä koetut tunnetilat värittävät viestin ymmärtämistä. Viestin muotoilu vastaanottajan havainnoidun tunnekokemukseen mukautuvaksi on osa edistyksellistä vuorovaikutusta. Vaatetuksella, kasvojen ilmeillä ja kehonkielellä on vaikutusta viestin merkitysten muodostumiseen sen tulkinnassa (Ahokas & Pennington 2005, 17–19). Henkilöbrändin kuvastoissa vaatteisiin kytkeytyvä viestintä keskittyy sanattomaan kommunikaatioon, jota verbaalinen kuvateksti vahvistaa.

Sosiaalipsykologinen näkökulma ottaa huomioon vaatteiden merkitykset, niiden tulkinnallisen prosessin sekä sosiaaliset vaikutukset. Vaatetuksen tulkinnassa vaateen käyttökontekstin merkitys korostuu. (Kaiser 1990, 29–30.) Ylle puettujen vaatteiden perusteella voidaan liittää myös kulttuurisesti erilaisia odotuksia ihmisen käyttäytymiselle, mikä tulee näkyviin korostetusti esimerkiksi tilanteissa, joissa asun on tarkoitus ilmentää ammatillista osaamista ja uskottavuutta. Pukeutumisen tarkastelussa symbolinen interaktionismi linkittyy kontekstisidonnaisesti ulkoisen olemuksen käsittelyyn, hallintaan ja tulkitsemiseen ihmisten välisessä kanssakäymisessä. Vaatetukseen sisältyvät merkitykset sekä niiden tulkinnalliset prosessit ovat osa sosiaalista vuorovaikutusta joko keskenään määriteltyjen merkitysten tai sosiaalisen konstruktion kautta. Sen vuoksi vaatetukseen liittyvien tulkintojen ymmärtäminen on tärkeä osa oman toiminnan ja ulosannin yhteensovittamista. (Kaiser 1990, 39–40.) Vaatetuksella tuotettu viesti voi joko alleviivata tai olla ristiriidassa sanallisen ilmaisun ja elekielen kanssa.

Denzinin (1970) näkemykseen pohjautuen Kaiser esitti, että ulkonäön avulla ihminen viestii muille omista sosiaalisista realiteeteistaan, kuten, elämänsenteestaan, tyylistään tai ammatistaan. Faberman ja Morrione (1981) puolestaan painottivat symbolien käytön merkitystä ymmärryksen

saavuttamisessa, ihmisten ulkoisen olemuksen sekä toiminnan yhteensovittamisessa. Sosiaalisten realiteettien luomisessa käytetään symboleita, jotka materialisoituvat ihmisen vaatetuksessa ja ulkoisessa olemuksessa. Blumer (1969) toi esiin ajatuksen, jonka mukaan ihmisen vuorovaikutteinen toiminta sosiaalisesti perustuu ulkonäköön liitettyihin merkityksiin. Blumer kutsuu tätä merkkien rykelmää ajan saatossa kehittyneeksi merkitysten varastoksi, jonka ihminen tuo mukanaan astuessaan sosiaaliseen tilanteeseen. (Kaiser 1990, 41–42.) Blumerin (1969) mukaan tulkinta on oleellinen osa merkitysten muodostumisen prosessia pukeutumisen ja ulkoisen olemuksen tarkastelussa (Kaiser 1990, 44).

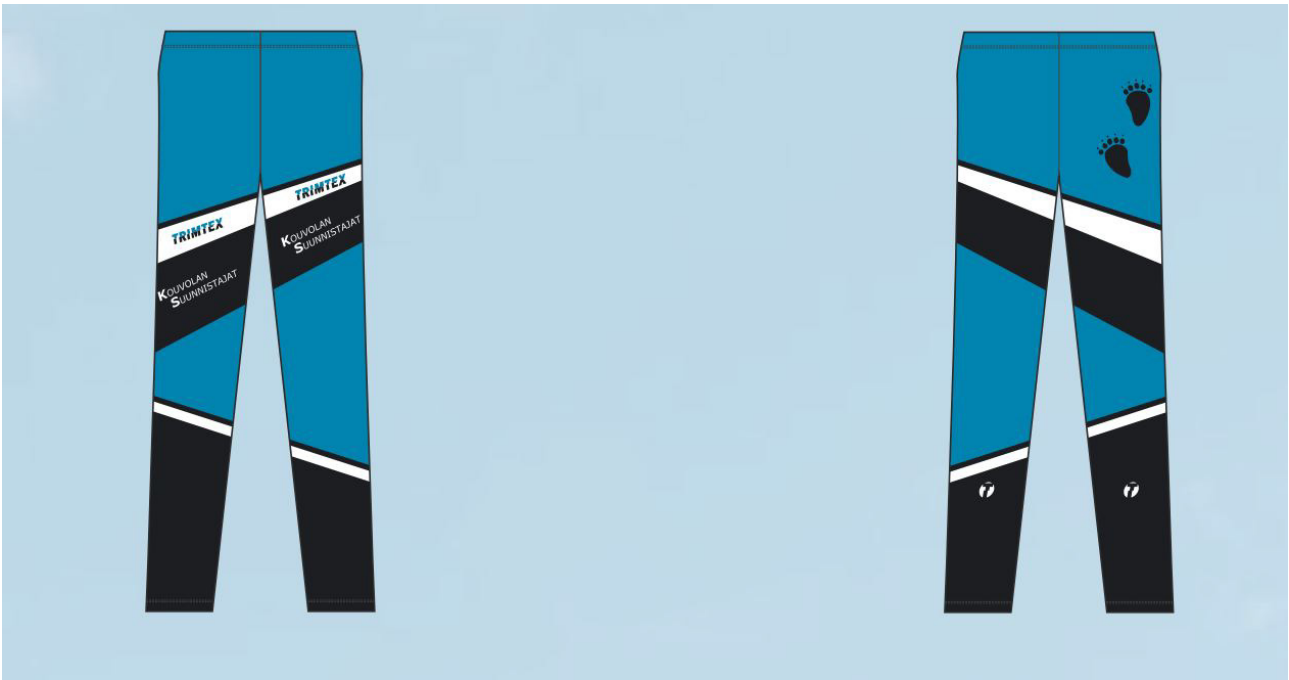
Kommunikaatio ympäristön kanssa ovat osa pukeutumista. Vaatevalintojen kautta ihminen voi itse vaikuttaa siihen, millä tavoin hän kokee olotilansa erilaisissa ympäristöissä fyysisesti, sosiaalisessa ja kulttuurisessa kontekstissa. Subjektin immateriaalinen, sisäinen maailma on yhteydessä konkreettisiin vaatevalintoihin oman tilan ja ympäristön kokemisen kautta. (Raunio 2003, 65–66.) Ulkoisten valintojen tekeminen on samalla identiteetin visuaalisen olomuodon tuottamista. Vaatetuksella voidaan rakentaa myös ammatillista minäkuvaa (Kaiser 1990, 321). Vaatetus on mahdollista ajatella sanoman sisään koodauksen muotona, jonka kautta osallistumme merkitysten tuottamisen prosessiin. Sosiaalisesti vaate voi ilmentää käsitystä omasta roolista tai statuksesta suhteessa muihin ihmisiin, sekä käsitystä itsestämme asuun pukeutujana. Vaate on koodina olemukseltaan suora, indeksinen koodi. Esimerkiksi univormu on muodoltaan symbolinen viestinnän väline. (Fiske 1994, 104.) Tässä tutkimuksessa esitetyssä asiayhteydessä urheiluseuran asun käyttäminen viestii identifioitumisesta ryhmänsä edustajiin. Vaate myös muuttaa merkitystään käyttökontekstin muuttuessa.

Sosiaalisen vuorovaikutuksen kautta muodostuvat ryhmän normatiiviset olemisen tavat, roolit ja arvomaailmat. Univormuja käytetään osoittamaan järjestyksessä siihen kuuluvien jäsenten identifikaatiota sekä roolijakoa. Univormuihin liittyy vaatetuksellisesti merkitysten välittäminen korostuneella tavalla. Vaatteena se voidaan nähdä statussymbolina sosiaalisessa kontekstissa. (Kaiser 1990, 360, 362.) Pukeutumalla samankaltaisiin asuihin voidaan ilmaista yhteenkuuluvuuden tunnetta, arvoja ja yhteisiä toimintamalleja. Vaatetuksen keinoin on mahdollista tuoda näkyväksi käsitystä itsestä, sekä muodostaa mielikuvia muista ihmisistä vaateen merkityskerrosten kautta. Vaateen funktiot liittyvätkin fyysisen kehon suojaamisen lisäksi ihmisen sisäiseen maailmaan, kommunikaatioon ja identiteetin muodostumisprosessiin. (Raunio 2003, 270.) Joukkueen asuun pukeutuminen kertoo ympäristölle yksilön sosiaalisesta viitekehystä. Asun käyttäminen viittaa myös seuran edustaman arvomaailman omaksumiseen.

Koska pukeutuminen on viestinnän väline, joka sisältää sosiaalisesti ja kulttuurisesti normatiivisia tapoja, se kytkeytyy läheisesti visuaalisen järjestyksen käsitteeseen. Sanattoman viestinnän muotona kehon vaatettaminen luetaan prosessiksi, joka tuottaa ja toistaa myös visuaalista järjestystä (Seppänen 2001b, 37–38, 110.) Vaatetus voidaankin määrittää itseilmaisun muotona, joka itsessään luo visuaalisia järjestyksiä. Pukeutumalla voidaan ilmaista mielipiteitä, asenteita ja arvomaailmaa. Vaatetuksella on siten tärkeä rooli ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Vaatteet ovat sanattoman viestinnän muoto, jonka kautta tehdään päätelmiä toisista ihmisistä joko tietoisesti, tai tiedostamatta. Vaatetusviestinnässä merkitykset voivat kuitenkin saada erilaisia sävyjä, johtuen sosiaalisesta tilanteesta ja ympäristöstä. Katsojan ja katsotun välillä voi myös vallita toisistaan poikkeavia käsityksiä merkitysjärjestelmistä, mitkä vaikuttavat vaatetuksen tulkintaan. Kulttuurisella kontekstilla on oma roolinsa merkitysten muodostumiseen vaatetusviestinnässä. (Raunio 2003, 272–273, 275.) Urheiluvaate sisältää lisäksi merkkejä lajin harjoittajalle tyypillisistä ominaispiirteistä.

3. Kouvolan Suunnistusseuran vaatteet ammatillisena edustusasuna

Ensimmäinen vaatteiden käyttämiseen liittyvä aineistosta ilmennyt teema linkittyi kilpailutilanteisiin sekä henkilöbrändin markkinointiin. Ammatillista urheilijaidentiteettiä edustavissa valokuvissa korostui erityisesti Kouvolan Suunnistusseuran talvimalliston hiihtoasu, johon pukeuduttiin univormun tapaisesti erilaisissa edustustilanteissa. Yksilökuvat yhdistin persoonallisen identiteetin rakentumiseen. Analysoitavia kuvia valitessani pohdin pitkään Markkinointitoimisto Tovarın Suutarin Siskoksista ottamien studiokuvien ja kilpailukuvien välillä. Valitsin tutkimukseni tarkempaan analyysiin kilpailukuvat siskoksista, koska valokuvien luonne oli studiokuvien poseerauksiin verrattuna autenttisempi. Katsoin kisatilanteet myös ammatillisesti merkittäviksi tapahtumiksi hiihtosuunnistajan urakehityksen kannalta. Kuvatekstit antoivat analyysiin lisää syvyyttä ja mahdollistivat kuvien kiinnittämisen kuvakontekstiin. Vaatteiden tasokuvia hyödynsin kisakuvien tulkinnan apuna analyysia tehdessäni, koska niiden avulla pystyin tarkastelemaan paremmin vaatteissa ilmeneviä yksityiskohtia. Alla olevien mallianalyysien jälkeen jatkoin analysoimalla vaatteen käyttökontekstin merkityksiä urheilijan ammatillisen identiteetin näkökulmasta.

Kuva 8: Kouvolan Suunnistajien hiihtolegginsit. Näyttökuvaa tuoteposterista 25.1.2023.

Vartalonmyötäiset legginsit kuuluvat Kouvolan Suunnistajien talvimallistoon. Legginseissä on pitkät, alhaalta mustat lahkeet, joiden alareunassa on kaksoistikkaukset. Mustavalkoinen raitakuvio toistuu reisien yläosassa ja pohkeissa viistosti, muodostaen legginseihin sivuttaisen, turkoosin kolmion. Raitakuvio toistuu takaa peilikuvana ilman tekstejä. Isoin kirjaimin painettu *Trimtex*¹-teksti toistuu reisien yläosassa valkoisella raidalla. Teksti on ylhäältä puoleksi turkoosi ja alhaalta musta. Legginseissä on leveä vyötärökaitale, jossa on todennäköisesti kuminauha ja reunoissa kaksoistikkaus. Legginsien takana sivussa on kaksi karhun tassun jälkeä, jotka jatkuvat alhaalta ylöspäin hiihtopaidan kuvioissa. Pohkeiden yläosaan on taakse painettu pyöreänmuotoiset Trimtex-logot. Legginsien pääväri on turkoosi. Vaatteen yksityiskohdat ovat mustavalkoisia.

¹ Trimtex syntyi vuonna 1976 Lillesandissa, perustajanaan Harald Augland. Yrityksen konseptina oli alusta alkaen valmistaa kestäviä urheiluvaatteita erilaisten seurojen tarpeisiin. 1980-luvulla yritys laajensi hiihtovaatteisiin osana kilpailuvarusteiden tuottamista. Vuonna 1992 Trimtex edusti Norjan ampumahiihtoliittoa Trainer-puvulla Olympialaisissa, jotka järjestettiin Albertvillessä. Trimtex valittiin Norjan ja Ruotsin armeijan varustevastaavaksi 2011–2012 vuosien aikana. Samoihin aikoihin yritys lähti kehittämään myös triathloniin tarkoitettuja asukokonaisuuksia. Trimtex valmistaa seuroille ja joukkueille räätälöidyt vaatteensa Virossa. Kansainvälisesti menestyä urheilumarkkinoilla saavuttaneen yrityksen arvomaailman keskiössä on kestävä kehitys sekä vastuullinen suhtautuminen ympäröivään luontoon. (Trimtex 2023.)

Kuva 9: Kouvolan Suunnistajien hiihtopaita. Näyttökuvaa tuoteposterista 25.1.2023.

Kouvolan Suunnistusseuran talvimalliston hiihtopaita on muodoltaan vartalonmyötäinen ja siinä on raglanhihat, jotka ulottuvat kauluksen alareunasta ranteisiin saakka. Lantiolle edestä ulottuvassa paidassa on takaa pidempi helma, jossa on kaksoistikkaus. Pohjaväritään paita on turkoosi. Olkapäille hihojen yläreunaan on ommeltu valkoiset, kolmionmuotoiset kaarrokekappaleet. Eteen vasempaan valkoiseen kaarrokkeeseen on olkapäälle painettu mustalla karhun tassun jälki. Takana karhun jälkiä on yhteensä 7 ja ne kipuavat ylöspäin vaatteiden selkämüksessä. Oikeaa olkapäätä koristaa Kymenlaakson Sähkö- teksti. Sen yllä on yrityksen sininen, pyöreänmuotoinen logo, jonka halkaisee valkoinen salama. Logon reunassa on valkoreunainen, keltainen kuvio. Teksti on väritään tummansininen ja teksti muodoltaan pyöreäfonttinen.

Vaatteen keskiössä on mustavalkoinen raitakuvio, jossa on musta kapea yläreuna ja takana tekstit *Trimtex* ja *Kouvola Suunnistajat*. Leveä, vino raitakuvio toistuu vaatteessa hallitsevana elementtinä. Takana olevaan valkoiseen raitaan on sijoitettu *Trimtex*- teksti vinoin kirjaimin. Myös molempien hihojen yläreunaan on sommiteltu mustavalkoinen raitakuvio, jossa on kapea, valkoinen alareuna. Vasemman hihan mustan raidan keskelle on painettu valkoisella *Trimtex*in logo. Logo on valkoinen pallo, jonka halkaisee salamanmuotoinen T-kirjain. Oikean hihan mustaan raitaan on kirjoitettu mustavalkoisella *Trimtex*- teksti merkiksi vaatteiden valmistajasta.

Paidan hihossa on leveät, mustat rannekkeet, joiden reunoissa on päällitikkaukset ja korkea, takaa ylemmäksi kohoava kaulus vetoketjukiinnityksellä. Vetoketjun päässä on kangaskappale ja vetoketju ulottuu miehustassa olevan *BIM*-logoon asti. Logo on painettu paidan miehustaan oikealle puolelle. Muodoltaan se on suorakaiteen muotoinen kuvion, jonka sisällä on vihreä, kemiallisiin työvälineisiin

kuuluvaan keittopulloon viittaava kuvio ja mustalla *BIM*- teksti. Sen alapuolelle on painettu S-ryhmän logo. Yleensä vihreäraidallisena tunnettu S-kirjain, on painettu vaatteeseen valkoisella värillä. *Kymen seudun osuuskauppa*- teksti löytyy vaatteesta painettuna S-logon viereen valkoisin tikkukirjaimin. Kouvolan Suunnistusseuran vaakuna sisältää seuran nimen ja karhu-logon. Sijainti on vaatteessa miehustan edessä vasemmalla puolella. Vaakunassa komeilee mustalla pohjalla valkoinen *Kouvolan Suunnistusseura*- teksti sinivalkoisella taustalla. Vaakunan keskiössä on karjuva ruskeakarhu. Paidassa on mustat, kapeat sivukaitaleet. Takana paidan helmassa lukee seuran motto: *askeleen edellä*. Teksti on kirjoitettu valkoisilla pienillä kirjaimilla helman takaosaan.

Kuva 10: Kouvolan Suunnistajien hiihtopanta. Näyttökuvaa tuoteposterista 25.1.2023.

Asusteena Kouvolan Suunnistusseuran talvimalliston panta toistaa vaatteiden teemaa ja täydentää asukokonaisuuden. Hiihtäessä panta suojaa korvia kylmältä pakkasviimalta. Turkoosi väritys, mustavalkoinen raitakuvio, *Kouvolan Suunnistajat* ja *Trimtex*- teksti, sekä karhun jäljet tuovat asusteessa esille urheiluasun keskeiset elementit. Kokonaisuudessa asu on yhtenäinen ja tunnistettava. Valitsin aineistosta kaksi kilpailuun liittyvää valokuvaa, joissa asukokonaisuus on edustettuna Suutarin Siskosten kuvastoissa. Seuraavassa luvussa tarkastelen asun käyttämiseen liittyviä merkityksiä kilpaurheilijan ylle puettuna.

3.1 Minäpystyvyyden kokemus hiihtosuunnistuskilpailuissa

Tutkimusaineisto nro 1: Mirka Suutarin kisakuva. Suutarin Siskokset, Instagram. Julkaistu 10.3.2021.

Kuvassa esiintyy Mirka Suutari. Mirka on liikunnanohjaaja ja hiihtoviestin maailman- sekä Euroopan mestari. Häneltä löytyy sen lisäksi mitaleita Universiadi-kisoista ja yhteensä 12 mitalia suomenmestaruuskisoista vuosien 2011–2021 ajalta. (Suomen Suunnistusliitto.) Kuva on julkaistu Suutarin Siskosten Instagram-tilillä ja Facebookissa 10.3.2021. Valokuvassa näkyvä Kouvolan Suunnistajien hiihtoasu esiintyy Mirkan aineiston kisa- ja markkinointikuvastojen henkilökuvissa yhteensä 32 kertaa vuosina 2017–2022. Valokuva on otettu kisatilanteessa Mirka Suutarista hiihdon SM-kilpailuissa. Eteenpäin työntävä liike sukset jalassa viittaa hiihtämiseen, vaalean poninhännän liike kertoo vauhdista. Kuvassa Mirka viilettää sukset jalassa lumisen metsän halki. Mirkan katse kohdistuu eteenpäin, tähtyen kartalla näkyviä rasteja. Kuvassa luonto ilmenee puiden ja lumisen maaston muodossa. Luminen maisema voidaan kuvassa liittää talveen, arktisiin olosuhteisiin ja pakkaseen. Kuvassa on ikivihreitä puita, mäntyjä ja kuusia, joiden perusteella ympäristö voidaan määrittää metsäksi. Ilma on kirkas ja selkeä, tunnelma kuvassa keskittynyt ja seesteinen.

Yllään Mirkalla on Kouvolan Suunnistusseuran hiihtopaita ja -hiihtolegginsit, sekä seuraa edustava panta. Valkoisella painettu Kouvolan Suunnistusseuran teksti erottuu hyvin mustalta pohjalta, kertoen

vaatteiden olevan osa Kouvolan Suunnistajien vaatemallistoa. Vaatteen funktionaaliset ominaisuudet ja materiaalit voidaan tunnistaa osaksi urheiluvaatteen erityispiirteitä. Vartalonmukainen istuvuus parantaa liikkuvuutta vaatteessa. *Trimtex*- teksti ja -logo ovat merkkejä vaatteen valmistajasta. Isoilla kirjaimilla kirjoitettu fontti korostaa valmistajan merkitystä vaatteessa. Kuminauha vyötäröllä sekä joustava materiaali mahdollistavat vaatteen sopivuuden erilaisille vartalotyypeille sopivaksi. Kouvolan Suunnistajien tunnuksia ovat mustavalkoinen raitakuvio, karhun jäljet ja teksti. Leggingsien takana sivussa on kaksi karhun tassun jälkeä, jotka jatkuvat alhaalta ylöspäin hiihtopaidan kuvioissa.

Kouvolan Suunnistajien tunnuksia ovat mustavalkoinen raitakuvio, urheiluseuran teksti sekä viittaukset karhuun. Tunnukset kertovat vaatteiden olevan osa Kouvolan Suunnistajien vaatemallistoa. Takaa pidempi helma ja pitkät hihat suojaavat kylmyydeltä. Ilmiselvä merkitys karhun jäljestä viittaa karhuun itsessään, mutta myös siihen, että karhu on kulkenut tästä. Kymenlaakson Sähkön logo ja -teksti merkitsevät seuran sponsorointia. Logossa valkoinen salama voidaan yhdistää merkinä sähkövirtaan. Hihansuiden rannekkeet lämmittävät käsivarsia kylmässä ilmassa. Sivukaitaleet kaventavat paidan siluettia. Kaitaleet on mahdollisesti valmistettu joustavasta tai hengittävästä materiaalista, koska ne on sijoitettu kainaloiden alueelle, jonne urheiluvaatteissa yleensä lisätään vaatteen ilmanvaihtoa.

Kaulassa on siniharmaa trikookankainen tuubihuivi, joka on vedetty leuan ylitse suojaamaan kaulaa viimalta. Tuubihuivi on merkittävästi aineistossa toistuva elementti, mistä voidaan päätellä sen lukeutuvan hiihtosuunnistajan arkivarusteisiin. Hiihtokäsineinä Mirkalla on sormikkaat, jotka suojaavat käsiä pakkaselta. Sormikkaat ovat päältä pinkit ja kämmenpuolelta valkoiset, varsi on väriltään mustavalkoinen. Keltainen nauha ja tummanharmaa, digitaalinen ranneke oikeassa kädessä voidaan liittää kilpailutilanteeseen, koska ne toistuvat aineiston kisakuvissa. Päässään Mirkalla on läpinäkyvät suojalasit. Niissä on sankoina pään ympäri kiertävä leveä, musta kuminauha, jossa on valkoisia merkkejä. Merkit eivät ole kuvasta luettavissa. Suojalasiensa tarkoitus on suojata silmiä viimalta ja lumelta hiihdon aikana, sekä parantaa näkyvyyttä. Kuminauha pitää lasit paikoillaan. Kuvassa suojalasit on nostettu otsalle, koska juuri kuvanottohetkellä silmiä ei ole tarvetta suojata. Vasempaan reiteen on kiinnitetty valkoinen paperi.

Jalassaan Mirkalla on korkeavartiset, kirkkaan punaiset *Alpina*²-merkkiset hiihtomonot. Sisäsyryssä on kaarevassa muodossa vinoruutuista, valkoista kuviointia. Takaa monot ovat mustat ja edessä on mustat remmit. Hiihtosauvat ovat muodoltaan pitkät ja kapeat. Alhaalta sauva on valkoinen, ylhäältä

---

² Alpina on perheyrittys, joka perustettiin vuonna 1980 Sulzemoosissa. Brändinä Alpina painottaa yhdessä urheilun iloa, ensiluokkaista laatua sekä uusia innovaatiota. Tuotteet valmistetaan Saksassa ja niiden suunnittelussa hyödynnetään pitkälle kehittyntä teknologiaa. (Alpina Sports.)

keltainen ja siinä on mustaa tekstiä, mikä ei ole luettavissa valokuvasta. Sauvan pää on kirkkaan neonvihreä ja siinä on valkoinen remmi, joka pitää sauvan paremmin paikoillaan kädessä. Sukset näkyvät kuvassa vain osittain. Takana on mustavalkoisia raitakuvioita ja keltaisella pohjalla musta teksti, mikä ei ole luettavissa valokuvasta. Sivusta ja keskeltä sukset ovat punaiset. Sisäsyrjässä lukee valkoisella suksimerkki, *Peltonen*³. Mustavalkoinen raitakuvio jatkuu myös edessä keltaisilla palkeilla. Suunnistusvälineinä Mirkalla on kartta ja karttateline, jonka metallinen kehikko pitää kartan paikoillaan hiihtäessä.

Kuvan julkaisun denotaationa voidaan pitää oman ammatillisuuden ilmentämistä henkilöbrändin kuvastoissa. Denotaatio kuvassa muodostuu siitä havaittavista elementeistä. Sukset, sauvat ja monet viittaavat hiihtämiseen. Kartta ja luonnonläheinen ympäristö kertovat suunnistamisesta. Numerolappu reidessä, keltainen ranneke sekä GPS-paikannin ovat merkkejä kilpailusta. Keskittynyt, eteenpäin suuntautunut olemus viestii kaiken tarkkaavaisuuden kohdistamisesta seuraavan rastien löytämiseen. Hiihtokäsineet ja tuubihuivi osoittavat, että ilmassa on pakkasta, jolta täytyy suojautua. Luminen metsä on merkki talvesta ja luonnonläheisyydestä. Kouvolan Suunnistajien hiihtopuku ilmentää Mirkan yllä urheiluseuran lisäksi kotipaikkakunnan edustamista.

Kuvan konnotaatio rakentuu vaatetusviestinnän näkökulmasta ensisijaisesti kuvasta havaittavista vaatteista, sekä niiden käyttökotekstin merkityksistä. Hiihtäminen yhdistyy lajina talviurheiluun, lumisiin maisemiin ja arktisiin olosuhteisiin. Mirkan eteenpäin suuntautunut katse tähyää kohti päämäärää, viestien määrätietoisesta asenteesta. Kasvojen eteen vedetty tuubihuivi on asusteen funktionaalisuuden kautta merkki urheilullisuudesta. Siniharmaa värisävy toistaa hiihtovaatteiden sinistä värimaailmaa. Hiihtokäsineet ovat osa talvipukeutumista ja kirkkaan pinkki väri voidaan kulttuurisesti mieltää luonteeltaan feminiiniseksi väriksi. Keltainen nauha ranteessa yhdistyy aineiston valossa merkiksi kilpailuun osallistumisesta. GPS tunnistimella varustettu ranneke on hiihtosuunnistajan työväline, jonka avulla oman olinpaikan seuraaminen ja rastien leimaaminen tulevat mahdollisiksi. Suojalasit kertovat tarpeesta suojata silmiä kovassa vauhdissa kylmältä viimalta. Hiihtosuunnistajalle näkyvyys on kartan lukemisen kannalta erityisen tärkeää. Vasempaan reiteen kiinnitetty lappu on merkki kisoihin osallistumisesta ja kisanumeron olemassaolosta, vaikka se ei olekaan kuvasta suoraan luettavissa.

Kouvolan Suunnistusseuran vaatteiden tekniset ominaisuudet ja funktionaalisuus ovat merkkejä siitä, että lajin tyypilliset erityispiirteet on otettu huomioon vaateen rakenteissa ja materiaalivalinnoissa.

---

³ Peltonen Ski Oy sai alkunsa 1945-luvulla Toivo Peltosen käsityönä. Brändi on tunnettu korkeasta laadustaan ja suksilla on saavutettu merkittäviä menestystarinoita maailman huipulla. (Peltonen Ski Finland.)

Takana olevat karhun jäljet imitoivat indeksiä karhusta, asettuen edustamaan niitä ominaisuuksia, joita karhuun kulttuurisesti liitetään. Karhu on vaatteessa myös metonymia. Visuaalisesti se assosioituu hiihtäjän kulkemisesta karhun jalanjäljissä. Musta ja valkoinen voidaan liittää väreinä toistensa vastakohtiksi. Turkoosi pääväri edustaa on mallistossa seuran tunnusväri. Vaatteessa olevat tekstit, *Trimtex-* ja *Kouvolan Suunnistajat-* kertovat vaateen valmistajan nimen vaateen, jota seura edustaa. Näin ollen vaateen synekdoottinen merkitys sitoo yksilön osaksi laajempaa sosiaalista viiteryhmää.

Tulkitsen mustavalkoisen kuvastavan vastakohtia, valoa ja varjoa. Vaatteessa se voidaan ammatillisesti liittää urheilussa kovan työn kautta saavutettavaan menestykseen. Musta väri voidaan yhdistää myös auktoriteettiasemaan ja vaateen sinisen pohjaväriin voidaan tulkita sisältävän rationaalisuuteen liittyviä merkityksiä. Osaltaan värivalinnat ilmentävät hiihtosuunnistajan ammatillisia vaatimuksia, kuten terävää päättelykykyä sekä avaruudellista hahmotuskykyä. Sinivalkoinen väriyhdistelmä viittaa kulttuurisesti suomalaisuuteen. Seuran vaatteiden synekdoottinen merkitys on linkittää yksilö osaksi ryhmää. Karhun jäljet voidaan liittää merkitsevän indeksin vastinetta karhusta. Yritysten logot ja tekstit ovat vaatteessa metonymioita, jotka edustavat yrityksiä itsessään. Näkyvyyttä vastaan yritykset toimivat seuran taustajoukkoina tukemassa joukkueen toimintaa taloudellisesti. Kymenlaakson Sähkö on paikallinen sähköyritys, jonka tummansininen teksti yhdistyy rationaalisuuteen ja järjestykseen. Keltavalkoinen salama kuvastaa sähköä, keltainen väri voidaan tulkita ilmentävän optimistisuutta.

Jalassa olevat, takaa mustat ja edestä kirkkaan punaiset hiihtomonot viestivät energisyyttä. Valkoinen, vino ruutukuvio tuo mieleen vauhdikkuuden, jota lajissa menestymisessä tarvitaan. Teksti hiihtomonon sivussa kertoo monon valmistajan nimeksi *Alpina*. Kyseiset hiihtomonot ovat toistuva elementti erityisesti Mirkan kuva-aineistossa, minkä perusteella voidaan tulkita, että kengät ovat Mirkalle merkitykselliset. Hiihtosauvat ja sukset ovat liikkumiseen tarkoitettu väline. Suksien sivussa lukeva teksti *Peltonen* kertoo suksien kotimaisen valmistajan. Kuvassa näkyvä karttateline ja kartta ovat merkki suunnistamisesta. Kartan lukeminen vaatii hyvää päättelykykyä. Hiihtäminen viestii vahvasta toimijuudesta, kartta etsimisestä ja perille löytämisestä. Luminen metsä viittaa pohjoisen maisemiin.

Kuvan liittäminen kontekstiin tapahtuu kuvatekstin kautta. Sen vuoksi tarkastelen sosiaalisessa mediassa julkaistuja tekstejä osana kuvan merkitysten muodostumista. Tekstissä Mirka kirjoittaa ammatillisesta itseluottamuksesta sekä saamastaan tuesta ja kannustuksesta muiden ihmisten taholta. Hän kirjoittaa: "*Tänä talvena mä en ole uskonut itseeni mutta moni muu on.*" Tällä hän myös tuo

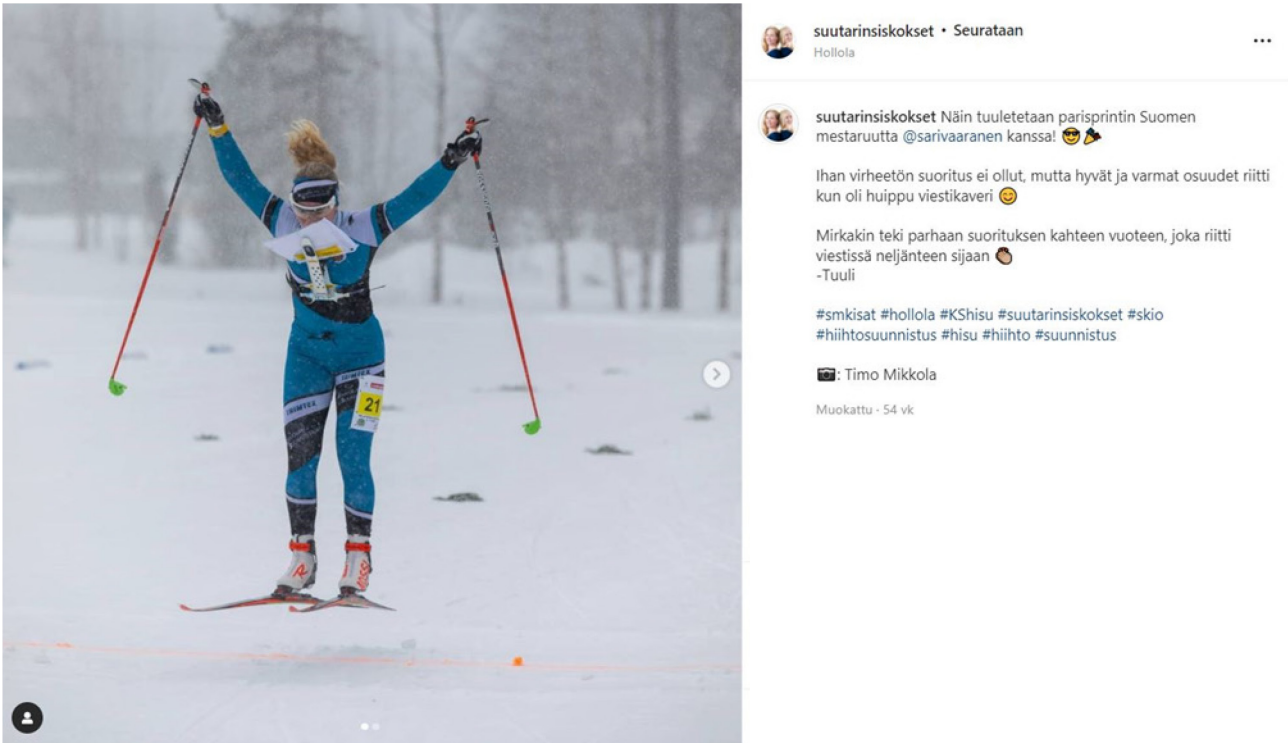
esiin haasteet itseensä uskomisessa ja viittaa läheisten ja valmentajan tuen merkitykseen menestyksen tavoittamiseen urheilijan uralla.

Mirka jatkaa oman kisasuorituksensa analyysillä: ”*Parin viikon takaisella SM-pitkällä jaksoin taistella, vaikka se ei näkynytäkään tuloksissa. Lauantain SM sprinttiviestiä odotin innolla ja olinkin siinä todella hyvä. Mä pystyin hiihtämään kärjen vauhtia! Ja pystyn siihen jatkossakin.*” Tämä kertoo muiden ihmisen kannustuksen ja tukemisen tärkeydestä ammattiurheilijalle. Käsitys omasta pystyvyydestä voi saada uuden käänteen muiden ihmisten kautta. Onnistumisen kokemus on lisännyt luottamusta omaan suorituskyykyyn ja luonut uskoa tulevaisuuteen. Tekstinsä loppuun Mirka on merkinnyt kiitoksena ihmisiä ja tahoja, joilla on ollut vaikutusta oman urheilumenestyksen kasvuun.

Kuvatunnisteiksi Mirka on tekstiinsä sisällyttänyt erilaisia lyhenteitä ja kilpailuun liittyviä merkintöjä. Tunnisteilla *#hiihtosuunnistus*, *#hiihto*, *#suunnistus*, *#skio* ja *#finskiö* Mirka viittaa hiihtämiseen, hiihtosuunnistukseen sekä Suomen hiihtosuunnistukseen. Kansainvälisyydestä kertovat lyhenteet muodostuvat sanoista *Ski Orienteering* ja *Finland Ski Orienteering*. Suunnistusliitto on mukana erilaisissa suunnistuskilpailuissa sekä harrastustoiminnan tarjoamisessa. Liitto osallistuu seurojen toimintaan, huomioiden niiden tarpeet moniulotteisella tavalla. Jäsenmäärä laaja-alaisessa verkostossa kattaa yli 400 suunnistusseuran tai suunnistusta sisältävän yleisurheiluseuran kokoonpanon. Suunnistusliitto tarjoaa seuroille kontaktien lisäksi valmennusta sekä erilaisia harjoitusmahdollisuuksia. (Suomen Suunnistusliitto.)

Urheiluseuran tunniste on mainittu kuvatekstissä *#KShisu*, joka on lyhenne sanoista Kouvolan Suunnistusseuran hiihtosuunnistus. Henkilöbrändille on oma tunnisteensa *#suutarinsiskokset*. Kilpailuihin liittyvät tunniste *#smkiset* kertoo kilpailujen tason sijoittuvan Suomen mestaruuskilpailun tasolle. Ammatilliseen minäkuvaan puolestaan linkittyy tunniste *#itseluottamus*, joka henkilöbrändin markkinointikuvaston julkaisemisen ja ammatillisen menestymisen myötä linkittyy kuvan keskeiseen teemaan. Kilpailuihin osallistuminen vaatii itseluottamusta ja minäpystyvyyden määrittämistä. Viimeinen kuvatunniste *#roadtokemi* kertoo kisojen paikkakunnan. Kuvan alla on julkaisupäivämäärä 10.3.2021. Kuva on osa Suutarin Siskosten henkilöbrändin sosiaalisen median sisällöntuotantoa. Pieni teksti henkilöbrändin alla paljastaa, että kuva on otettu Hollolassa. Valokuvan luonteessa korostuu urheiluseuran merkitys minäpystyvyyden rakentumiselle. Joukkueasu edustaa tukiverkostoa, joka hiihtosuunnistajalla on takanaan yksilösuorituksenkin keskellä.

3.2 Menestyminen ammatillisena merkkipaaluna

Kuva-aineisto nro 2: Tuuli Suutarin kisakuva. Suutarin Siskokset, Instagram. Julkaistu 6.3.2021.

Kilpailutilanteessa otetussa kuvassa esiintyy nuorten hiihtosuunnistajien moninkertainen maailman- ja Suomenmestari Tuuli Suutari, joka on urallaan saavuttanut myös Euroopan mestaruuden (Suutari 2018). Kuva on haettu henkilöbrändin Instagram-sivulta 21.3.2022. Kyseessä on 6.3.2021 kuvajulkaisu, joka löytyy myös 4.2.2022 postauksena Facebookista. Sosiaalisen median alustan valintaan kuvan hakuvaiheessa on vaikuttanut kuvateksti sekä kuvan julkaisupäivämäärä. Kouvolan Suunnistusseuran hiihtoasu esiintyy Tuulin aineiston kisa- ja markkinointikuvastojen henkilökuvissa yhteensä 21 kertaa vuosina 2017–2022. Vaatteiden toistuvuus useamman vuoden aikana voidaan liittää asun merkitykselliseen rooliin hiihtosuunnistajan vaatevalintana.

Kuvan denotaatio voidaan määrittää ilmeisten merkkien tulkitsemisen kautta. Valokuva on otettu Suomen mestaruuden parisprintin hiihtokilpailuista maalin ylityshetkellä. Kuvassa Tuuli Suutari näyttää liitävän maan pinnan yläpuolella kesken hiihdon, kädet kohotettuna korkealle pään yläpuolelle tuuletuksen merkiksi. Tuulin jalat ovat ilmassa, hän ylittää maaliviivan hyppämällä sen ylitse. Valokuvassa näyttää melkein siltä, kuin hän lentäisi sukset jalassa lumisateen halki. Pystysuoraan lentävät hiukset poninhännällä kertovat vauhdista ja liikkeen suunnasta. Katse

kohdistuu keskittyneesti kohti karttaa ja kartan takana hämmöttävää maaliviivaa. Sukset jalassa viittaavat hiihtämiseen, matka takana on pitkä ja vauhdikas. Katseen suunta kertoo keskittyneisyyden tilasta.

Kouvolan Suunnistusseuran hiihtoasu toimii Tuulin kilpailuasuna ja Tuuli seuran lähettiläänä kilpailussa. Käsineinä Tuulilla on kädessään mustavalkoiset hiihtosormikkaat, jotka suojaavat sormia kylmässä pakkasilmassa. Oikeassa kädessä on keltainen ranneke, joka on yhdistettävissä merkiksi kilpailun osallistumisesta. Tuulin vasemmassa ranteessa on tummanharmaa ranneke, joka on mahdollisesti GPS-toiminnolla varustettu laite, jonka avulla rastipisteet voidaan leimata. Korvia suojaa Kouvolan Suunnistusseuran panta, jonka turkoosia taustaa koristaa leveä, mustavalkoinen raitakuosi.

Päässään Tuulilla on läpinäkyvillä linsseillä varustetut suojalasit, joissa on valkoiset sangat ja suoran yläkehys. Suojalasien tarkoitus on parantaa näkyvyyttä urheilusuorituksen aikana, sekä suojata silmiä lumelta ja viimalta arktisissa olosuhteissa. Kaulassa hänellä on henkilökohtaisiin vaatekappaleisiin lukeutuva tuubihuivi, jossa on sinivalkoinen väritys. Vasempaan reiteen on kiinnitetty valkoinen lappu, johon on merkitty Tuulin kisanumero. Hiihtolegginsien vasempaan yläreiteen on kiinnitetty valkoisella pohjalla suorakaiteen muotoinen lappu, jonka keskellä on keltainen neliö ja yläreunassa punaisella pohjalla valkoinen teksti. Keltaiseen neliöön on merkitty mustalla numero 21, joka edustaa Tuulin kisanumeroa. Muut merkinnät eivät ole kuvassa havaittavissa.

Jalassaan Tuulilla on korkeavartiset hiihtomonot, jotka ovat väritykseltään valkoiset ja edessä on punaiset remmit. Ulkosivussa on punaisella teksti: *Rossi*⁴ ja sisäsyrjässä on punainen, vauhdikas R-kirjain, mikä viittaa monojen valmistajaan. Sauvat ovat pitkät, kapeat ja suorat. Niiden punaisen värisissä päissä on musta remmi, joka parantaa sauvan pysyvyyttä kädessä hiihtämisen aikana. Sauvan yläosassa on mustalla pohjalla valkoisella tekstiä, mikä ei ole havaittavissa valokuvasta. Alaosa on liukuvärjätty punaiseksi ja sauvan piikin ympärillä oleva, kaarevan muotoinen osa on kirkkaan neonvihreä. Jalassa olevat sukset ovat väritykseltään puna-musta-valkoiset. Suksien merkki ei ole selkeästi havaittavissa valokuvasta. Sukset ovat muodoltaan pitkät ja kaartuvat edestä ylöspäin.

Suunnistusvälineenä Tuulilla on edessään karttatelineessä paperikartta, joka on kiinnitetty muoviliuskojen väliin. Kartta on suunnistajan tärkein apuväline, koska siihen on merkitty ympäröivä maasto, sekä rastit, jotka suunnistajan tulee kartan avulla löytää. Karttatelineeseen kuuluvat mustat

---

⁴ Rossi on lyhenne sanoista Rossignol. Brändi sai alkunsa vuonna 1907, jolloin ranskalainen puuseppä Abel Rossingol työsti puusta ensimmäiset suksensa Voironin kunnassa. Yli kuusikymmentä vuotta myöhemmin Rossingol saavutti paikkansa maailmanlaajuisesti suurimpana hiihtovälineiden valmistajana. Ensimmäiset monot ilmestyivät brändiltä markkinoille vuonna 1989. (Group Rossingol.)

valjaat, metallinen luonnonvalkea kartan lukuteline sekä kartan pidike, johon kartta kiinnitetään. Kartan pidikkeen alaosassa on keltaisella pohjalla musta teksti, joka kertoo karttatelineen valmistajan. Teksti ei erotu valokuvasta, mutta studiokuvissa siitä on olemassa tarkemmat lähikuvat. Sää on kuvassa sumuinen ja ilman täyttää sakea lumipyry. Taustalla on utuisen valkoinen ja harmaa, talvinen sää. Tuulin kirkkaan värinen kisapuku erottuu hyvin lumista taustaa vasten. Luminen maisema viittaa pakkaseen, talveen ja arktisiin olosuhteisiin. Näkyvyys on hiihtosuunnistajalle huono, mutta se ei näytä kuvassa Tuulin menoa haittaavan. Taustalla hämöttää puita ja kauempana taloja, jotka kertovat ihmisasutuksesta. Oranssi maaliviiva loistaa valkoisen keskeltä osoittaen katsojalle paikan, jossa kisa ratkeaa ja kilpailija on perillä.

Konnotatiivinen taso piirtyy näkyviin kuvassa olevien elementtien syvemmistä merkityskerroksista. Tuulin kasvoja ei ole kuvassa näkyvissä, vaan ne peittyvät suojalasien ja kartan taakse. Keskittyminen suorituksen loppuun saattamiseen on kuitenkin selkeästi havaittavissa. Tuulettaminen on merkki voittamisesta ja siihen voidaan liittää voimakasta onnistumisen kokemista. Tuuli on kuvassa ylittämässä maaliviiva ja asento ilmentää iloa hyvin menneestä kilpailusuorituksesta. Hyppääminen ilmentää reipasta toimijuutta ja vauhdikkuutta, sekä asennetta, jolla maaliin tullaan. Katse kohdistuu kartan ylitse kohti maaliviivaa. Kuvasta Tuuli erottuu kirkkaan sinisessä asussaan lumipyryisestä maisemasta. Kontrasti on voimakas ja korostaa kuvan lennokasta luonnetta.

Hiihtopaidan valkoiset kaarrokekappaleet olalla korostavat hartioiden seutua ja ovat viesti vaateen käyttäjän fyysisestä voimasta. Valmistajan nimen alkukirjaimien viittaava, salaman muotoinen T-kirjain voidaan tulkita nopeuden metaforaksi vaatteessa. Vaateen funktionaalisten ominaisuuksien perusteella vaate on suunniteltu arktisiin olosuhteisiin talviurheilupukineeksi. Kouvolan Suunnistusseuran edustusväri, sinisen sävy viittaa myös suomalaisuuteen ja arktisiin merkityksiin. Hiihtoleggingsien lahkeisiin mustavalkoisten raitojen muodostama kolmion muoto toistui muussa kuva-aineistossa suunnistuskisojen tunnuksena. Housujen kuvioinnissa oleva kolmio voidaan katsoa olevan vaatteessa metonymia, joka linkittää vaateen merkityksen suunnistamiseen urheilulajina.

Asusteena Tuulilla on hiihtokäsineet, Kouvolan Suunnistusseuran panta, tuubihuivi ja valkoisilla kehyksillä varustetut suojalasit. Lämmittäviin asusteisiin liittyy pakkaselta suojautumisen merkityksiä. Näkyvyys on kuvassa huono, joten suojalaseille on tarvetta sankassa lumipyryssä. Valkoiset *Rossi*-tekstillä varustetut hiihtomonot muodostuvat kuva-aineiston perusteella yhdeksi Tuulin tavaramerkiksi. Kirkkaan oranssit remmit ja teksti ilmentävät väriltään aktiivisuutta. Sinivalkoinen tuubihuivin väritys puolestaan toistaa Kouvolan Suunnistusseuran hiihtoasun värejä sekä assosioituvat väriyhdistelmänä suomalaisuuteen.

Kirkkaan väriset sukset, sauvat ja karttateline karttoineen ovat hiihtosuunnistajan työvälineitä. Niiden avulla liikutaan paikasta toiseen, löydetään rasteja, suunnistetaan maaliin. Valkoisen karttatelineen alareunassa kulkee keltaisella pohjalla musta teksti, ”*Nordenmark Adventure*”⁵. *Adventure* on lupaus seikkailusta, jonka suunnistaessa voi saavuttaa. Kartta muodostaa merkitysten verkon, jonka avulla hiihtosuunnistaja löytää perille. Oikeassa kädessä oleva keltainen nauha ja GPS-ranneke ovat merkkejä kilpailuun osallistumisesta.

Kuvatekstiin sisältyy hyvin paljon samankaltaisia elementtejä, kuin Mirkan julkaisemassa kisakuvassa. Kuvan julkaisualusta on Suutarin Siskosten Instagram-tili ja kuvan ottamisen paikkakunnaksi paljastuu Hollola. Kuvatekstin mukaan kyseessä on parisprintin Suomenmestaruuskilpailut ja parina kilpailussa Tuulilla on ollut mukana Sari Väänänen. Tuuletukseen on aihetta, sillä kisoista on saavutettu ensimmäinen sija. Aurinkolasipäinen, hymyilevä emoji kuvastaa tyytyväisyyttä, serpentiinitötterö juhlimista. Oman kisasuorituksen analyysi toistuu myös Tuulin kuvatekstissä: ”*Ihan virheetön suoritus ei ollut, mutta hyvät ja varmat osuudet riitti kun oli huippu viestikaveri 🤔*”. Tekstissä osoitetaan kiitollisuutta joukkuetoverin suorituksesta ja annetaan siitä hyvää palautetta. Tuuli nostaa tekstissä esiin myös siskonsa Mirka Suutarin suoritusta ja kertoo tämän menestyneen kisoissa neljännelle sijalle, mikä on paras kilpasuoritus viimeisen kahden vuoden aikana. Taputusta kuvasta emoji aplodeeraa siskon hyvästä suorituksesta, mikä on eleenä kannustava ja kertoo jaetusta ilon kokemuksesta toisen menestymisen puolesta.

Tunnisteina Tuuli käyttää kuvatekstissä keskimäärin samoja, kuin Mirka kisakuvansa julkaisun yhteydessä. Kisojen luonne tulee esiin tunnisteista *#smkikat*, *#skio*, *#hiihtosunnistus*, *#hisu*, *#hiihto* ja *#suunnistus*. Paikkakunta mainitaan myös omana tunnisteenaan *#hollola*. Kisoissa Tuulin ja Sarin edustama urheiluseura ilmenee *#KShisu* merkinnästä, mikä tarkoittaa Kouvolan Suunnistusseuran hiihtosuunnistusta. Henkilöbrändäykseen liittyvänä tunnisteena Tuuli käyttää *#suutarinsiskokset*. Tunnisteiden kautta voidaan Instagramin kuvapalvelussa saada kuville lisää näkyvyyttä ja löytää lisää samankaltaisia kuvia. Lopuksi Tuuli on merkinnyt postaukseen kuvaajaksi Timo Mikkolan.

Kuvan julkaisun merkitys muodostuu ammatillisen minäkuvan rakentamisesta menestyvänä urheilijana. Kuva on otettu kilpailusta, jossa tuloksiin on päästy ja ylpeyteen aihetta. Kuvatekstistä selviää, että kyseessä on hiihdon parisprintin Suomen mestaruuskisat, joista on haettu voitto kotiin joukkuetoverin kanssa. Kouvolan Suunnistusseuran asussa maaliviivan ylittäminen voittajana kohottaa seuran statusta ja tuo seuralle kunniaa. Näyttävä maaliintulo on myös osa Suutarin Siskosten

---

⁵ Nordenmark Adventure on seikkailulajeihin erikoistunut, ruotsalainen brändi, joka perustettiin 1980-luvulla Sven ÅKE Nordenmarkin toimesta. Suunnistajille suunnatut karttatelineet ovat saavuttaneet suosion kansainvälisesti menestyneiden urheilijoiden käytössä. (Norén 2023.)

henkilöbrändiä, josta heidät tunnistaa. Ammatillisesti Suomen mestaruuskisat ovat merkittävä meriitti. Niihin osallistumalla pääsee näyttämään pitkän harjoittelun tulokset. Kisapuku edustaa seuraa, johon urheilija identifioituu ja johon hän kokee kuuluvansa.

3.3 Urheiluvaatetuksen merkityksiä kisatilanteissa

Kouvolan Suunnistusseuran talvimalliston hiihtoasu on kilpailussa seuraa edustava univormu, joka liittyy hiihtosuunnistajan osaksi omaa joukkuettaan. Kilpailuun osallistumisen voidaan katsoa olevan myös osa ammatillisen minäkuvan rakentamista. Huippu-urheilijoiden elämää koskevassa tutkimuksessa toimijuuden merkitys on korostunut urheilijan urakehityksessä. Tavoitteiden asettaminen ja niitä kohti pyrkiminen piirtävät polun urheilun huipulle erilaisten siirtymävaiheiden kautta. Aikaväli urakehityksessä on huippu-urheilussa usein lyhyt ja sen reunaehdoiksi asettuvat omistautuneisuus sekä päämäärätietoinen toimijuus. Huipulle päästäkseen toiminta aloitetaan jo varhain, jolloin vanhemmilla ja urheiluinstituutioilla on oma roolinsa urheilijaksi kasvamisen prosessissa. (Huhta, Piispa & Salasuo 2015, 41–42.) Toimijuus näyttäytyy kilpailutilanteiden valokuvissa määrätietoisen tekemisen ja tavoitteellisuuden kautta.

Hyvät urheilusuoritukset kansainvälisissä kilpailuissa voidaan kokea varmimpina merkkeinä menestymisestä ja ne ovat omiaan tuomaan varmuutta urheilijan urapolulle. Arvokisoihin pääseminen on eräänlainen tunnustus siitä, että jotain on tehty oikein ja valittu ura on ollut kannattava valinta. (Huhta, Piispa ja Salasuo 2015, 180.) Kulttuuriset kertomukset kansallisesta identiteetistä voivat antaa myös yksilölle samaistumispintaa yhteisöllisesti oman identiteetin rakentumisprosessissa ja identifikaatiossa. Historiallinen konteksti, aikaan sitomaton luonne, lähtökohtaisuus, yhtäjaksoisuus sekä kansallisperinteet ja myytit ovat kansallisuuteen liitettäviä määreitä. (Hall 1999, 47–49). Ammatillisesti hiihtosuunnistuksen Suomenmestaruuskilpailun kautta urheilija asettuu edustamaan omaa kotimaataan ja linkittyy osaksi sen kulttuurista kertomusta. Kansainväliset kilpailut ovat urheilijalle myös ammatillisen osaamisen todentamisen kannalta merkittävä tilanne, jossa pitkän harjoittelun tulokset pääsevät näkyviin.

Koska huipulle tähtäävän urheilijan ammattiin sisältyy monia uhrauksia ja riskejä, valinta vaatii voimakasta motivaatiota ja sisäistä tahtotilaa, jotta tavoitteiden saavuttamisesta tulisi mahdollista. Urheilijan ammattivalintaan voidaan liittää kolme peruseetosta, joista kutsumuksellisuus näyttäytyi

Nuorisoseuran (2015) tutkimusaineiston valossa työnteon- ja harrastuksen eetosta kirkkaammin. Intohimo urheilua kohtaan, jatkuva tarve kehittyä entistä paremmaksi ja rakkaus lajiin ovat osa kutsumuseetoksen tunnusmerkkejä. Työnteon eetoksessa urheilusta jäävä nautinto jää toissijaiseksi, kilpailuissa menestymisen ja väsymättömän puurtamisen rinnalla. (Huhta, Piispa & Salasuo 2015, 278–279, 281, 284.) Harrastuseetoksessa asetelma on päinvastainen suhteessa työeetokseen, eikä voittamisella nähty olevan niin suurta merkitystä. Kuitenkaan tämä ei tarkoita, etteikö harrastuseetoksen turvinkin voisi menestyä huipputasolla, vaikka asennoituminen kilpaurheiluun olisikin keskimääräistä rennompaa. (Huhta, Piispa & Salasuo 2015, 288–289.) Haastattelumateriaalin perusteella Suutarin Siskosten henkilöbrändissä korostuivat ilon kautta tekeminen, heittäytyminen ja leikkimielisyys lajin harjoittamisessa. Vaikka voitontahtoa löytyi molemmilta siskoksilta, tekemisestä tuleva nautinto ja intohimo urheiluun olivat brändin keskiössä. (Suutarin Siskokset 2022.)

Elämäntapaurheilijoiksi Piispa määrittelee yksilöt, joiden elämässä urheilu on osa yksilön arvomaailmaa, identiteettiä ja sosiaalista vuorovaikutusta kansainvälisellä tasolla, oman lajin harjoituksen yhteydessä. Kilpailu tai voittaminen ovat elämäntapaurheilijoille usein toissijaisia merkityksellisten kokemusten, ilonpidon, esteettisen mielihyvän ja sosiaalisten kohtaamisten rinnalla, jota lajikulttuuri itsessään tarjoaa. Piispan mukaan elämäntapalajien määrittäminen ole suoraviivaista, koska esimerkiksi monet urheilun huipulle päässeet voivat pitää urheilua elämäntapanaan. Kilpailuista ei oteta liikoja paineita, vaikka kilpailuihin osallistuessa voittamisen eteen ollaankin valmiita panostamaan. Elämäntapaurheilijoita luonnehtii myös omaperäinen taiteilijuus ja lajista löytyy urheilijoita niin yksilö-, kuin joukkueetasoltakin. (Piispa 2013, 16–18.)

Elämäntapalajeille ominaista on elämään monella tavalla kietoutunut lajin harjoittaminen, johon liittyy vahvasti myös sosiaalinen ulottuvuus. Olympiakisoja elämäntapalajeista ei välttämättä järjestetä ja rahoitus tapahtuu usein omaehtoisesti tai sponsoreiden tukemana. Määritelmällisesti on huomioitava ero elämäntapaurheilijoihin, joille urheilu on elämäntapa lajista riippumatta. (Huhta, Piispa & Salasuo 2015, 34.) Elämäntapaurheilijoilla esteettinen ulosanti, hauskanpito, yhteisöllisyys ja lajikulttuurin edustaminen ovat mukana myös osana kisoihin osallistumisesta. (Piispa 2013, 28.) Myös Suutarin Siskokset seikkailuhenkisen henkilöbrändin kuvastoissa urheilu näyttäytyy ennen kaikkea elämäntapana.

Kisoja varten treenataan usein kovaa ja harjoittelun myötä pyritään kipuamaan oman lajinsa huipulle. Kilpailuhenkisyys oli Piispan urheilijoita koskeneessa tutkimuksessa esillä siinä määrin, että voitontahto voitiin tulkita korostuneena elementtinä ammattuurheilun ytimessä. Oman suorituksen optimointi ja yksilön kehityskaaren eteneminen näyttäytyivät tutkimuksen valossa tärkeänä osana

yksilön pyrkimyksiä urheilun saralla. Joukkuelajeissa yksilön suoritus ei kuitenkaan yksistään määritä kilpailumenestystä, toisin kuin yksiölajeissa. (Piispa 2013, 27–28.) Yksilöllisen suorituksen parantaminen, päämäärän tiedostaminen ja siihen pyrkivä toiminta, sekä vastoinkäymisiin varautuminen, nousivat Nuorisoseuran tutkimuksessa (2015) aineistosta vahvasti esille yksilöurheilijoiden haastatteluissa. Nämä muodostuivat tutkimuksen myötä kolmeksi keskeisimmäksi kulmakiveksi, joiden varaan yksilöurheilija uransa rakentaa. (Huhta, Piispa & Salasuo 2015, 253.) Urheilijalle kisoihin osallistuminen on yhteydessä oman ammatillisen identiteetin rakentamiseen, sekä etenemiseen urheilijan uralla.

Kisakuvien julkaiseminen sosiaalisessa mediassa liittyy toiminnallisesti henkilöbrändin markkinointiin. Kolamo katsoo urheilun suosion perustuvan henkilökohtaisesti koettuihin ja kollektiivisesti jaettuihin tunnetiloihin, jotka punoutuvat yhteen urheilussa. Edustaminen ja paikallisuus liittyvät urheilun yhteisöllisyyden kokemukseen: Maajoukkuekilpailuissa pelissä on oman maan maine ja kunnia, paikkakuntaakohtaisissa otteluissa kisataan alueellisista voitoista. (Kolamo 2018, 14.) Kuvien julkaisun myötä myös vahvistetaan omaa ammatillista identiteettiä tietyn ryhmän jäsenenä ja menestyvänä urheilijana. Niiden sisältämät merkitysverkostot rakentavat osaltaan kuvaa siitä, millainen on Suutarin Siskosten henkilöbrändi ja millä tavalla hiihtosuunnistuksen lajityypilliset ominaisuudet linkittyvät osaksi omaa minäkuvaa ammatillisesti. Seuran asuun liittyvät merkitykset kertovat osaltaan hiihtosuunnistajaan liitettävistä ominaisuuksista ja kyvyistä. Asuun pukeutumisella osoitetaan ympäristölle, minkä ryhmän jäseneksi kilpailija identifioituu. Menestymällä kilpailuissa tuotetaan samalla kunniaa myös omalle urheiluseuralle. Joukkueasujen käyttö kisatilanteissa on viesti seuraan kuulumisesta. Kisatilanteissa seuran asun käyttämiseen liittyy lisäksi velvollisuus oman joukkueen edustamisesta.

Kouvolan Suunnistajien hiihtoasun sininen pohjaväri voidaan liittää hallitsevaan asemaan. Rauha, järjestys ja turvallisuuden tuntu on liitetty osaksi sinisen värin merkityksiä. Keskiajan jälkeen sininen on yhdistetty myös korkeaan hierarkiaan ja aristokratiaan. Hallitseva asema sinisen värin symbolina tulee esiin esimerkiksi pohjoismaisten germaanikansojen palvoman jumala Odinin sinisessä viitassa. Saksalaisen ekspressionisti Franz Marcin (1880–1916) kehittämän väriteorian mukaan sininen väri kuvastaa rationaalisuutta. (Ylikarjula 2014, 39,43, 47–49.) Sininen voidaan myös kulttuurisesti yhdistää esimerkiksi kuvan liivin ja aurinkolasien värityksessä suomalaisuuteen. Karhun voimaan, metsään, viisauteen ja hallitsevuuteen liittyvien merkitysten lisäksi sininen pohjaväri korostaa suunnistajalle ominaista rationaalisuutta, mikä ilmenee nopeassa päättelykyvyssä. Myös mustalla ja punaisella värillä voidaan tunnustaa olevan yhteyksiä auktoriteettiasemaan (Ylikarjula 2014, 83, 113).

Kemialliseen alaan liittyvä yritys BIM, sekä S-ryhmään kuuluva Kymen seudun osuuskauppa ovat seuran sponsoreita, jotka saavat sen vuoksi vaatteessa näkyvyyttä. BIM on lyhenne sanoista *BIM Finland Oy*. Yritys on kemiallisten tuotteiden valmistaja sellu- ja paperiteollisuuteen. Logona vihreä keittopullon ikoni on metonyminen merkki kemiallisesta yrityksestä. S- kirjain on puolestaan metonymia, mikä viittaa Suomessa toimivaan S-osuuskaupparyhmään. Yleensä vihreän värisenä tunnettu logo on vaatteessa painettu valkoisella paidan sinistä kangasta vasten. Valkoinen väri voi olla puhtaasti esteettinen värivalinta, jolla logo tulee turkoosista pohjaväristä paremmin esille.

Mihaly Csikszentmihalyin (2010, 19) määrittelemä *flow*:n käsite kuvastaa täydellistä uppoutumista käsillä olevaan toimintaan ja tämän toiminnan kokemista onnellisuuden tilana. Kouvolan Suunnistajan tunnuksiin voidaan vaatteessa lukea mustavalkoinen, aaltomainen raitakuvio. Aalto assosioituu virtaan ja sen myötä flow-tilaan, jonka voi urheilussa saavuttaa. Csikszentmihalyi mukaan erityinen ilo syntyy tehtävän suorittamisesta silloin, kun sille on asetettu selkeä päämäärä ja on olemassa tarvittavat resurssit sen saavuttamiseen. Lisäksi palautteen saaminen sekä täyden tarkkaavaisuuden kohdistaminen käsillä olevaan tehtävään vailla arkisia stressitekijöitä ovat ilon kokemisen edellytyksiä tehtävän suorittamisessa. *Flow*-tilan saavuttamisessa ajantaju katoaa, tehtävän tekeminen tuntuu itselle luontevalta ja huomio keskittyy itsen ulkopuolelle suoritettavan tehtävän tekemiseen. Ilon olemukseen sisältyy myös ihmisten välinen kanssakäyminen, sekä sopivassa määrin itsensä haastaminen. Kisoihin osallistumiseen liittyvä mahdollisuus ylittää oma taso tekemällä entistä parempia tuloksia, mikä voidaan yhdistää *flow*:n saavuttamiseen. (Csikszentmihalyi 2010, 82–84.) Aineiston kisatilanteisiin liittyvä keskittymisen tila voidaan liittää Csikszentmihalyin määrittelemän käsitteen alle, osana kuvien tunnelmaa.

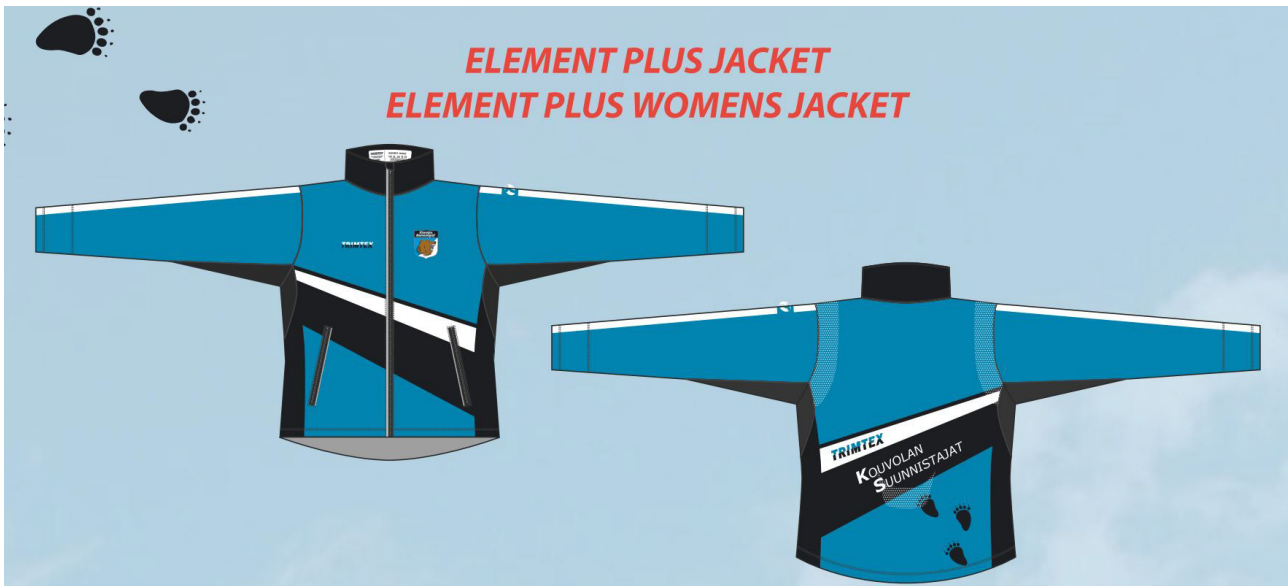
Kuvissa ammatillinen identiteetti rakentuu kilpailuihin osallistumisesta. Kouvolan Suunnistusseuran asuun pukeutuminen on omaan kotipaikkakuntaan kiinnittymistä, asettuen osaksi oman sosiaalisen viitekehysten määrittelyä. Seuran asun käyttäminen kilpailutilanteessa menestyksekkäästi tuo kunniaa omalle joukkueelle ja kertoo ympäristölle Kouvolan Suunnistusseuran uskottavuudesta lajinsa pelikentillä. Hiihtoasu voidaan käsittää myös hiihtosuunnistajan ammatillisena univormuna, joka ilmentää seuran arvomaailmaa sekä henkilön identifikaatiota suhteessa ryhmänsä edustajiin. Ammatillisena univormuna yksittäinen vaate asettuu osaksi laajempaa kokonaisuutta, linkittäen vaateen käyttäjän osaksi suurempaa ryhmää ja sosiaalista viitekehystä. Voittamisen kautta urheilijan identiteetti vahvistuu menestyvänä, asiansa osaavana hiihtosuunnistajana.

Kouvolan Suunnistusseuran vaakuna on merkki paikallisuudesta ja Kouvolan paikkakunnasta. Vaakunassa oleva teksti kertoo seuran nimen. Vaakunan keskiöstä esiin piirtyvä, ärjyvä ruskea karhu on metonymia luonnon läheisyydestä, urheasta asenteesta sekä fyysisestä ylivoimaisuudesta. Koska

vaakuna sijaitsee fysiologisesti sydämen kohdalla, se voidaan liittää sanontaan missä jokin asia on ”sydäntä lähellä”. Asua voidaan verrata myös työvaatteeseen, jonka kautta vahvistetaan omaa ammatillista minäkuvaa urheilijana ja Kouvolan Suunnistusseuran jäsenenä. Asun käyttäminen linkittyy sitä kautta syvempiin, sosiaalisiin merkityksiin. Se on yhteenkuuluvuuden merkki, viesti sosiaalisen identiteetin ulottuvuudesta. Tuulin ja Mirkan asennot korostavat voittamista ja itsevarmuutta. Tutkimusaineiston perusteella suunnistuskilpailuissa toistuvat, kolmionmalliset merkit näkyvät myös hiihtoleggingsien muotokielessä. Näin ollen raitakuvioiden muodostama kolmio yhdistyy osaksi suunnistamisen merkitystä. Vaatteen metaforaksi voidaan tulkita takana helmassa oleva teksti, ”*askeleen edellä*”. Teksti viittaa siihen, että vaatteen käyttäjä on edelläkävijä kilpailussa. Se on voittajan viesti taakse jääville kilpailijoille. Se on merkki itsevarmuudesta ja ammattitaidosta.

4 Seikkailu osana henkilöbrändiä

Vapaa-ajan viettoon määritellyissä kuvissa luonnonläheisyys ja seikkailu löysivät paikkansa tutkimuksessa käsiteltyjen teemojen keskiöön. Kuvissa toistuivat metsässä samoilu, erämaat ja pohjoisen maisemat. Kuvien kautta pääsin tutkimaan vaatteiden muodostamia merkityksiä Kouvolan Suunnistusseuran omaehtoisessa käyttökoneksistissa. Kilpailutilanteiden ulkopuolella seuran vaatteita ei ole velvollisuus käyttää, joten joukkuevaatteiden omaehtoinen valinta herätti tutkijana mielenkiintoni. Tässä luvussa tarkastelen vapaa-ajan henkilökuvien pukeutumista persoonallisen minäkuvan rakentumisen näkökulmasta. Pukeutuminen joukkueasuihin vapaa-ajalla voidaan yhdistää seuran merkityksellisyyden kokemiseen, sekä vaatteiden funktionaalisista ominaisuuksista johtuvaan käyttömukavuuteen. Kouvolan Suunnistusseuran vaatteiden tasokuvien mallianalyysien kautta pääsin tarkastelemaan vaatteiden rakenteellisia ominaisuuksia, jotka toimivat kuva-analyysin tukena.

Kuva 11: Kouvolan Suunnistajien hiihtotakki. Näyttökuvaa tuoteposterista 25.1.2023.

Kouvolan Suunnistusseuran talvimalliston hiihtotakkina on istuva, pitkähihainen urheilutakki. Takissa on takaa pidempi, kaksoistikattu helma, jossa on nurjalta puolelta säädettävä kuminauha. Edessä vetoketju päällitikkauksilla ja hopeanharmaalla heijastintereellä. Tuulilista on ommeltu vetoketjun nurjalle puolelle. Kauluksen yläreunassa vetoketjun päähän on ommeltu kangaskappale. Takissa on pitkät, ranteisiin ulottuvat, olkapäältä istutetut hihat. Hihansuiden nurjalle puolelle on ommeltu mustat, rannekkeet, jotka eivät näy tasokuvassa. Hihojen yhteyteen on ommeltu vahvistavat sivukaitaleet. Hihojen sivussa kulkee valkoinen, leveä raita. Vasemmassa hihassa raita katkeaa ylhäältä ja siihen on painettu valkoinen *Trimtex*- logo. Logo on muodoltaan valkoinen ympyrä, jonka halkaisee turkoosi, salamanmuotoinen *T*-kirjain. Takissa on musta, korkea kaulaa suojaava kaulus, jossa on päällitikkaukset. Sisäpuolelle on ommeltu tai painettu valkoinen pesulappu, jossa on *Trimtex*- teksti ja takin kokonumero, sekä vaateen pesuohjeet. Kainaloiden alueelle eteen ja taakse ommellut kiilat on valmistettu hengittävästä verkkoneuloksesta.

Kouvolan Suunnistusseuran vaakuna sisältää mustalla pohjalla valkoisen *Kouvolan Suunnistajat*-tekstin ja karjuvan ruskeakarhu-logon sinivalkoisella taustalla. Vaakuna sijaitsee takin miehustan vasemmalla puolella. *Trimtex*- teksti on painettu miehustan oikealle puolelle tikkukirjaimin. Teksti on puoleksi valkoinen ja alhaalta puoleksi musta. Miehustan raitakuviossa on musta kapea yläreuna. Valkomusta leveä, vinosti vaatteeseen aseteltu raitakuvio toistuu takana peilikuvana tekstien *Trimtex* ja *Kouvolan Suunnistajat*- kanssa. Takissa on mustat sivukaitaleet ja takkiin on ommeltu vetoketjuiset taskut molemmille sivuille, vyötäröltä pystysuuntaisesti. Vetoketjuissa on alareunassa hopeanharmaat heijastintereet ja päällitikkaukset. Takin takana on 3 mustaa karhun tassun jälkeä,

jotka kipuavat selkämystä pitkin takin vasemmalla puolella. Jäljet erottuvat hyvin turkoosia taustaväriä varten ja viittaavat karhuun liitettäviin ominaisuuksiin sekä Kouvolan Suunnistusseuran tunnukseen. Takin pääväri on turkoosi. Yksityiskohdat ovat mustia, valkoisia tai mustavalkoisia. Heijastintereet ovat hopeanharmaita. Kouvolan Suunnistusseuran liivi on hihaton urheiluvaate, joka on tarkoitettu kerrospukeutumiseen. Liivin ja takin ainoa ero on se, että liivissä ei ole hihoja, vaan mustat terenauhat kädentiellä. Takissa on myös vaatteen hengittävyttä parantavat kaarrokekappale keskellä takana. Vahvistettu miehustakaitale suojaa takkia kulumiselta niistä kohdin, joihin hiihtosuunnistajan valjaat asettuvat.

Kuvat 12 ja 13: Kouvolan Suunnistajien liivi ja hiihtohousut. Näyttökuvat tuoteposterista 25.1.2023.

Kouvolan Suunnistusseuran talvimalliston hiihtohousut ovat malliltaan istuvat ja väriltään mustat. Housuissa on kuminauhavyötärö ja liikkumiseen soveltuva rakenne. Housuissa on hopeanharmat heijastintereet, joiden yhteydessä on tuuletustasku ja polvipaikat. Housujen lahkeet ovat pitkät ja niissä on huomioitu lahkeen paikallaan pysyminen monojen päällä, sekä pukemisen ja riisumisen helppous. Lahkeissa on kaksoistikkaukset ja lahkeiden sisäpuolelle on ommeltu kuminauha. Housut ovat malliltaan suorat. Oikealle puolella sivureidessä on vetoketjullinen, kaksostikattu tasku, jossa on vetoketjukiinnitys. Viistosti ylhäältä alaspäin puolireiteen oikealle puolelle on painettu valkoisella *Trimtex*-teksti. Pohkeiden yläosaan on painettu pyöreänmuotoiset valmistajan logot.

Sivusaumojen yhteyteen on ommeltu yläreidestä lahkeensuihin asti ommellut vetoketjut, joiden ansiosta housut voidaan vaihtaa monot jalassa. Hiihtohousuissa on leveä, musta ja säädettävä, takaa korkeampi vyötärökaitale. Kaitaleessa on istuvuutta parantava kuminauha ja reunoissa kaksoistikkaus. Rakenteisiin pujotettu nyöri mahdollistaa housujen vyötärön säätämisen.

Nyörikujassa on päällitikkaus. Housujen taakse on ommeltu kaarevanmuotoinen kaarrokekappale. Pääväri housuissa on musta. Heijastintereet polvissa ja Trimtex- logot pohkeissa ovat hopeanharmaat. Trimtex- teksti on valkoinen. Tuuletustaskut polvien alapuolella optimoivat vaateen ilmanvaihdon liikuntasuorituksen aikana. Takana housujen polvitaiteiden kohdalle on ommeltu joustavasta ja hengittävästä materiaalista kaarrokekappaleet, jotka parantavat liikkuvuutta ja hengittävyttä vaatteessa. Lahkeiden kuminauha parantaa tuulenpitävyyttä.

Monipuolisuuden nimissä teeman valokuvien julkaisualustana ovat Suutarin Siskosten blogi ja Facebook. Mirkan kuvaan liittyvä blogiteksti on kontekstin kannalta tärkeänä sisällytetty osaksi kuvan tulkintaa. Tuulin vapaa-ajan valokuvissa kuvatekstiä ei ollut monissa osin lainkaan, joten keskityn kuvassa olevien elementtien tarkasteluun. Valitsin valokuvat tutkimukseeni aineiston perusteella. Pyrin valitsemaan sellaiset kuvat, jotka parhaiten edustivat Kouvolan Suunnistusseuran asuihin pukeutumista vapaa-ajalla. Kuvista havaittavat elementit, kuten retkivarusteet tai luonnossa liikkuminen yhdistyivät osaksi Suutarin Siskosten henkilöbrändille ominaista seikkailun teemaa. Kuvien tulkinnassa henkilökohtaisten vaatteiden ja asusteiden käytön merkitykset otin huomioon osana vapaa-ajan pukeutumista.

4.1 Joukkuevaatteiden käyttö vapaa-ajalla

Tutkimusaineisto nro 3: Mirka Suutarin vapaa-ajan kuva. Suutarin Siskokset, blogi. Julkaistu 24.9.2019.

Mirka Suutarin vapaa-ajalla otettu valokuva on poimittu Suutarin Siskokset-blogista 21.3.2022. Blogipostaus ”*Elämää ei voi hallita*” on julkaistu 24.9.2019 ja kuva löysi tiensä samana päivänä myös Suutarin Siskosten Facebook-sivuille. Kouvolan Suunnistusseuran liivi esiintyy Mirkan kuva-aineistossa vapaa-ajan henkilökuvissa yhteensä 8 kertaa vuosina 2017–2020. Liiviä on Kouvolan Suunnistajien mallistossa kahdessa värisävyssä kesä- ja talvimallistossa. Blogikuvan valitseminen rikasti tutkimusaineistoa erityisesti kuvan mukana julkaistun tekstin kautta.

Mirka seisoo kalliolla kädet kohti taivasta, vaaleat pitkät hiukset sidottuna korkealle poninhännälle. Mirkalla on yllään musta pitkähihainen paita, jonka päälle on puettu Kouvolan Suunnistajien joukkuetta edustava liivi. Lisäksi hänellä on mustat juoksulegginsit, urheilusukat, panta, lenkkitosut ja aurinkolasit, jotka on nostettu pääläelle. Urheiluvaatetuksesta voidaan päätellä, että kuva on otettu urheilusuorituksen jälkeen. Ympäröivä luonto kertoo hänen olevan luontoretkellä harrastamassa liikuntaa. Kuvassa Mirka hymyilee silmät kiinni, kädet kohotettuna kohti taivasta. Tasapaino on painottunut ainoastaan toiselle jalalle. Taivas on vaaleanharmaa ja utuinen, Takana piirtyy järvimaisema, sekä rykelmä eri kokoisia saaria. Mirka seisoo korkean kallion tai kukkulan laella ja alhaalla näkyy metsän puita. Pilvet peittävät horisontin, eikä aurinkoa ole näkyvissä.

Mirkan yllä oleva asukokonaisuus koostuu pitkähihaisesta paidasta, liivistä ja pitkälahkeisista urheilulegginseistä. Paita on väriltään musta ja materiaaliltaan todennäköisesti puuvillatrikoota. Mustien legginsien edessä on sivusaumojen yhteydessä kaksi hopeanharmaata raitaa. Legginsit on valmistettu teknisestä, joustavasta materiaalista. Liivi on pohjaväriltään sininen ja siinä on musta, korkea pystykaulus. Liivissä on vetoketjukiinnitys edessä ja kaksi vetoketjuilla suljettavaa, vaateen rakenteisiin ommeltua sivutaskua. Kädenteille ja vetoketjuihin on ommeltu mustat tereet, vetoketjuissa on lisäksi näkyvyyttä lisäävä heijastinterenauha. Liivin alareunaa kiertää kuminauha, joka lisää vaateen tuulenpitävyyttä. Kainaloitten alle vaateen sivuille on ommeltu mustat kaitaleet, joiden tarkoitus on lisätä ilmanvaihtoa vaatteessa. Liivi on osa Kouvolan Suunnistajien seuravaatemallistoa. Edessä on hallitsevana elementtinä leveä, mustavalkoinen aaltomainen raita, jota reunustaa kapea musta nauha. Raita on kuosina tunnistettava Kouvolan Suunnistajien tunnus ja se toistuu myös hiuspanssissa. Miehistassa on mustavalkoisesti raidoitettu vaatevalmistajan nimi, *Trimtex*. Vetoketjun toisella puolella on Kouvolan Suunnistajien sinivalkoinen vaakuna, jonka keskiössä on ärjyvä ruskeakarhu. Mustalla pohjalla on vaakunassa teksti, joka kertoo seuran nimen.

Asusteena henkilöllä on yllään hiuspanta, tuubihuivi, aurinkolasit ja urheilukello. Hiuspanta voidaan värien ja tekstin perusteella Kouvolan Suunnistajien seuran mallistoon kuuluvaksi asusteeksi. Aurinkolasit on nostettu huolettomasti pääläelle. Kehykset ovat valkoiset ja keskittyvät lasien yläreunaan. Auringon UV-säteilyltä suojaava, tummennettu lasiosa on väriltään sininen ja siinä on

peilimäinen pinta. Tuubihuivi on pohjaväritään musta ja siihen on painettu valkoinen, raitamaiseksi tunnistettava kuosi. Vasemmassa kädessään henkilöllä on vaalean turkoosi kello, jonka voi materiaalin ja muun asukokonaisuuden perusteella luokitella urheilukelloksi. Jalassa henkilöllä on oranssinpunaiset lenkkikengät, joissa on mustat nauhat. Urheilusukat ovat nilkkamittaiset ja väritään vaaleanharmaat.

Kuvan denotaatio muodostuu kuvan ilmeisistä merkityksistä. Kouvolan Suunnistajien tunnuksia ovat vaateen aaltomainen raitakuvio, karhun kuva ja teksti. Musta paita toimii aluspaitana ja lämmittää käsivarsia ulkoillessa. Vaateen funktionaaliset ominaisuudet ja materiaali, sekä kenkien väritys, muotokieli ja materiaalit voidaan tunnistaa osaksi urheiluun tarkoitettujen vaatekappaleiden erityispiirteitä. Urheilukellon on tunnistettavissa kuvasta rannekkeen materiaalin perusteella. Sen tarkoitus on mitata liikkumista ja sykettä. Aurinkolasit ovat tummennetut ja niiden tarkoitus on suojata silmiä auringon UV-säteilyltä. Tuubihuivi voidaan liittää urheiluvaatteiden kanssa puettaviin asusteisiin ja jonka tarkoitus on suojata kaulan aluetta kylmyydeltä. Taustalla näkyvä järvimaisema ja metsä voidaan yhdistää Suomen pohjoiseen luontoon. Ruskan värjäämät lehdet kertovat, että kuvanottohetkellä vuodenaika on syksy. Sää on pilvinen, kyseessä on mahdollisesti iltapäivä. Urheiluvaatetukseen viittaavat materiaalit ja ominaisuudet vaateuksessa kertovat aktiivisesta liikunnallisuudesta. Niiden perimmäinen funktio on parantaa liikkuvuutta, sekä lisätä käyttömukavuutta vaatteessa urheilusuorituksen aikana.

Kuvan konnotaationa seuran vaatteisiin pukeutuminen synekdoottinen merkitys on yhdistää Mirkan urheilijana osaksi Kouvolan Suunnistajien sosiaalista viiteryhmiä. Joukkueen tunnuksat toistuvat asussa aaltomaisena, mustavalkoisena kuviona sinisellä pohjalla liivissä ja hiuspannassa. Aaltokuvion soljuva muotokieli voidaan yhdistää virtaukseen, mikä kuvastaa myös urheilusuorituksen aikana mahdollisesti koettavaa flow-tilaa. Mirkan ilme kuvastaa iloisuutta ja tuuletukseen nostetut kädet viestivät urheilusuorituksesta tulevaa hyvänolon tunnetta, mikä voi kertoa onnistumisen tunteen kokemisesta.

Mustissa legginseissä virtaviivainen, hopea raita viittaa todennäköisesti tuotteen valmistajaan. Teknisen materiaalin perusteella housut linkittyvät osaksi urheiluvaatteiden kategoriaan. Asusteena urheilukello kertoo fyysisen terveyden merkityksellisyydestä urheilijan keskeisenä työvälineenä. Jaloissa olevien lenkkikenkien hopeanharmaa merkki voidaan tunnistaa *ASICSen*⁶ tavaramerkiksi.

---

⁶ ASICS on kansainvälisesti menestynyt urheilujalkineyritys, jonka juuret ovat 1949-luvulla Kihachiro Onitsukan perustamassa Onitsuka Co.- yrityksessä. Nimi tulee latinankielestä, roomalaisen Juvanelin ilmaisusta "anima sana in corpore sano". Sanonta "terve mieli terveessä kehossa" viittaa brändin viestinnässä urheilulliseen elämäntapaan. (Asics, 2022.)

Oranssinpunainen kuviointi on värivalintana kengissä energinen ja kuvastaa aktiivisuutta. Mustat urheilulegginsit ja juoksukengät kertovat asun käyttäjän urheilullisuudesta. Asun täydentäjinä tuubihuivi, aurinkolasit, urheilukello ja korvia suojaava panta ovat merkki käyttäjän rationaalisesta suhtautumisesta vaatetuksen funktionaalisiin vaatimuksiin urheilusuorituksen aikana.

Vaikka on pilvinen sää, aurinkolasit kertovat, että aurinko on paistanut ennen kuvan ottamista. Sinivalkoinen väritys voidaan liittää suomalaisuuteen. Huivi kertoo käyttäjän urheilijuudesta funktionaalisten ominaisuuksien kautta. Asento ilmentää avoimuutta ja heittäytymistä, sekä assosioituu tuuletukseen ja voittamiseen. Kyseessä on mahdollisesti itsensä voittamisen olotila kovan urheilusuorituksen jälkeen. Tasapaino yhdellä jalalla voidaan tulkita huolettomuudeksi tai aktiivisuudeksi. Leveä hymy silmät kiinni kertoo onnellisuudesta ja hyvän olon tunteesta. Silmät kiinni oleva henkilö vaikuttaa uppoutuneen omaan sisäiseen maailmaansa, sulkien ympäristön sen ulkopuolelle.

Jalkojen alla olevan kallion voidaan tulkita edustavan vakaata ja lujaa maaperää, jolla on turvallista seistä. Järvimaisema ja havumetsä edustavat kuvassa suomalaista kansallismaisemaa. Metsä on suunnistajalle ominainen ympäristö, joka tarjoaa mahdollisuuksia uusille seikkailuille. Vuodenaika merkitsee talven saapumista ja hiihtokauden alkamista. Pilvinen sää tuo kuvaan rauhallisen tunnelman. Suunnistusseuran tunnuksena ja kuvan metonymiana karhu symboloi metsää, fyysistä vahvuutta, neuvokkuutta ja kestävyyttä. Kouvolan Suunnistajien tunnuksella on kuvassa synekdoottinen merkitys, joka liittää urheilijan osaksi laajempaa paikallista ja sosiaalista viiteryhmiä.

Koska halusin lisätä tutkimusaineiston monimuotoisuutta, valitsin yhden kuvan Suutarin Siskosten blogista. Kuva on poimittu postauksesta, jossa Mirka Suutari pohtii elämänhallintaa ja omaa urapolkuaan urheilijana. Sama kuva oli julkaistu myös sosiaalisessa mediassa, jonka kuvatekstissä on viitattu blogiin. Blogitekstin kautta kuvan merkityksiin ilmaantui uusia ulottuvuuksia, joten päätin sisällyttää sen tutkimukseeni. Mirka kirjoittaa postauksessa hetkessä elämisestä, sekä luottamisesta tulevaisuuteen. Parhaat asiat ovat hänen mukaansa harvoin ennalta suunniteltuja ja toisinaan elämä vie sellaisiin suuntiin, joita ei etukäteen osannut edes kuvitella. Usein ihmiset keskittyvät liiaksi asettamaansa päämäärään ja unohtavat ottaa vastaan niitä asioita, joita matka päämäärään tarjoaa. (Suutari 2019.) Tutkimuksessa Mirkan blogiteksti toi kuvan analyysiin verbaalisen ulottuvuuden, mikä puolestaan vahvisti kuvasta tehtyjä havaintoja. Pohdinta elämän ennakoimattomuudesta ja tulevaisuuteen luottamisesta piirtyi kuvasta näkyviin symboliikkaa sisältävän asetelman kautta. Kuvassa sanaton viestintä oli yhdenmukainen kirjoitetun tekstin kanssa. Katson tässä kontekstissa blogitekstin punaiseksi langaksi, joka sitoo kuvasta ilmenevät merkitykset yhteen.

Tekstissä Mirka nostaa esiin useita esimerkkejä elämänsä varrelta, jolloin asiat eivät ole menneet suunnitelmien mukaan. Lopulta asiat ovat kuitenkin järjestyneet odottamattomalla tavalla paremmin, kuin hän olisi itse osannut suunnitella. Teksti herättelee pohtimaan omaa elämänsä asennetta ja haastaa päästämään irti elämän kontrolloimisesta. Uteliaisuus ja kiitollisuus uusista kokemuksista huokuvat tekstistä, kertoen luottavaisesta suhtautumisesta elämän kulkuun. Postauksen mukaan ammatillisesti merkittävät saavutukset ovat tulleet Mirkalle silloin, kun hän on niitä vähiten odottanut. Hopeamitali hiihtosprintin Euroopan mestaruudesta, saavutukset urheilijana ja opiskelujen aloittaminen ovat virstanpylväitä, joiden kautta oma suunta elämästä on saanut tuulta alleen. Luovuttaminen ja elämän tarjoamille mahdollisuuksille antautuminen voivat olla toisinaan avaimia menestykseen. (Suutari 2019.)

Kuvasta huokuu Mirkan luottavainen ja positiivisen elämän asenne. Taivasta kohti levitetyt kädet viestivät heittäytymisestä ja huolettomuudesta, leveä hymy puolestaan onnellisuudesta ja tasapainosta. Kuvan tunnelma on vapautunut ja sen olemus on keveä. Kouvolan Suunnistusseuran asu muistuttaa sosiaalisesta verkostosta, joukkuetovereiden tuesta ja kannustuksesta. Kallio kuvastaa vakaata maaperää, jolla on hyvä seistä uuden edessä. Kaukana siintävä horisontti herättää mielikuvan tulevaisuudesta, joka on vielä tuntematon. Uusi seikkailu siintele horisontissa ja hän on valmis ottamaan sen vastaan.

4.2 Seuran vaatteet osana omaehtoista pukeutumista

Tutkimusaineisto nro 4: Tuuli Suutarin vapaa-ajan kuva. Suutarin Siskokset, Facebook. Julkaistu 11.10.2019.

Tuuli Suutarin vapaa-aikaan liittyvä kuva-aineisto on julkaistu Suutarin Siskosten Facebook-sivulla 11.10.2019. Kuvassa näkyvä takki esiintyy Tuulin aineiston viidessä vapaa-ajan henkilökuvassa yhteensä 4 kertaa vuosina 2019 ja 2020. Kuva on haettu 21.3.2022. Kuva on otettu vaellusreissulla ruska-aikana pohjoisen maisemissa. Kuvan keskiössä Tuuli Suutari istuu hajareisiin kanervikossa ja katselee kaukaisuuteen leveä hymy kasvoillaan. Ympärillä oleva maasto on kivikkoista ja vaikeakulkuisen näköistä, mikä selittää Tuulin mukana olevat kävelysauvat. Maassa on havaittavissa punertavat ruskan värit. Koivun paljaat oksat kertovat siitä, että kuvanottohetkellä on myöhäinen syksy. Tunturit ja vaivaiskoivut viittaavat Lapin maisemiin. Maassa kasvaa varpuja, heiniä ja kanervikkoja. Kauempana näkyy pieni järvi tai lampi ja taustalla kohoaa kauempana vihreä kuusimetsä.

Yllään Tuulilla on Kouvolan Suunnistusseuran turkoosi hiihtotakki ja mustat hiihtohousut. Vaatteessa olevat tunnukset kertovat vaatteiden olevan osa Kouvolan Suunnistajien talvimallistoa. Housujen taskut mahdollistavat tavaroiden kuljettamisen ja vetoketjukiinnitys estää tavaroiden putoamisen liikkeen aikana. *Trimtex*-teksti ja logot kertovat vaateen valmistajan nimen. Vetoketjujen ansiosta housut voi pukea ja riisua hiihtomonot jalassa. Säädettävyys ja kuminauha parantavat vaateen istuvuutta, tehden vaatteesta sopivan monelle erilaiselle vartalotyypille. Kaarrokekappale antaa vaatteelle lisää muotoa ja istuvuutta. Musta on värinä käytännöllinen ja

helposti yhdisteltävissä. Heijastintereet parantavat näkyvyyttä pimeässä. Tekstin valkoinen erottuu hyvin mustasta pohjaväristä.

Takin kauluksen alla sinivalkoinen tuubihuivi lämmittää kaulaa syksyn viimalta. Päässään Tuulilla on valkoinen panta tummansinisillä kuvioilla. Panta on pohjaväritään valkoinen ja siinä on edessä alareunassa musta raita, jonka sivussa valkoista tekstiä. Teksti ei ole valokuvasta luettavissa, mutta aineistosta löytyy siitä tarkempia kuvia, joiden perusteella voidaan päätellä *Trimtex*- valmistajan merkki pannan valmistajaksi. Edessä tummansiniseltä pohjalta erottuu tikkukirjaimin painettu *KRIK*⁷-teksti. Pannan sivussa kulkee viistosti ylhäältä alas tumma, ohut juova.

Jalassaan Tuulilla on ulkona liikkumiseen tarkoitettut jalkineet. Tummanpunaisissa lenkkitosuissa on neonkeltaisia, neliönmuotoisia kuvioita ja edessä mustat nauhat. Kengissä on ohuet pohjat, jotka saavat kengät näyttämään kevyiltä kulkea. Retkeilyvarusteiksi Tuuli on varannut mukaansa kävelysauvat ja repun. Sauvat ovat muodoltaan pitkät ja kapeat, väritään mustat ja ylhäältä valkokuvioiset. Ne tulevat tarpeeseen pitkillä kävelymatkoilla vaikeakulkuisessa maastossa vaeltamiseen. Selässä on tummanpunainen reppu, jossa on leveät olkahihnat ja vetoketjukiinnitys. Reppu edustaa vaeltamista ja soveltuu tavaroiden kuljettamiseen. Kuvassa huomio kiinnittyy kuvan maalaukselliseen luonteeseen. Taivasta peittävät vaalean väriset pilvet, joiden välistä pilkottaa vaaleansininen taivas. Valo lankeaa pilvipeitteen välistä ja siitä voidaan päätellä, että kuva on otettu päiväsaikaan. Sinisenä siintävä maisema viittaa kaukaisuuteen.

Aaltomainen raitakuvio, karhun kuva ja seuran teksti ovat tunnuksia, jotka kertovat vaatteiden olevan osa Kouvolan Suunnistajien vaatemallistoa. Vaatteiden funktionaaliset ominaisuudet ja materiaalit voidaan tunnistaa osaksi urheiluvaatteen erityispiirteitä. Takin säädettävä helma parantaa vaatteen istuvuutta ja tuulenpitävyyttä. Myös vetoketjun alle ommeltu tuulilista suojaa viimalta. Vetoketju helpottaa vaatteen puettavuutta ja kangaskaitale vetoketjun päässä estää metallivedintä osumasta kasvojen ihoa vasten. Pitkät hihat ja rannekkeet lämmittävät käsivarsia kylmässä ilmassa.

Vaatteiden valinnan ilmeselvä merkitys on niiden funktionaalisissa ominaisuuksissa. Pitkälle vaellukselle lähdettäessä lämmönsäätely ja käytännöllisyys korostuvat. Ylle puetaan sellaiset vaatteet, joissa on hyvä liikkua vaihtelevissa sääolosuhteissa. Retkelle pakataan mukaan vain tarpeellinen. Kuvasta voidaan päätellä, että Kouvolan Suunnistusseuran hiihtovaatteet soveltuvat ominaisuuksiensa puolesta monenlaiseen urheiluun niiden käyttökokemus on miellyttävä. Asun

---

⁷ KRIK on kristillinen urheiluseura, joka perustettiin 1981-luvulla Norjassa. Myöhemmin siihen liittyivät myös Suomi, Tanska ja Ruotsi ja seuran toiminta keskittyy pohjoismaihin. KRIK on seurana vahvasti yhteisöllinen ja seuran tapahtumat on suunnattu ensisijaisesti nuorille aikuisille seurakuntien sisällä. (KRIK Finland.)

käyttö ei liity edustustehtävään, vaan vaatteet on valittu omaehtoisesti osaksi vapaa-ajan käyttötarkoitusta.

Valokuvan konnotaatio rakentuu kuviin tallentuneista elementeistä, joiden kautta voi päästä käsiksi kuvan piilomerkityksiin. Kuvaan on tallentunut rauhallinen, pysähtynyt hetki: Sellainen rauha, jonka vain luonnon keskellä voi täysin saavuttaa. Siinä hetkessä voi huomata, ettei ole kiire minnekään ja juuri nyt kaikki on hyvin. Tuulin ilmeestä huokuu levollisuus ja ilo. Ilme viittaa onnellisuuteen ja hyvään oloon, jonka luonnossa liikkuminen saa aikaan. Kuvassa on istahdettu lepäämään pitkän vaelluksen jälkeen ja maisemat ovat henkeäsalpaavan kauniit. Reppu ja kävelysauvat edustavat retkeä, astumista kohti tuntematonta. Kuvasta piirtyy esiin seikkailu, ympäröivän luonnon kauneus ja vapaus vaeltaa.

Vaateen rakenteelliset ominaisuudet ja materiaalivalinnat kertovat vaateen käyttötarkoituksesta. Asusteena Tuulilla on päässään panta, jossa on tummansinisellä pohjalla valkoisin kirjaimin sana KRIK. Nimi viittaa pohjoismaissa toimivaan urheilujärjestöön, joka pohjaa toimintansa kristilliseen arvomaailmaan. Asusteen kautta vaateen käyttäjä linkittyy osaksi kristillistä arvomaailmaa, sekä laajempaa pohjoismaista urheiluyhteisöä. Funktionaalisuus merkitsee käytännöllisyyttä ja seuran tunnukset tuovat esiin urheilijan identiteettiä urheiluseuran edustajana. Vaatteessa olevien merkitysten kautta vaate kertoo myös henkilön paikallisuudesta sekä suomalaisuudesta. Näin ollen henkilö tuo vaateen mukana näkyviin omat juurensa, mistä on lähtöisin ja mihin kokee kuuluvansa. Karhun jäljet ovat rinnastettavissa indeksiin karhusta. Karhu on myös metonymia karhuun liitettävistä ominaisuuksista. Vaakuna viittaa Kouvolaan paikkakuntana, sekä siellä toimivaan urheiluseuraan. Karhu on metonymia, joka kuvastaa metsää, rohkeutta, kestävyyttä, voimaa sekä Kouvolan paikkakuntaa.

Vaakunan sijainti miehustassa vasemmalla puolella, mikä voidaan liittää sanontaan, missä jokin asia on ”sydäntä lähellä”. Turkoosi voidaan sinisen sävynä liittää suomalaisuuteen ja arktisiin merkityksiin. Hopeanharmaa yhdistyy virtaviivaisuuteen. Vaateen sininen väri yhdistyy auktoriteettiasemaan, rationaalisuuteen ja järjestykseen. Mustavalkoinen viittaa vastakohtiin, luoden mielikuvan valosta ja varjosta. Sinivalkoinen on kulttuurisesti yhdistettävissä suomalaisuuteen. Aaltomainen kuvio assosioituu virtauksen kautta flow-tilan saavuttamiseen. Teksti kertoo vaateen valmistajan nimeksi *Trimtex*. Seuran vaatteilla on synekdoottinen merkitys, jossa yksilö asettuu osaksi laajempaa ryhmää.

Kouvolan Suunnistajan tunnuksina edessä olevan tekstin ja taakse painettujen logojen synekdoottinen merkitys on liittää yksilö osaksi sosiaalista viiteryhmää joukkueeseen kuulumisen kautta. *Trimtex* on

vaatteen valmistajan nimi, mikä tulee hyvin esille vaatteessa. Vaatteen tekniset ominaisuudet ja funktionaalisuus on merkki vaatteen käyttötarkoituksesta urheiluvaatteena. Lajin tyypilliset erityispiirteet on otettu huomioon vaatteen rakenteissa ja materiaalivalinnoissa. Taskut ovat merkki vaatteen sisällä kuljetettavista tavaroista. Värinä musta on käytännöllinen valinta urheiluvaatteisiin. Hopeanharmaat heijastintereet kuvastavat virtaviivaisuutta vaatteessa.

Kuvassa Kouvolan Suunnistusseuran asuun pukeutuminen vapaa-ajalla voidaan katsoa oleva asun omaehtoista käyttämistä. Kisojen ja markkinointitilanteiden ulkopuolella joukkueasu ilmentää vaatetuksellisesti urheilijan persoonallista identiteettiä. Kun asun käyttökonteksti muuttuu, hiihtoasun merkitykset saavat uusia piirteitä. Kisatilanteissa joukkuetta on velvollisuus edustaa ja niinpä omaehtoinen joukkueen vaatteiden valinta voidaan tulkita liittyvän vahvaan yhteenkuuluvuuteen seuran jäsenten kanssa. Kaikkien vaihtoehtojen joukosta seuran vaatteiden valitseminen kertoo myös asun käyttömukavuudesta sekä hyvästä funktionaalisesta suunnittelusta, ja vaatteiden monikäyttöisyydestä.

4.3 Joukkueasujen symboliikkaa

Tutkimuksessa tulkitsin omaehtoisen Kouvolan Suunnistusseuran asujen käytön edustavan urheilijan persoonallisen identiteetin rakentumista. Oman joukkueen edustaminen vapaa-ajalla voidaan liittää myös ammattiympäryteen. Asun omaehtoinen käyttö häivyttää lisäksi rajaa henkilökohtaisen ja julkisen välillä. Vaatteeseen voi liittyä vahva tunneside, minkä vuoksi vaate halutaan pukea ylle myös vapaa-ajalla. Yksityisissä tiloissa pukeutuminen tehdään itseä varten, usein mukavuus edellä. Joukkueasu on univormu, joka kantaa mukanaan muistoja itselle tärkeistä hetkistä joukkueovereiden kanssa, kilpailuista, kovasta työstä, menestyksestä ja itsensä voittamisesta. Asun valinta voidaan ajatella identiteetin kannalta merkitykselliseksi teoksi. Vaikka Tuuli ja Mirka ovat kuvissa yksin, asu muistuttaa joukkueovereista ja palauttaa heidät osaksi Kouvolan Suunnistusseuran sosiaalista viitekehystä.

Elekielellä on myös vaikutusta kuvan merkityksen rakentumiseen, minkä vuoksi sen huomioiminen oli mukana kuvan analyysissä. Non-verbaaliseksi viestinnäksi lasketaan vaatetuksen lisäksi ihmisen ilmeet ja eleet, sekä kehon liikeradat. Verbaalisesti väritynyt vuorovaikutus keskittyy sanojen merkitysisältöihin sosiaalisten tilanteiden rakentajana. Sanattomassa viestinnässä puolestaan asentojen, ilmeiden ja eleiden rooli on keskiössä. (Suoninen 2010, 34.) Asentojen ja ilmeen merkitys

muodostuu poseerauksen kautta hyvää mieltä tuottaneen urheilusuorituksen tai onnistumisen tunteen jälkeen.

Kouvolan tunnuksena liivissä on myös vaakuna, jossa on kuvattu ärjyvä ruskeakarhu. Karhu on vaatteessa oleva metonymia, joka symboloi metsää ja Kouvolan kuntaa. Ruskeakarhujen (*Ursus Arctos*) elinalue keskittyy Euroopassa itään ja pohjoiseen. Laji on uhanalainen ja sitä esiintyy Suomessa melkein kaikkialla, yhteensä yksilöitä on noin 900–1400 kappaletta. Karhulle ominaisin elinympäristö on tiheä metsikkö, minkä lisäksi karhu vaeltaa myös tuntureilla ja suoalueilla. Saman aluekannan karhut ovat tietoisia toistensa läsnäolosta, vaikuttavat lajitovereihinsa ja tunnistavat ystäviensä vaellusreitit. (Meriluoto-Jaakkola 2010, 26, 30–31.) Suunnistusseuran vaatteessa karhu edustaa suunnistajille ominaista ympäristöä, mutta voidaan liittää myös sosiaalisiin merkityksiin joukkueessa. Vaakunassa karhun ilme kuvastaa taistelutahtoa ja pystyvyyttä.

Karhuun liitetään myös monia myyttejä, tarinoita ja uskomuksia. Pohjoisessa osa kansoista pitää karhua esi-isänään. Uskomus perustuu tuhansia vuosia vanhoihin kertomuksiin, jotka ovat peräisin Pohjois-Amerikasta ja Siperiasta. (Meriluoto-Jaakkola 2010, 50.) Karhun talviunen vuoksi muinaiset kansat uskoivat myös, että karhulla oli yliluonnollisia voimia kuolla syksyllä ja herätä eloon uudestaan keväisin, luonnon kiertokulun mukana. Vanhoissa mytologioissa karhun ajateltiin saavan alkunsa Otavassa. Karhulla on ollut oma roolinsa myös muinaiskansojen uskonnoissa (Meriluoto-Jaakkola 2010, 17–18, 23.) Suomessa kalliomaalauksien ja iäkkäiden kansanrunojen perusteella voidaan päätellä, että kivikauden aikaan (8300–1500 eKr.) karhulla on ollut erityinen asema suhteessa muihin eläimiin ja ihmisiin. Karhuun on kohdistettu ennen 1800-lukua erilaisia rituaaleja, mikä viittaavat karhuun liittyviin uskomuksiin ihmisen esi-isänä. Karhun kaatajien ajateltiin perivän karhunkaadon seurauksena eläimen viisauden ja korkeamman aseman. (Meriluoto-Jaakkola 2010, 53–54.)

Muinaiset veistokset ja taideteokset on yhdistetty siihen, että karhu ja hirvi ovat olleet aikoinaan kansoille eräänlaisia toteemieläimiä ja klaanin tunnusmerkkejä. Kalliomaalauksissa puolestaan karhusta ei ole tunnistettu montaakaan kuvaa, mikä saattaa liittyä kivikaudella karhuun liitettyihin uskomuksiin ja ylenpalttiseen kunnioitukseen. (Meriluoto-Jaakkola 2010, 56–57.) Muinaisten kansojen rituaalisissa karhukulteissa karhu on vertautunut kristinuskoon, käsityksessä karhusta kuolemattomana muiden eläinten kuninkaana (Meriluoto-Jaakkola 2010, 140). Karhu on keskiajan pakanallisten merkitysten jälkeen saavuttanut paikkansa myös kristinuskon symbolina. Esimerkiksi paavi Benedictuksen XVI:n vaakunassa karhu edustaa pyhimyslegendoja, joissa karhulla on taakankantajan rooli. (Pekonen 2010, 155, 159–160.) Urheiluseuran vaatteissa oleva karhun kuva

voidaan historian valossa ajatella edustavan Kouvolan Suunnistajien joukkuetta muinaisten klaanien vaakunan tavoin.

Rautakaudella (n. 500 eKr. – 11500/1300 jKr.) karhun asema metsän kuninkaana säilyi, mutta ihmiset siirtyivät maanviljelysten ja karjankasvatuksen kehittymisen myötä loitommaksi karhun asuinseuduilta. Karhun erityispiirteiksi tunnustettua vahvuutta ja viisautta ihailtiin, mikä näkyi edelleen karhuun kohdistetuissa perinneriiteissä. Uskottiin myös, että sonnustautumalla karhun hampaista tai kynsistä tehtyihin koruihin, ihminen sai osan karhun arvostetuista erityispiirteistä itselleen. Pukeutumisen asusteiksi karhunhampaita myös valettiin pronssiin Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Hämeen alueella. Asusteet ripustettiin vyölle, jossa ne saattoivat toimia merkkinä esimerkiksi yhteisöön kuulumisesta ja villimetsien hallinnasta. (Meriluoto-Jaakkola 2010, 61, 64.) Karhun käyttämisellä vaatetuksessa on paljon symbolista voimaa. Suunnistaja tarvitsee työssään kestävyyttä ja nopeaa päätöksentekoa. Voidaankin pohtia, onko karhun kuvan sijoittamisella vaatetukseen samanlaista symboliikkaa, eläimen luontaisten piirteiden välittäjänä ihmiselle. Suunnistajan urheiluasussa karhun kuvan voidaan tulkita tarkoittavan metsän haltijaa ja luonnossa selviytymistä.

Kouvolan Suunnistusseuran tunnuseläimeksi karhu on luonteva valinta, koska se kuvastaa metsää hiihtosuunnistajan toimintaympäristönä. Karhua on pidetty metsän kuninkaana ja se on rinnastettu toisinaan Mikael Agricolan 1551-luvulla tunnettuun metsänhenki Tapioon. Taikauskoon liittyvien tarinoiden vuoksi karhun nimeä on muinaisten kansojen keskuudessa pelätty lausua ääneen, joten sen tilalle on kehitelty paljon erilaisia vastineita. Karhu juontuu sanasta karhea, mikä liittyy eläimen harjaksiseen turkkiin. Sana on alun perin ollut Mikael Agricolan kehittämä kiertoilmaus metsän kuninkaalle. Muita tunnettuja nimiä ovat esimerkiksi kontio ja otso. Suomen maakunnassa on yli kaksituhatta kuntaa, joiden nimessä karhu esiintyy. Kouvola on yksi tunnetuimmista karhun nimeen liitettävistä kunnista. Karhuun viittaavalla nimellä arvellaan olevan tekemistä eläimen merkittävään asemaan paikkakunnan historiassa. (Meriluoto-Jaakkola 2010, 73, 78–79, 81.) Kouvolan Suunnistajien vaatteissa karhu edustaa myös paikallisuutta ja viittaa mahdollisesti karhun symbolisiin merkityksiin paikkakunnan menneisyydessä. Karhun symbolisen arvon kautta suunnistaja vertautuu metsän kuninkaalliseen.

Karhulla oli vahva rooli Suomen ensimmäisessä vaakunassa Kustaa Vaasan aikana 1557-luvulla. Myöhemmin karhun tilalle valittiin leijona, mutta karhu oli puettuna Suomi-neidon patsaan ylle, jossa se kuvasti soturillista voimaa, sekä läntisyyttä. Nykypäivänä karhu on suosittu tavaramerkki monessa suomalaisissa tuotteissa, kuten Karhu Group lenkkitossuissa, Nokian saapasjalkineissa tai Kontion hirsitaloissa- ja huviloissa. Kontio edustaa rajavartiolaitoksen tunnusmerkkinä ja poliisin Karhu-

ryhmänä voimakkuutta sekä luotettavuutta. (Meriluoto-Jaakkola 2010, 93–94, 96.) Seuran tunnuksena karhu on vaateen metonymia, joka edustaa vaatteessa voimaa, metsän kuninkuutta, rohkeutta ja kestävyyttä. Suomen kansalliseläimenä eläin asettuu myös suomalaisuuden vertaiskuvaksi.

Arvoilla on merkittävä rooli sosiaalisen ja persoonallisen identiteetin rakentumisprosessissa, koska ne ohjaavat yksilön henkilökohtaisia valintoja erilaisissa elämäntilanteissa. Identiteettiä voidaan ilmentää myös elämäntavoilla, sekä omasta elämästä jaetun narratiivin kautta. (Lahikainen, Pirttilä-Backman, Suoninen 2010, 298.) *KRIK*- tunnus Tuulin asusteissa kertoo urheilijan kristillisestä arvomaailmasta, mikä on näkyvänä osana myös Suutarin Siskosten henkilöbrändiä. Myös Kouvolan Suunnistajien vaatteiden käyttöön voidaan liittää seuran arvojen omaksuminen.

Vaatteet viestivät kantajansa arvomaailmasta, mikä puolestaan asettuu olennaiseksi osaksi persoonallisen identiteetin muodostumisen prosessissa. Luonnossa ollaan pääosin erillään arkipäivän sosiaalisista kontakteista. Seuraksi valitaan ne ihmiset, joiden kanssa halutaan erityisesti viettää aikaa tai sitten päädytään lähtemään yksin. Joka tapauksessa, luontoon lähdettäessä pukeudutaan pääosin itseä varten. Sosiaalisissa tilanteissa vaatteet ovat osa sanatonta viestintää ja sen vuoksi pukeutumisen voidaan katsoa olevan sosiaalinen käytäntö. Muiden ihmisten ympäröimänä vaatteisiin liitetään kulttuurisia merkityksiä, joiden perusteella tehdään päätelmiä muista ihmisistä. Sosiaalinen tilanne tekee ihmisen tietoiseksi omista valinnoistaan. Tilanteissa, joissa toimitaan yksin, vaatteet valitaan usein muilla, kuin sosiaalisilla perusteilla.

5 Pukeutuminen yhteisöllisyyttä rakentamassa

Sosiaalisen identiteetin muodostumisen prosessia tarkastelin Kouvolan Suunnistusseuran asujen kautta yhteisöllisyyttä korostavissa valokuvissa. Joukkuetovereiden kannustaminen, tukeminen, sekä kilpailumenestys olivat kuvissa toistuvia elementtejä. Sosiaalisessa ympäristössä vaateen rooli on olla osa sanatonta viestintää ja ihmisten välistä vuorovaikutusta symbolisen interaktionismin muodossa. Tässä tulosluvussa toin esille joukkueasuun pukeutumiseen liittyvää non-verbaalista ulottuvuutta. Vaate voidaan nähdä kannanottona oman seuran yhteenkuuluvuuden kokemisen puolesta sosiaalisessa ympäristössä. Sen avulla ihmiset tekevät tulkintansa siitä, mihin urheiluseuraan asuun pukeutunut henkilö kuuluu ja ketä hän edustaa. Vaatteisiin kätkeytyvät piiloviestit sisältävät lisäksi merkkejä siitä, millaisia ominaispiirteitä urheilijaan voidaan ammatillisesti liittää. Vaate viestii ympäristölle siitä, mihin sosiaaliseen viitekehukseen vaateen käyttäjä identifioituu.

Aikaisemmissa tulosluvuissa olen käsitellyt Kouvolan Suunnistusseuran hiihtovaatteiden merkityksiä mallianalyysin kautta. Samat asukokonaisuudet toistuivat läpi koko aineiston. Yhteisöllisyyttä ja menestystä ilmentävät valokuvat sisälsivät aikaisemmista tulosluvuista tuttuja asukokonaisuuksia. Mallianalyysit sekä vaatteiden rakenteellisten ominaisuuksien käsittely toimivat pohjana sille, miten katsoin asujen toimivan vuorovaikutuksen välineenä erilaisissa tilanteissa. Tässä luvussa keskityin tarkastelemaan vaatteiden merkkikieltä sosiaalisessa ympäristössä osana ihmisten välistä kommunikaatiota. Tulosluku kokoaa yhteen aikaisempien lukujen havainnot, asettaen ne sosiaalisen vuorovaikutuksen kontekstiin.

Tunteiden jakamisella oli vahva osa kuvien sisältöä. Ammattiylpeys sekä ilo omista joukkuetovereista välittyivät kuvatekstien ja kuvissa olemisen tapojen kautta tutkimuksessa. Kouvolan Suunnistusseuran jäsenten yhteenkuuluvuuden tunne näkyi kuvissa pukeutumisen lisäksi kosketuksena, tuulettamisena sekä innostusta viestivien eleiden kautta. Omaa seuraa edustettiin sosiaalisissa tilanteissa asiaan kuuluvalla ammattiylpeydellä. Kuvien tulkinnassa vahvistui myös Kouvolan Suunnistusseuran uskottavuus lajinsa pelikentillä. Kansainvälisesti vaikuttavista kisasuorituksistaan tunnettuina hiihtosuunnistajina Suutarin Siskokset tuovat kunniaa myös urheiluseuralleen.

5.1 Vaatetus osana menetyksen merkkikieltä

Tutkimusaineisto nro 5: Suutarin Siskokset palkinnonjaossa. Suutarin Siskokset, Instagram. Julkaistu 14.2.2022.

Suutarin Siskosten yhteiskuva on otettu palkintojenjakotilaisuudessa Valkeakoskella. Kuvassa näkyvä Kouvolan Suunnistusseuran takki esiintyy Suutarin Siskosten aineiston sosiaalisissa tilanteissa ja yhteiskuvissa Mirkan 34 kertaa vuosina 2017 ja 2019–2022. Tuulilla takki on yllä yhteensä 15 kertaa vuosina 2017–2019 ja 2021–2022. Housujen toistuvuutta ei haastavan tunnistettavuuden vuoksi ole laskettu analyysiin. Suutarin Siskokset ovat kuvan keskiössä ensimmäisellä palkintokorokkeella, mikä kertoo heidän olevan tämän kisan voittajia. Maskin takaa voi silmien siristymisestä erottaa, että molemmilla siskoilla on kasvoillaan leveä hymy. Ilme viittaa onnellisuuteen ja tyytyväisyyteen. Molemmat siskot ovat nostaneet oikean kätensä suoraksi pään yläpuolelle tuuletuksen merkiksi. Käsi on nyrkissä, peukalo sormien päällä ja polvet koukussa etukenoon. Molemmilla siskoksilla on yllään lähes identtinen asukokonaisuus, ainoastaan tuubihuivi ja kengät eroavat siskoksilla toisistaan. Kouvolan Suunnistusseuran hiihtoasu on kuvan pääosassa siskosten yllä. Kuvan tunnelma on käsin kosketeltava: Suomen mestaruuden voittaminen antaa aihetta tuuletuksille.

Mirkalla ja Tuulilla on kädessään mustavalkoiset sormikkaat, jotka suojaavat käsiä pakkaselta. Kirkkaan pinkki, mahdollisesti kankaasta valmistettu kasvomaski liittyy koronapandemian aikaan, jolloin maskien pitäminen katsottiin välttämättömäksi. Hengityssuojan tarkoitus on estää virusta leviämistä ilmakehästä muiden ihmisten välityksellä. Mirkalla on päässään Kouvolan Suunnistusseuran pipo ja Tuulilla seuraa edustava panta. Mirkan takin kauluksesta pilkottaa tuubihuivi, jossa on tummansinisellä pohjalla valkoisia kuvioita. Tuulin huivi on väriltään harmaankirjava. Tuubihuivi lukeutuu todennäköisesti omiin vaatekappaleisiin ja sen tarkoituksena on suojata kaulan aluetta pakkaselta. Jalassaan Mirkalla on punaiset hiihtomonot, joissa on musta pohja ja valkoista tekstiä. *Alpina*-merkkiset monot esiintyvät merkittävässä osassa Mirkan kuva-aineistoa.

Jalassaan Tuulilla on valkoiset *Rossi*-merkkiset hiihtomonot, jotka toistuvat puolestaan Tuulin kuva-aineistossa. Monojen edessä on punainen *R*-kirjain ja ulkosyrjässä kulkee punaisella teksti: *Rossi*. Hiihtomonojen funktio on toimia hiihtämisen välineenä. Kengät mahdollistavat suksien pukemisen ja hiihtämisen lajina. Kaulassaan siskoksilla on kultamitalit, jossa on sinivalkoinen nauha. Mitali on merkki voittamisesta ja menestyksen saavuttamisesta kilpailussa. Kädessä on lahjakassi, johon on todennäköisesti painettu ilmakehä paikkakunnasta, missä kisat on pidetty. Kassin sisältöä ei ole näkyvissä. Kassissa on palkinto, mikä on jaettu mitalin lisäksi palkintojenjakotilaisuudessa.

Toisella palkintokorokkeella seisoo reunimmaisena valkotakkinen nainen, kädet rennosti sivuilla ja kasvoillaan nauravainen hymy. Ilme kertoo iloisuudesta ja voidaan päätellä, että hän on tyytyväinen toiseen sijaan johtaneeseen urheiluasuoritukseen. Kädessään naisella on pakkaselta suojaavat korkeavartiset, mustavalkoiset hiihtokäsineet, joiden päällyspuoli on musta ja sisäpuoli valkoinen tai harmaa. Kaulassaan naisella on musta tuubihuivi. Tuubihuivin ja päässä olevan pannan funktio on suojata pään aluetta kylmissä olosuhteissa. Pannan sivussa oleva logo kertoo urheiluseuran, jota nainen kilpailuissa edustaa. Jalassa naisella on samanlaiset punamustat *Alpina*-hiihtomonot, kuin Mirkalla. Hopeamitali on merkki naisen sijoittumisesta kilpailussa toiselle sijalle. Mustat hiihtohousut muistuttavat malliltaan hyvin paljon Kouvolan Suunnistusseuran hiihtohousuja. Heijastintereet ja valmistajan nimi sijaitsevat samassa paikassa. Housut voidaan tunnistaa hiihtäjän vaatekappaleeksi, koska funktionaalisuus on vaateen keskeinen ominaispiirre. Henkilöllä on yllään valkoinen, pitkähihainen, lantiolle ulottuva hiihtotakki, jonka edessä on vetoketju ja korkea kaulus. Miehustan etumuksessa on sinipunaisia kuvioita ja tekstiä, mikä ei ole luettavissa kuvasta.

Valkotakkisen naisen vieressä seisoo kilpailupari. Naisen kasvoilta paistaa ilo ja toinen käsi on koukussa ylöspäin tuuletuksen merkiksi. Tuuletus ja hymy kertovat voitonriemusta. Päässään naisella on musta panta, josta on erotettavissa sama valkoinen *n*- logo tummalla neliöpohjalla, kuin housuissa. Asusteena hänellä on musta tuubihuivi ja kädessään mustaharmaat hiihtokäsineet. Punamustat

Alpina-monot pilkistävät palkintokorokkeen takaa. Henkilöllä on yllään kirkkaansininen liivi, jonka sivussa on musta kaitale, edessä vetoketju ja sivussa vetoketjullinen tasku. Miehustassa on edessä valkoinen logo ja punainen teksti, jotka kertovat mahdollisesti urheiluseuran nimen. Teksti ei ole luettavissa eikä logoa erota kuvasta. Liivissä on punainen tai pinkki kaitale miehustan sivussa. Liivin alle on puettu musta, topattu takki, jossa on pitkät hihat ja poikittaiset päällitikkaukset. Mustat hiihtohousut muistuttavat malliltaan hyvin paljon Kouvolan Suunnistusseuran hiihtohousuja. Heijastintereet ovat samassa paikassa, mutta valmistajan valkoinen n- logo on vasemman lahkeen sijasta oikeassa etureidessä tummaa neliöpohjaa vasten. Hopeamitali naisten kaulassa kertoo sijoittumisen kilpailussa.

Palkintokorokkeella 3 seisoo kaksi mustiin talvitakkeihin pukeutunutta naista toisesta urheiluseurasta. Oikealla puolella seisova nainen seisoo rennosti paikallaan. Maski suojaa pisaratartunnalta ja on todennäköisesti kertakäyttöinen. Yllään naisilla on mustat hiihtohousut, jotka muistuttavat rakenteeltaan Kouvolan Suunnistusseuran talvimallistosta tuttuja housuja. Molemmat ovat pukeutuneet mustaan, hupulliseen talvitakkiin. Musta panta ja pipo suojaavat pään aluetta pakkasilmassa. Asusteiden valkoinen logo ei ole tunnistettavissa. Reunassa seisovalla naisella on päässään vaaleanpunainen suojavisiiri, joka on nostettu päälle. Suojavisiirin tarkoitus liittyy silmien suojaamiseen. Jaloissaan naisilla on punaiset *Alpina*- merkkiset hiihtomonot, jotka ovat tulleet tutuksi erityisesti Mirkan kuva-aineistosta. Pronssimitali ja numero 3 palkintokorokkeen edessä kertovat naisten sijoittuneet kisoissa kolmanneksi.

Kuvassa olevia henkilöitä ympäröivä maisema on luminen, pilvinen ja valoista. Lumi voidaan elementtinä yhdistää arktisiin olosuhteisiin ja pohjoiseen ympäristöön. Lumen peitossa oleva maa kertoo siitä, että vuodenaika on talvi. Lumesta voidaan myös päätellä, että ilmassa on pakkasta. Taivas on valkoinen, joten se on pilvien peitossa. Valon määrästä voidaan päätellä, että kuva on otettu päiväsaikaan. Taustalla näkyy musta, kankaasta viritetty, kaarevan muotoinen mainoskyltti, jossa on valkoista tekstiä ja jokin symboli. Teksti ei ole kokonaisuudessaan luettavissa, joten sen merkitys jää epäselväksi. Taaempana metsä peittää näkymän ruskeanharmaana seinämänä. Taustalla kasvat lehtipuut ovat lehdetöntä, eikä niiden oksilla ole lunta tai kuuraa. Tämä viittaa siihen, että sää on melko lauha. Kolme koroketta sisältävä, valkoisesta metallikehikosta rakennettu palkintokoroke on tarkoitettu palkintojen jakamiseen liittyviin tilaisuuksiin. Korokkeiden numero kertoo kisojen voittajan, sekä toiseksi ja kolmanneksi tulleet henkilöt.

Kuvan konnotaatio muodostuu kuvasta havaittujen elementtien piilossa olevista merkityskerroksista. Suutarin Siskokset ovat voittajina kuvan keskiössä. Kansainvälisesti menestynyt kilpailijakaksikko on jälleen tehnyt menestyksekkään kisasuorituksen, tuoden kunniaa omalle kotijoukkueelleen.

Hymyilevät kasvot viestivät onnellisuudesta sekä tyytyväisyydestä onnistuneeseen kisasuoritukseen. Polvet ovat rennosti koukussa, oikea käsi on kohotettuna nyrkissä ilmaan. Tuulettamiseen on aihetta, takana on ensimmäinen sija parisprintin Suomen mestaruuskilpailusta. Hiihtokäsineet ja tuubihuivi soveltuvat hiihtourheilijan asusteeksi arktisiin olosuhteisiin. Tuubihuivin sinivalkoinen väritys yhdistyy pohjoisuuteen ja suomalaisuuteen. Pinkki kasvomaski on varotoimenpide, joka oli vielä vuosi sitten aivan tavallinen näky kaikkialla. Siskosten kasvoilla olevaa kasvomaskia voidaan tässä kontekstissa pitää jopa korona-ajan symbolina. Maskin pinkkiin väriin voidaan kulttuurisesti liittää feminiinisyyteen yhdistyviä merkityksiä.

Punaiset *Alpina*- merkkiset hiihtomonot toistuvat kuvassa Mirkan lisäksi toisten urheiluseuran kilpailijoiden yllä. Punainen väri voidaan tulkita energiseksi vallan symboliksi. Tuulin jalassa on tuttuun tapaan valkoiset *Rossi*- merkkiset hiihtomonot, joista oranssi teksti on hyvin tunnistettavissa. Mitali on urheilijalle yksi ammatillisen osaamisen tunnusmerkeistä. Kulta edustaa voittamista ja ensimmäiseksi sijoittumista. Mitalin sinivalkoinen kaulanauhan väritys voidaan katsoa liittyvän suomalaisuuteen. Lahjakassin kyljessä olevan ilmakuvan synekdoottinen merkitys on edustaa kisojen paikkakuntaa, sekä paikallisuutta.

Toisella palkintokorokkeella valkotakkinen nainen poseeraa kameralle kädet rennosti sivulla. Valkoinen takki kuvioineen on toisen urheiluseuran edustusvaate. Vaatteen funktionaalisuuden lisäksi se viestii käyttäjänsä edustamasta joukkueesta. Leveä hymy viittaa tyytyväisyyteen, jota joukkueoverin tuuletus korostaa. Kaulassa naisilla on toisesta sijasta kertovat hopeamitalit, joiden sinivalkoinen nauha viittaa suomalaisuuteen. Kolmannella korokkeella kaksi mustatakkista kilpailijaa poseeraavat kameralle. Reunassa seisova joukkueoveri nostaa vasemman kätensä ilmaan tuuletuksen merkiksi. Kasvomaski peittää ilmeet. Valkoinen, muotoiltu maski on kiinnitetty päähän ympäri nauhalla ja se voidaan tunnistaa korona-ajan symboliksi. Takki on puolipitkän mallinen, eikä sovellut hiihtämiseen. Myös kädessä olevat hanskat eroavat muiden kilpailijoiden sormikkaiden mallisista hiihtokäsineistä. Tästä voidaan päätellä, että palkintojen jakotilaisuuteen on pukeuduttu ensisijaisesti lämpimiin vaatteisiin ja kevyet hiihtotakit on vaihdettu paremmin tuulelta suojaaviin talvitakkeihin. Hiihtohousut ovat merkki siitä, että ennen palkintojen jakoa on hiihdetty. Hiihtämisen soveltumaton toppatakki on puettu ylle todennäköisesti urheilusuorituksen jälkeen kylmien sääolosuhteiden vuoksi. Michustan etumuksessa on punaisella ja valkoisella tekstiä ja kuvioita, jotka kertovat todennäköisesti naisten edustaman urheiluseuran nimen. Nimi ei kuitenkaan ole luettavissa kuvasta. Suojavisiiri on asusteena urheilullinen ja sen vaaleanpunainen suojavisiirin väri voidaan kulttuurisesti yhdistää herkkyyteen ja feminiinisyyteen.

Kuvatekstistä käy ilmi, että kyseinen kuva on otettu hiihtosuunnistuksen parisprintin Suomen mestaruuskisojen palkintojenjakotilaisuudesta. Mirka kirjoittaa olevansa ylpeä voitosta ja kuvailee kisatunneilma jännittäviksi. Tekstissä korostuu ammattiylpeys sekä siskosten välinen yhteistyö. Mirkalle vauhtisuoritus oli kisassa kauden parhaimmistoa. Kultamitaleja kuvastavat emoji-merkit symboloivat voittamista. Kuvateksti kertoo sisarusuhteen merkityksellisyydestä, tuesta ja välittämisestä. Tekstissä Mirka tuo esille syvää ystävyyttä, jota on Tuulin kanssa saanut elämän varrella kokea. Urheilu on ollut molempien elämässä keskeisessä roolissa, ja he ovat siinä voineet tukeutua toisiinsa. Tunteiden kirjoon on mahtunut iloa, surua sekä yhdessä tekemiseen henkilöbrändin markkinointiin liittyviä kohtaamisia, harjoittelua ja kisoihin liittyvää matkustamista.

Tekstistä huokuu vahva yhteisöllisyyden kokemus, jota kuvassa vahvistetaan yhteisellä tuuletuksella. Menestyminen, sisarusten tiimityöskentely ja toisesta välittäminen muodostuvat kuvatekstin perusteella kuvan keskeisiksi elementeiksi. Sen lisäksi oman suorituksen analysointi, tuulettaminen ja tähtisilmäisen hymynaaman viestimä innostuneisuus ilmenevät tekstin sisällöstä. Kuvatekstin lopussa oleva nauravainen emoji kuvastaa tunnetilaa kuvan julkaisuhetkellä. Juhlatötterö kertoo voittamiseen liittyvästä ilosta, juhlimisen aiheellisuudesta. Hiihdon ja suunnistuksen tunnisteina kuvassa on käytetty *#hiihtosuunnistus*, *#suunnistus*, *#skio*, *#finskio* ja *#skiorienteering*. *Finland Ski Orienteering*- sanoista tuleva *@finskio* on viittaus Suomessa toimivaan suunnistusliittoon. Ystävyyteen liittyvä tunniste *#ystävänpäivä* viittaa siskosten väliseen ystävyyteen ja ystävyiden merkkipäivään, jota vietetään helmikuussa. Kilpailuun sekä voittamiseen linkittyvät tunnisteet *#smkisat* ja *#mestari*. Kouvolan Suunnistusseura on merkitty kuvaan seuran Instagram-tilin kautta, sekä tunnisteessa *#KShisu*. Henkilöbrändin nimikkeen alta voi lukea, että kyseiset kisat on järjestetty Valkeakoskella.

Kuvassa Kouvolan Suunnistusseuran asujen käyttämiseen palkinnonjakotilaisuudessa liittyy paljon sosiaalisia merkityksiä. Ammatillisesti vaate on viesti oman seuran edustamisesta hiihtourheilijana. Kuva kertoo menestystarinan talviurheilun huipulta. Suutarin Siskokset esiintyvät kuvassa yhdessä tiiminä ja voittaminen on merkki yhteistyön saumattomuudesta. Sosiaalisessa tilanteessa Kouvolan Suunnistusseuran asuun pukeutuminen erottaa siskokset muista kilpailijoista ja rakentaa yhteenkuuluvuuden tunnetta. Vaatteeseen sisälletyt piilomerkitykset *flow*-tilasta, karhun kaltaisista voimasta, kuninkuudesta ja älykkyydestä puhuvat samaa kieltä menestyksen kanssa. Voittamiseen tarvitaan vahvaa fyysistä kuntoa, hyvää loogista päättelykykyä sekä lujaa tahtotilaa omaan tekemiseen. Vaikuttaa siltä, että asuun kytkeytyneet merkitykset tulevat kuvassa todeksi. Näin ollen asu asettuu osaksi menestyksen merkkikieltä.

5.2 Asu ryhmään kuulumisen ilmaisuvälineenä

Tutkimusaineisto nro 6: Kouvolan Suunnistajaseuran joukkuekuva. Suutarin Siskokset, Instagram. Julkaistu 2.3.2022.

Kuvassa näkyvä takki esiintyy Suutarin Siskosten aineiston sosiaalisissa tilanteissa ja yhteiskuvissa Mirkan 34 kertaa vuosina 2017 sekä 2019–2022 ja Tuulin yllä oleva hiihtoasu yhteensä 22 kertaa vuosina 2017–2018, 2020–2022. Kuvassa esiintyvät Mirka ja Tuuli Suutari, joukkueoverinsa Sari Väänäsen kanssa. Henkilöiden asuista voidaan päätellä, että kyseessä on samaa urheiluseuraa edustava ryhmä. Kuvan laidassa Sari kannattelee oikealla kädellään Tuulia, joka on kuvan keskiössä. Sarin katse suuntautuu pois päin kamerasta kohti tiimiläisiään. Nauravainen hymy kertoo ilosta ja vasen käsi on kohottautunut ylöspäin tuuletukseen. Sinimusta poskimaalaus toistaa vaatteiden värimaailmaa. Yllään Sarilla on Kouvolan Suunnistusseuran hiihtotakki, -hiihtohousut ja -panta, sekä kirjava tuubihuivi. Käsiiä lämmittävät mustat hanskat. Päälaelle on nostettu urheilulasit, joissa on sinisävyiset peililinsit. Valkoisissa kehyksissä on pienellä sivussa mustaa tekstiä. Lasien funktiona on suojata silmiä urheilusuorituksen aikana. Tuubihuivissa on tummansinisellä pohjalla valkoisen ja oranssin kirjavia kuvioita. Voidaan päätellä, että asuste lukeutuu henkilön omiin vaatekappaleisiin.

Sarin vieressä seisoo Mirka, joka yhdessä Sarin kanssa on nostanut Tuulin ilmaan. Katse hakeutuu kohti kameraan, kasvoilla on nauravainen hymy. Poskipäitä koristaa sinimusta maalaus osana Kouvolan Suunnistusseuran tunnusvärejä. Oikea käsi on kohotettu koukussa ylöspäin. Kannattelu viittaa toisen tukemiseen ja tuuletus voitonriemuun. Katseesta voi nähdä ylpeyttä omasta joukkueesta. Mirka on pukeutunut kerroksittain. Kouvolan Suunnistusseuran hiihtotakin alta voi havaita hupullisen, tummansinisen toppatakin ja kauluksen alta pilkottaa tuttuun tapaan tuubihuivi. Kouvolan Suunnistusseuran hiihtotakin alle puettu toppatakki kertoo kylmästä säästä. Kädessä on paksua materiaalia olevat käsineet, jotka suojaavat pakkaselta. Kämmenpuoli on väriltään musta, sisäpuoli vaaleanharmaa. Päällä on valkoinen merkki tai logo, joka ei ole kuvasta tunnistettavissa. Valkoiset toppahousut lämmittävät kylmässä pakkasilmassa. Housujen väri sulautuu lumiseen maastoon.

Kuvan keskiöön on nostettu Tuuli Suutari, joka makaa kannateltuna Sarin ja Mirkan käsivarsilla. Iloinen, leveä hymy ja peukun nostaminen ylöspäin viittaavat tyytyväisyyteen hyvästä kisamenestyksestä. Kouvolan Suunnistusseuran hiihtoasu toimii kuvassa urheilijan ammatillisena edustusasuna ja poskimaalaus toistaa joukkueen tunnusvärejä. Sormikkaan mallisissa hanskoissa on musta selkämys ja valkoharmaa sisäpuoli. Kämmentelässä erottuu punaisia ja valkoisia merkintöjä, jotka eivät ole luettavissa. Hanskoissa on korkeavartinen malli. Keltainen ranneke liittyy aineiston mukaan kisatilanteisiin. Valkosininen tuubihuivi lukeutuu mahdollisesti Tuulin omiin vaatekappaleisiin. Kisanumero 20 on painettu mustin numeroin keltaiselle, neliön muotoiselle pohjalle. Valkoinen suorakaiteen muotoinen lappu toimii kisanumeron pohjana. Lappuun on merkitty myös muita tietoja, jotka eivät ole luettavissa valokuvasta. Kisanumero on merkki kilpailuun osallistumisesta. Valkoinen, metallinen karttateline, jossa on mustat valjaat ja edessä kartalle oma pidike. Pidikkeessä on keltaisella pohjalla musta teksti, mahdollisesti "*Adventures*", joka näkyy paremmin studiokuvissa. Karttatelineen tarkoitus on toimia kartan pidikkeenä kilpailussa.

Ympäristöstä on havaittavissa useita tunnistamattomia henkilöitä, jotka kaikki eivät ole kokonaan näkyvissä valokuvassa. Mirkan vasemmalla puolella on selin sukset jalassa oleva kilpailija, joka on kuvassa takaapäin. Jalassaan hänellä on sukset ja selässä olevien valjaiden perusteella karttateline, mikä kertoo hänen olevan saman lajityypin urheilija. Taustajoukkojen pukeutumisen perusteella voidaan päätellä, että kyseessä on kilpailua katsomaan ja mahdollisesti kannustamaan tulleita henkilöitä, jotka ovat urheiluseuran ulkopuolisia lähiomaisia tai ystäviä. Valokuvaaja on tallentunut varjokuvana valokuvaan. Varjokuvasta voidaan erottaa aurinkolasit, jotka on nostettu päälle, sekä mahdollinen kuvanottoväline.

Kuvassa on päivä, ilma on kirkas ja selkeä. Sininen taivas kaartuu avarana kilpailijoiden takana, korostaen Kouvolan Suunnistusseuran värejä. Lumi antaa viitteitä vallitsevista pakkasasteista ja

sininen taivas kertoo poutaisesta säästä. Aita erottaa kisa-alueen muusta ympäristöstä. Punainen väri parantaa aidan näkyvyyttä ja nostaa sen esiin lumisesta maisemasta. Lumesta voidaan päätellä, että vuodenaika on talvi ja ilmassa on pakkasta. Lumi voidaan yhdistää myös osaksi pohjoisen maisemia ja arktisia olosuhteita. Taustalla näkyy erilaisia puulajeja, joiden ryhmittäminen viittaa metsään. Takana hahmottuva rakennus liittyy todennäköisesti kisojen järjestämiseen.

Kuvan konnotaatioon sisältyy yhteisöllisyyttä sekä menestykseen liittyviä merkityksiä. Kuvassa esiintyvät henkilöt ovat Kouvolan Suunnistusseuran jäseniä. Tuuli, Mirka ja Sari muodostavat voitokkaan tiimin, jota seuran asuihin pukeutuminen korostaa. Kuva huokuu joukkuehenkeä, yhteenkuuluvuutta ja yhteisöllisyyden tunnetta. Tuuli poseeraa rennosti kameralle Mirkan ja Sarin kannattelemana. Ele voidaan tulkita luottamuksen osoitukseksi toisten kannatteluun, mutta siihen voidaan symbolisessa mielessä liittää myös joukkueoverin selustan turvaamiseen liittyviä merkityksiä.

Peukun nostaminen ylöspäin tarkoittaa kuvassa tyytyväisyyttä vallitsevaan tilanteeseen. Tuulettaminen ja leveä hymy kertoo kilpailumenestyksestä, ylpeydestä omaa joukkuetta kohtaan. Poskimaalaus on eräänlainen asuste, jolla ”tunnustetaan väriä” ilmaisemalla kuulumista Kouvolan Suunnistusseuran urheilujoukkueeseen. Sinivalkoinen väritys asuissa viittaa kulttuurisesti myös suomalaisuuden edustamiseen. Suojalasien virtaviivaisen, kulmikas muotoilu sisältää urheilullisuuden liittyviä merkityksiä. Yhtenevät asut ovat merkki sosiaalisesta yhteenkuuluvuudesta. Mirkan ja Tuulin vaatteissa paidan ja hiihtotakin mustavalkoinen raitakuvio näyttää sulautuvan yhteen, mikä osaltaan korostaa tätä asetelmaa.

Valkoiset toppahousut Mirkan yllä kertovat pakkasasteiden olevan korkealla. *Ice Peak*-teksti on urheilu- ja ulkoiluvaatteista tunnettu tuotemerkki, jonka oranssi pallo tuo mieleen kaamosajan auringon. Valkoinen väri puolestaan herättää mielikuvan lumesta, pakkasesta ja arktisista olosuhteista. Mirkan takit on puettu niin, että ohuempi takki jää asun päällimmäiseksi. Tämä tavanomaisesta poikkeava, käännteinen järjestys voidaan liittää seuran edustamisen merkityksellisyyteen. Paksua materiaalia olevat hanskat ovat merkki pakkasesta, jolta täytyy suojautua. Tuulilla on edessään hiihtosuunnistajan merkinä karttateline, jossa on vielä kiinni kilpailussa käytetty kartta. Puna-asuinen kilpailija taustalla edustaa vastustajaa ja voidaan päätellä vaatetuksen perusteella olevan kilpailevan seuran jäsen. Taustajoukkoina urheilijoilla on läheisiä, kuten ystäviä ja perheenjäseniä, jotka muodostavat urapolun rakentamisessa sosiaalisen tukiverkoston. Auringon suunnasta lankeava valokuvaajan varjo on valokuvaajan tiedostamatonta läsnäoloa valokuvassa.

Suutarin Siskosten henkilöbrändin Instagram-tilillä julkaistu valokuva on otettu viikonloppuna järjestettävissä hiihtosuunnistuksen viestikilpailuista. Kuvatekstin mukaan kuvassa on kyse hiihtosuunnistuksen viestikilpailun Suomen mestaruudesta. Juhlimista ilmaisevat emoji:t täydentävät tekstistä huokuvaa juhlahumua. Kilpailumenestys ja sitä seurannut voimakas yhteisöllisyyden kokemus asettuvat kuvan keskeisiksi teemoiksi. Tuuli korostaa tekstissään joukkuehengen merkitystä kilpailumenestykselle. Timanttia kuvastavan emoji:n kautta tiimiä kuvaillaan timanttiseksi joukkueeksi. Sanonta voidaan liittää joukkueen arvoon, menestykseen sekä osaamiseen lajinsa huipulla.

Tähtisilmäinen emoji puolestaan ilmentää tekstissä innostusta ja tuovat näkyviin hyvästä suorituksesta johtuvaa onnellisuutta. Huutomerkki alleviivaavat kuvasta havaittavaa onnistumisen riemua. Kuvatekstin lopussa on ilmoitus Kemissä järjestettävistä maailmanmestaruuskisoista, joihin Tuuli aikoo osallistua joukkueoverinsa Sarin Vääräsen kanssa kahden viikon kuluttua kuvan julkaisemisesta. Ilmoituksen yhteydessä intohimosta ja ammattiyllpeydestä kertoo sydänsilmäinen emoji. Tiedossa on Suomen edustaminen kansainvälisellä tasolla. Lajiin liittyviä tunnisteita kuvassa ovat *#hiihtosuunnistus*, *#hiihto* ja *#suunnistus*. Suomen mestaruuskilpailuihin liittyy merkintä *#SMviesti* ja paikkakuntaan liittyviin tunnisteisiin voidaan laskea tunnisteet *#iisalmi* sekä *#iisalmenvisa*. Loppuun on merkitty Instagram-tili *@finskio*, joka on viittaa Suomessa toimivaan suunnistusliittoon. Yhteisöllisyys on kuvan kantava teema. Vaatteet ilmentävät yhteenkuuluvuuden tunnetta, sekä tietoisuutta omasta sosiaalisesta viitekehystä. Symbolinen interaktionismi tulee kuvasta esiin non-verbaalisen viestinnän kautta. Vaatetus korostaa kuvatekstissä kuvailtua joukkuehenkeä, poskimaalaukset ja eleet kertovat vahvasta samaistumisen kokemuksesta. Kuvasta välittyy intohimo lajia kohtaan, sekä ilo ja ammattiyllpeys omista joukkueovereista.

5.3 Urheilu-asun merkitys sosiaalisen identiteetin muodostumiselle

Mead (1934) korosti identiteettiteoriassaan minän syntymisen sosiaalisia ulottuvuuksia. (Hankamäki 2015, 81.) Tässä luvussa käsittelen ammatillisen identiteetin muodostumista vaatetuksen kautta symbolisen interaktionismin valossa. Pukeutuminen on luonteeltaan sosiaalinen ilmiö ja vaatteilla voidaan ilmentää omaa roolia ryhmässä suhteessa muihin ihmisiin. Sosiaalisesti hyväksytyjä olemisen tapoja kutsutaan normeiksi. Normit määrittelevät sen, mitä yleisesti pidetään oikeana ja hyvänä. (Ahokas 2010, 188.) Ryhmässä voi muodostua myös erilaisia rooleja, jotka yksilöön kohdistuvien odotusten perusteella ohjaavat ihmisen käytöstä ja vallitsevia normeja. (Ahokas 2010, 189.) Vaatteiden visuaalinen muoto ohjailee ihmisten käsityksiä siitä, mikä rooli kullakin on vallitsevassa tilanteessa.

Kategorointi on asioiden ja ihmisten luokittelua erilaisiin ryhmiin (Pirttilä-Backman 2010, 244). Tutkimusaineiston kuvissa on eri urheiluseuroja edustavat jäsenet ovat helposti kategorioitavissa kilpa-asujen ja joukkuevärien kautta. Tiedon jäsentelyyn soveltuvia, psyykkisiä rakenteita kutsutaan skeemoiksi. Skeemat ovat merkittävässä roolissa kuvista ilmenevän tiedon tulkinnessa ja odotusten muodostamisessa. Skeeman aktivoituessa ihminen kiinnittää huomionsa johonkin tiettyyn asiaan liittäen siihen erilaisia oletusarvoja, kuten tunnistaessaan kaupan kassan asiakkaasta. Skeemoja voivat olla esimerkiksi minäskeemat, rooliskeemat, henkilöskeemat ja stereotypiat. Ihmisen identiteettiin liittyvien rooliskeemojen kytkeytyvät muun muassa ihmisen sukupuoli, ikä ja ammatillinen viitekehys. (Pirttilä-Backman 2010, 246–248.) Näkökulmani keskittyi tässä tutkimuksessa vaatetuksella ilmaistujen ammatillisten roolien tarkasteluun.

Statuksella tarkoitetaan yksilön saavuttamaa arvoasemaa muiden ihmisten silmissä (Ahokas 2010, 205). Tutkimusaineistossa Kouvolan Suunnistusseuran asu voidaan nähdä statussymbolina, joka viestii sosiaalisessa ympäristössä urheilijan ammatillisesta suuntautumisesta sekä toiminnasta viiteryhmänsä jäsenenä. Ryhmässä yhteisesti omaksuttu sosiaalinen identiteetti korostaa yksilön näkemystä ryhmäläisten samankaltaisuudesta. Kilpailullisuus ryhmien välillä linkittyy olosuhteisiin, joissa jokin sosiaalisen identiteetin muoto on hallitsevassa asemassa suhteessa omaan käsitykseen ihmisen minuudesta. (Ahokas 2010, 230.) Urheilukilpailuissa ryhmään kuulumisen merkitys korostuu ja yksilö asettuu edustamaan omaa joukkuettaan. Asujen tarkoitus on ilmentää yhteenkuuluvuutta, sekä toimia visuaalisena viestinä muille kilpailutilanteessa.

Huippu-urheilua koskevassa tutkimuksessa on tullut näkyviin urheiluseuran ja joukkueovereiden merkitys urheilijan sosiaalisen viitekehysten rakentumisessa (Huhta, Piispa & Salasuo 2015, 43).

Seura muodostaa yksittäiselle urheilijalle raamit, joiden sisällä hän pystyy toimimaan osana laajempaa kokonaisuutta. Sosiaalisilla verkostoilla on myös oma, merkityksellinen osuutensa urheiluran luomisessa. Perheissä, joissa liikunnallinen aktiivisuus on läsnä, urheiluharrastuksen aloittaminen on todennäköisempää. Tutkimusten mukaan tietä menestykseen tasoittaa hyvä taustajoukko, johon lukeutuvat oman perheen lisäksi urheilukollegat, valmentajat ja läheiset kaverit. (Huhta, Piispa & Salasuo 2015, 70.) Joukkueoverit ovat urheilijalle tärkeä tukijoukko, jonka kanssa voidaan jakaa omaa elämää, voittaa haasteita ja kokea onnistumisen riemua. Yhteisöllisyyden kokemus sekä vahva tiimihenki olivat havaittavissa läpi kuva-aineiston kannustamista ja läheisyyttä ilmentävien elementtien muodossa.

Huhdan, Piispan ja Salasuon tekemässä tutkimuksessa (2015) sisarusten merkitys urheilun saralla on ollut huomattava liikunnan harrastamiseen kannustava tekijä, arviolta joka toisella vastaajalla. Leikkiminen ja yhdessä kisailu ovat pitäneet yllä liikunnasta saatavaa nautintoa ja kiinnostusta lajia kohtaan. Sen lisäksi lajinomaisen harjoittelun on havaittu kehittävän teknisiä taitoja, lajisuorituksissa tarvittavaa fyysistä valmiutta unohtamatta. (Huhta, Piispa & Salasuo 2015, 97–99.) Suutarin Siskokset ovat tiiminä vahvasti sisaruuteen linkittyvä henkilöbrändi, jossa korostuvat toisen tukeminen ja kannustaminen sekä yhdessä tekemisen ilo. Kuvateksteissä toistuivat toisen siskoksen suorituksen esille tuominen positiivisessa valossa ja kannustaminen osana kuvien julkaisua.

Valmentajalla ja lähipiirin tuella on yksilöurheilussa merkittävä tehtävä urheilijan taustatukena, tämän kivutessa kohti oman lajinsa huippua. Joukkueurheilijoilla sosiaalinen viitekehys nousee erityisen tärkeäksi osaksi urheilijan suoritusta, harjoittelua ja urakehitystä. Joukkuelajeissa yksilö on osa suurempaa kokoonpanoa, jossa häviäminen tai voittaminen koetaan kollektiivisesti. (Piispa 2013, 16.) Kuva-aineistossa yhteisöllisyyden teema näkyi vaatetuksen lisäksi ilmeiden, eleiden, tuuletusten ja halausten muodossa. Joukkue on merkittävässä osassa erityisesti urheilijan sosiaalisen identiteetin rakentumisesta, mutta linkittyy myös urheilijan ammatillisen identiteetin muodostumiseen. Seura tarjoaa urheilijalle sosiaalisen ympäristön, johon identifioitua ja jonka kanssa kehittyä urheilijana, verkostoituen samalla muiden alan harjoittajien kanssa.

Piispan toteuttamissa haastatteluissa urheilusta saatava hyvän olon tunne sekä hauskanpito nousivat kaikilla urheilijoilla oleellisiksi tekijöiksi, jotka motivoivat harjoittelun jatkamisessa ja tekivät urheilusta mielekäästä. Osa koki nautintoa arkipäiväisestä treenaamisesta, mutta myös voittaminen sekä kilpailumenestys aiheuttivat merkittäviä elämyksiä. (Piispa 2013, 27.) Tässä tutkimuksessa hauskanpito ja positiivisuus kulkivat mukana läpi aineiston. Suutarin Siskosten tapa tuottaa visuaalista sisältöä on erityisen tunnistettava juuri reippaasta ja elämänmyönteisestä asenteestaan.

Intohimo lajia kohtaan näkyi tavasta suhtautua optimistisesti omiin suorituksiin sekä kansainvälisen kisamenestyksen saavuttamisena.

Sanaton viestintä voi ilmetä kehollisesti, katsekontaktien tai ruumiinkielen kautta (Ahokas 2010, 141–183). Symbolisen interaktionismin muotoihin lasketaan sanallisen ilmaisun lisäksi non-verbaaliset viestit ja olemisen tapa eri tilanteissa. Katseella on vahva sosiaalinen ulottuvuus, jonka kautta tulemme nähdyksi toisten ihmisten keskuudessa. Katse myös voimistaa ihmisen käsitystä itsestään. Katseen myötävaikutuksesta rakentuu sosiaalinen kommunikaatio. (Seppänen 2001b, 100–101.) Valokuvissa katse on suunnattu joko kameraan, joukkuetovereihin tai kohti oletettua yleisöä. Vuorovaikutuksessa on vahvasti läsnä myös tunteiden ilmaisu ja kasvojen ilmeillä viestitään yksilön sisäistä kokemusmaailmaa. Kehonkieli on osa kommunikaation merkkikieltä. (Nummenmaa 2010, 76, 92, 100.) Ilmeet ja eleet toimivat aineistossa sanattomana viestinnän muotona, joiden kautta ilmaistaan erilaisia tunnetiloja. Tunteet voivat myös usein tarttuvan muihin ihmisiin, minkä psykologisena tarkoituksena on helpottaa ihmisten välistä vuorovaikutusta (Nummenmaa 2010, 130–132). Tutkimuksessa ilmeiden ja eleiden tulkinta toimi vaatetuksen kautta ilmennettävän viestin vahvistavana tekijänä valokuvassa.

Urheiluseuran vaatteet yhdistävät Mirkan ja Tuulin osaksi Kouvolan Suunnistajien joukkoa. Muiden vaatekappaleiden kautta asussa ilmenee myös omaehtoisia, persoonallisia valintoja asun muodostuksessa. Vaatetuksessa olevat elementit korostavat niitä ominaisuuksia, jotka voidaan lukea urheilijan ammatillisiksi erityispiirteiksi. Kestävyys, rationaalisuus, intohimo lajia kohtaan, sekä sosiaalisen verkoston tuki muodostavat merkittävän osan urheilijan ammatillisen urapolun rakentumisesta. Hiihtosuunnistuksen ammattilaisen pukeutumisen tarkastelussa päädyin tässä analyysissä tarkoituksenmukaisesti kuvaan, joka korostaa suunnistuksen ja urheilevuuden merkityksiä.

Yhtäaikaisesti ihmisellä on olemassa monia sosiaalisia identiteettejä, jotka korostuvat eri tilanteissa eri tavoin (Lahikainen, Pirttilä-Backman, Suoninen 2010, 302). Työuran aikana sosiaalisella ja persoonallisella identiteetillä voi olla eritasoista intensiivisyyttä suhteessa ammatillisen identiteetin rakentumiseen. Alussa sosiaaliset suhteet nousevan merkittävään asemaan työn oppimisessa ja työyhteisöön sopeutumisessa. Kun työn tekemisen tavat, arvot ja opit on omaksuttu, persoonallisen identiteetin merkitys saa isomman roolin ammatillisen työminän muodostumisessa. Myös ammattialan luonteella on vaikutusta siihen, millainen suhde persoonallisella ja sosiaalisella identiteetillä muodostuu ammatillisen työminän rakentumiseen. Individualistisuutta korostavassa kulttuurissa yksilön erityispiirteet korostuvat, vaikuttaen ammatillisen identiteetin muovautumisen prosessiin. (Eteläpelto & Vähäsantanen 2006, 44.) Ammatillista identiteettiä rakennetaan kuvan

vaatetuksessa symbolisten merkkien, paikallisuuden, sekä sosiaaliseen viiteryhmään samaistumisen kautta.

Väreillä on erilaisia merkityksiä, joiden kautta viestiä voidaan välittää katsojalle. Värisävyillä voidaan ohjata katseen suuntaa, sekä luoda sopusointua tai tuottaa eroavaisuuksia elementtien välille. (Arnkil 2007, 138.) Kilpailutilanteissa urheilijoiden käyttämät värit edustavat joko kotimaata tai urheiluseuraa. Värit auttavat tunnistamaan kilpailijat oman seuran jäsenistä ja helpottavat myös yleisöä kisojen seuraamisessa. Väreihin liitetään paljon kulttuurisia merkityksiä ja niiden käyttöön sisältyy symbolista painoarvoa. Esimerkiksi kuntia edustavissa tunnuksissa vaakunoiden heraldisilla väreillä on oma merkityksensä. Väreille annetut merkitykset pohjautuvat sosiaalisesti määriteltyihin järjestyksiin, joiden tarkoituksena on ollut tukea yhteisöllisyyttä ja kertoa yhteenkuuluvuudesta. Värien käyttöön linkittyy myös erilaisia mielikuvia. Toisaalta sama väri voi näyttäytyä eri kulttuureissa erilaisessa valossa, jolloin väreihin liittyvät merkitykset voivat olla keskenään ristiriitaisia. Myös konteksti ja värin muoto vaikuttavat usein väreistä tehtäviin tulkintoihin. (Arnkil 2007, 146.) Kuva-aineistossa Suomen edustamiseen liittyvä sinivalkoinen ja Kouvolan Suunnistajiin linkittyä turkoosi olivat merkittävässä roolissa määrittämässä myös vaatteisiin yhdistettäviä merkityksiä.

Vaatetuksen kautta kuvissa on havaittavissa merkityksiä, jotka kertovat voimasta, kestävyydestä, rohkeudesta ja urheilijuudesta. Ammatillista identiteettiä rakennetaan myös sosiaalisen viitekehykseen kiinnittyvän vaatetuksen, sekä paikallisuuden kautta. Liivissä esiintyvä Kouvolan Suunnistajien tunnus on merkki ryhmään kuulumisesta. Kouvola on kuntana liitetty nimensä puolesta karhuun, mikä tukee vaakunan paikallistumista. Virtaviivainen aaltokuvio voidaan yhdistää *flow*-tilaan, johon urheilussa parhaimmillaan on mahdollista päästä. Valkoisen ja mustan vastakkainen yhdistelmä viittaa mahdollisesti valon ja varjon yhdistelmään: Urheilumaailman huipulle pääseminen ei ole helppoa, ja matkalle mahtuu onnistumisen kokemuksen lisäksi myös haasteita. Vaatteessa *flow*-tilan virtausta muistuttava kuvio kuitenkin muistuttaa, että intohimoinen suhtautuminen lajiin voi kantaa vaikeampienkin aikojen ylitse. Barthes (1985, 91–92) mukaan valokuva on todiste kohteestaan. Tähän peilaten voittamisen hetkellä otettuja valokuvia voidaan pitää todistuskappaleena menestyksestä ja näin ollen osoituksena Suutarin Siskosten ammattitaidosta hiihtosuunnistajina.

6 Päätäntö ja yhteenveto

Sosiaalinen viitekehys ja subjektin persoonalliset ominaisuudet määrittävät pitkälle sen, millaiseksi ammatillinen identiteetti muodostuu. Käsite voidaan nähdä yleisemmin liittyvän myös yksilön kokemukseen omasta roolistaan ja tehtävistään yhteiskunnassa. (Eteläpelto & Vähäsantanen 2006, 45.) Tutkimuksessa henkilöbrändin kuvastojen kautta tuotettu ammatillinen minäkuva piiryy näkyviin joukkueasujen käyttökontekstien myötä. Sosiaalisessa mediassa jaettu sisältö on tapa ilmentää omaa urheilijabrändiä ja -identiteettiä sekä tulla näkyväksi lajinsa edustajana. Vaatteet ovat viesti samaistumisesta sosiaaliseen viitekehukseen. Ne kantavat mukanaan merkityksiä myös seuran arvoista, lajin tyypillisistä ominaisuuksista, paikallisuudesta sekä sitoutumisesta. Vaatteet ovat visuaalisesti havaittavissa oleva elementti, jonka kautta näkymätön ottaa muodon ja muuttuu näkyväksi.

Kisatilanteissa urheiluseuran asut toimivat työvaatteen tapaisina univormuina, joiden kautta eri joukkueiden edustajat voidaan tunnistaa. Suutarin Siskokset käyttävät Kouvolan Suunnistajien asuja monipuolisesti erilaisissa tilanteissa myös kilpailujen ulkopuolella. Aineiston perusteella voidaan päätellä, että he kokevat seuran asut itselleen merkityksellisiksi, mutta myös toimiviksi ja käytännöllisiksi. Tämä ilmenee esimerkiksi tavassa yhdistellä ja pukea seuran vaatteita sekä asusteita vapaa-ajan seikkailuihin. Näin asuista muodostuu kokonaisuudessaan Suutarin Siskoksille vahva ammatillista identiteettiä määrittävä elementti. He viestivät asuillaan sosiaalisen viitekehksen lisäksi kotipaikkakuntaansa Kouvola, sekä ammatillisesti hiihtosuunnistajaan yhdistettäviä ominaispiirteitä.

Mirkan kuvien teemoissa korostuivat luonnonläheisyys sekä metsä toimintaympäristönä. Kouvolan Suunnistusseuran talvimalliston vaatteista kisakäytössä eniten olivat hiihtopaita ja hiihtolegginsit, sekä hiuspanta seuran edustusasusteena. Omista vaatteista ja asusteista eniten toistui Kouvolan Suunnistusseuran edustusasun kanssa tuubihuivi, jota käytettiin myös kisoissa. Kilpailukuvissa hiihtovälineet, kartta ja karttateline toistuvat muita kuvia useammin. Sen lisäksi suojalasit, sekä punaiset, *Alpina*-merkkiset hiihtomonot kulkivat Mirkalla menossa mukana kuvasta toiseen. Kisojen tai kisatyypisten tapahtumien kontekstin päättelin näkyvissä olevasta kilpailunumerosta, kuvatekstistä tai kisatilanteeseen viittavasta ympäristöstä.

Vapaa-ajalla Kouvolan Suunnistusseuran vaatteet olivat Mirkalla mukana luontoretkillä ja seikkailuilla pohjoisen metsissä. Liivi toistui vapaa-ajan valokuvissa eniten verrattuna muihin teemoihin. Liivin käyttö vapaa-ajalla voi viitata vaatteen monikäyttöisyyteen kerrospukeutumisen

mahdollistajana. Myös seuran hiuspantaa, hiihtotakkia ja -housuja käytettiin ahkerasti. Omista asusteista tuubihuivi toistui kaikissa teemoissa merkittävänä osana pukeutumista. Kouvolan Suunnistusseuran vaatteista hiihtotakki ja -housut toistuivat eniten joukkuetovereita sisältävissä kuvissa. Valokuvien sosiaalinen luonne määritti erityisesti palkintojenjakotilanteita kilpailujen jälkeen. Suunnistusseuraa edustava pipo pääsi käyttöön eniten näissä tilanteissa hiuspannan ohella.

Tuuli Suutarin valokuvissa metsä oli keskeinen ympäristö ja luonto merkittävässä roolissa. Samankaltaisuutta Mirkan kisakuviin löytyi vaatetuksesta, joka koostui kilpailuissa pääosin hiihtopaidasta ja -legginseistä, sekä korvia suojaavasta Kouvolan Suunnistusseuran hiuspannasta. Tuubihuivi oli asusteena toistuvasti aineistossa mukana, samoin kuin Tuulin *Rossignol*-merkkiset valkoiset hiihtomonot. Suojalasit, sekä hiihto- ja suunnistusvälineet olivat kisatilanteissa oleellisia elementtejä.

Vapaa-ajan kuvia ei ollut Tuulilla montaa, verrattuna muihin teemoihin ja Mirkan valokuviin. Tiedostan, että tältä osin kuvamäärä ei vastaa muiden teemojen lukuja. Katson Kouvolan Suunnistusseuran omaehtoisen käyttämisen vapaa-ajalla merkittäväksi osaksi persoonallista identiteettiä seuran jäsenenä. Kuvien määrällistä epätasapainoa selittää Mirkan aktiivinen blogin pitäminen, sekä sitä kautta kuvien julkaiseminen. Tuulin vapaa-ajan valokuvat puolestaan painottuvat muutamaan Facebook-päivitykseen vuosien varrella. Sisarusten yhteiskuvien perusteella voidaan kuitenkin todeta asujen löytäneen paikkansa myös vapaa-ajan vietossa. Tunnistettavin vaatekappale Tuulin henkilökohtaisten kuvien omaehtoisessa käyttökontekstissa oli Kouvolan Suunnistusseuran hiihtotakki, mikä valikoitui sen perusteella osaksi koodattavaa kuva-aineistoa. Hiihtotakki- ja -housut toistuivat myös sosiaalisen viiteryhmän teemojen valokuvissa erilaisissa kilpailuihin liittyvissä tilanteissa.

Kuvat valitsin tutkimukseen sen perusteella, mikä aineistossa eniten toistui, suhteessa muihin valokuviin. Persoonallista identiteettiä tarkastelin kisatilanteiden ja vapaa-ajan lähtökohdista. Kisatilanteet edustavat urheilijan ammattimaisuutta, joten katsoin sen tutkimuksen kannalta merkittäväksi teemaksi. Vapaa-ajan toiminnassa korostuivat Suutarin Siskoksille tyypillinen, seikkailullinen elämänasenne sekä luonnonläheisyys osana persoonallisen identiteetin rakentumista. Sosiaalinen viitekehys muodostui aineistossa seuran jäsenten, kilpailijoiden, valmentajien sekä sisarusten välisestä vuorovaikutuksesta. Teemoina mitalit ja menestyminen sekä yhteisöllisyys ja toisten tukeminen piirtyivät aineistosta selkeästi näkyviin. Valitsin näitä teemoja edustavat kuvat, joita havainnoimalla saatoin tarkastella vaatetuksen roolia sosiaalisissa tilanteissa viestinnän välineenä. Sosiaalisen viitekehysten kuvastoissa joukkuekavereiden merkitys korostui. Kuvissa

yhteisöllisyys oli vahvasti läsnä. Välittäminen ja kannustaminen ilmenivät kuvissa ilmein ja elein, halauksin ja tuuletuksin. Suutarin Siskosten yhteiskuvissa leikkisyys oli yksi keskeinen elementti.

Edustus- kansioon kokosin kaikki markkinointiin ja kilpailun tyyppisiin tapahtumiin lukeutuvat, ammatilliset henkilökuvat, joissa Mirka ja Tuuli ovat etualalla. Persoonallista identiteettiä ilmentäviksi kuviksi tulkitsin *Seikkailu-* teeman mukaan sellaiset valokuvat, joissa Kouvolan Suunnistusseuran asua käytettiin vapaa-ajalla omaehtoisesti eri tilanteissa. Sosiaalisen identiteetin *Yhteisöllisyys-* kansioon teemoittelin kaikki sellaiset valokuvat, jotka voidaan tulkita yhteiskuviksi joukkuetoverien, ystävien, valmentajan tai kilpailijoiden kanssa. Kaikista kuvista määrittelin valokuvan denotaation ja konnotaation. Lisäksi tein määrälliset laskelmat siitä, mitkä elementit valokuvissa toistuvat. Toistuvat asiat tulkitsin tutkimusaineiston kannalta merkittäviksi ja niiden perusteella valitsin yhden valokuvan jokaisesta kansioista. Edustavasta otoksesta muodostui lopullinen tutkimusaineisto. Aineiston teemoittelun ja kuvien toistuvien elementtien kautta tapahtuva kuvien valinta mahdollisti objektiivisemmän lähestymistavan tutkimusprosessissa. Tutkijana pyrin tiedostamaan oman valta-asemani ja tekemään mahdollisimman perusteltuja valintoja, jotta en itse vaikuttaisi kuvien valinnalla siihen, millainen kuva Suutarin Siskosten ammatillisesta identiteetistä rakentuu.

Tutkielman keskeinen metodinen kehityskaari voidaan havaita yli 500 kuva-aineiston rajaamisesta kuuteen kuvaan. Rajausmenetelmään ja kuvien valintaan kehittämäni metodi sisälsi systemaattisen kuvien havainnoimisen, teemoittelun sekä määrällisen analyysin kuvien sisällöstä. Jokaisen vaiheen jälkeen tutkimustehtäväni selkeytyi ja pääsin lähemmäksi tutkimukseni päämäärää. Prosessin aikana käsitykseni vaatetuksen merkityksistä sai uusia ulottuvuuksia. Tutkimukseni tekemisen kautta opin jäsentämään suurta tietomäärää sekä yhdistämään niitä yhtenäisiksi kokonaisuuksiksi. Tulevaisuuden vaatetussuunnittelussa asujen käytön merkkikielen ymmärtäminen on tärkeä osa suunnittelutyötä visuaalisten elementtien merkitysten hahmottamisessa, suhteessa vaatteiden käyttökontekstiin.

Suutarin Siskosten intohimo lajia kohtaan piirtyi aineistossa näkyvin kuvien visuaalisten ja kuvatekstien välityksellä. Seikkailu oli osana henkilöbrändin kuvastojen luonnetta. Barthesia lainaten, ”Seikkailun periaate on minulle valokuvauksen olemassaolon mahdollisuuden perustana, ja kääntäen: ilman seikkailua ei ole valokuvaa.” Seikkailulla Barthes tarkoittaa sitä, että jokin valokuvassa vie mukanaan, herättää ikään kuin eloon synnyttäen kiinnostuksen valokuvaa kohtaan. (Barthes 1985, 25–26.) Seikkailu muodostui tutkielmassani osaksi kuvien luonnetta metsässä samoilun, suunnistamisen ja luonnonläheisyyden kautta. Osana Suutarin Siskosten henkilöbrändiä se ilmensi heittäytymistä, positiivista elämänasennetta sekä rohkeutta mennä kohti omia unelmia. Kuvia tutkimalla pääsin osaksi tuota seikkailua.

Lähteet

- Ahokas, M., Lahikainen, A. R., Pirttilä-Backman, A-M. & Suoninen, E. (2010). *Arjen sosiaalipsykologia*. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Ahokas, M., Lahikainen, A. R., Pirttilä-Backman, A-M. & Suoninen, E. (2010). Arjen sosiaalisuus. Teoksessa Ahokas, M., Lahikainen, A. R., Pirttilä-Backman, A-M. & Suoninen, E. (2010). *Arjen sosiaalipsykologia*. Helsinki: WSOYpro Oy, 11–28.
- Ahokas, M. (2010). Ihmisten väliset suhteet. Teoksessa Ahokas, M., Lahikainen, A. R., Pirttilä-Backman, A-M. & Suoninen, E. (2010). *Arjen sosiaalipsykologia*. Helsinki: WSOYpro Oy, 141–183.
- Ahokas, M. (2010). Ryhmät ja niiden väliset suhteet. Teoksessa Ahokas, M., Lahikainen, A. R., Pirttilä-Backman, A-M. & Suoninen, E. (2010). *Arjen sosiaalipsykologia*. Helsinki: WSOYpro Oy, 185–242.
- Ahokas, M & Pennington, D. C. (2005). *Pienryhmän sosiaalipsykologia*. Helsinki: Gaudeamus Kirja Oy Yliopistokustannus University Press Finland Ltd. HYY Yhtymä.
- Alpina Sports. *About us*. (2023). (Verkkodokumentti, vierailtu 17.3.2023). <https://www.alpina-sports.com/en/about/>
- Anttila, P. (2014). *Tutkimisen taito ja tiedon hankinta*. Metodix – Metoditietämystä kaikille. (Verkkodokumentti, vierailtu 24.4.2022). <https://metodix.fi/2014/05/17/anttila-pirkko-tutkimisen-taito-ja-tiedon-hankinta/#2.3.2%20Hermeneuttinen%20tieteenperinne>
- Arai, A., Ross, S., Young, J. K. (2013). *Branding athletes: Exploration and conceptualization of athlete brand image*. Sport Management Review 17(2) January. DOI: 10.1016/j.smr.2013.04.003. Print ISSN: 1441-3523. Published by Elsevier. (Verkkodokumentti, vierailtu 19.4.2023). <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1016/j.smr.2013.04.003>
- Arnkil, H. (2007). *Värit havaintojen maailmassa*. Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu.
- Asics (2022). *ASICS' Founder Story and Brand History*. Julkaistu 18.3.2022. (Verkkodokumentti, vierailtu 20.3.2023). <https://www.asics.com/au/en-au/blog/asics-founder-story-and-history.html>
- Barthes, R. (1964; 1997). Rhetoric of the image. Teoksessa Hall, S. & Evans, J. (toim. 1999). *Visual Culture: The Reader*. London: Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications, 33–40.

Barthes, R., (suom. Lavers, A. & Smith, C. 1987). *Elements of Semiology*. New York: Hill and Wang. A Division of Farrar, Straus & Giroux. (Verkkodokumentti, vierailtu 24.2.2023).

https://monoskop.org/images/2/2c/Barthes_Roland_Elements_of_Semiology_1977.pdf

Barthes, R., (suom. Lehto, L., Lintunen, M. & Sironen, E 1985). *Valoisa huone: La chambre claire = Camera Lucida*. Kansankulttuuri: Suomen valokuvataiteen museon säätiö.

Bovone, L. (toim. Bovone, L. & Gonzalez, A. M. 2012). Fashion, Identity and Social Actors. Teoksessa *Identities through fashion. A multidisciplinary approach*. Catholic University of the Sacred Heart. London / New York: Berg. (Verkkodokumentti, vierailtu 24.4.2023), 67-93.

https://www.researchgate.net/publication/281648768_Identities_through_fashion_A_multidisciplinary_approach

Corrigan, P. (2008). *The Dressed Society: Clothing, the Body and Some Meanings of the World*. SAGE Publications. ProQuest Ebook Central. (Verkkodokumentti, vierailtu 24.4.2023).

<https://ebookcentral.proquest.com/lib/ulapland-ebooks/reader.action?docID=420924&query=Clothing+meanings>

Csikszentmihalyi, M., (suom. Hellsten, R. 2010). *Flow: Elämän virta: tutkimuksia onnesta, siitä kun kaikki sujuu*. Helsinki: Rasalas Kustannus.

Eteläpelto, A. & Vähäsantanen, K. (2006). Ammatillinen identiteetti persoonallisena ja sosiaalisena konstruktiona. Teoksessa Eteläpelto, A. & Onnismaa, J. (toim. 2006). *Ammatillisuus ja ammatillinen kasvu*. Aikuiskasvatuksen 46. vuosikirja. Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura. Helsinki: Kansanvalistusseura, 26–49.

Fadjukoff Päivi (2009). Identiteetti persoonallisuuden kokoavana rakenteena. Teoksessa Metsäpelto, R.-L. & Feldt, T. (toim. 2009). *Meitä on moneksi: Persoonallisuuden psykologiset perusteet*. Jyväskylä: PS-kustannus, 179–193.

Feldt, T. & Metsäpelto, R.-L. (2009). Persoonallisuuden käsite psykologiassa. Teoksessa Metsäpelto, R.-L. & Feldt, T. (toim. 2009). *Meitä on moneksi: Persoonallisuuden psykologiset perusteet*. Jyväskylä: PS-kustannus, 13–29.

Fiske, J. (suom. & toim. Pietilä, V., Suikkanen, R., & Uusitupa, T 1994). *Merkkien kieli: Johdatus viestinnän tutkimiseen*. Tampere: Vastapaino.

Gadamer, H., (suom. Nikander, I. 2004). Hermeneutiikka: *Ymmärtäminen tieteissä ja filosofiassa*. Tampere: Vastapaino.

- Group Rossignol. *History: The story of an industrial French champion*. (Verkkodokumentti, vierailtu 17.3.2023). <https://www.grouperossignol.com/en/history/>
- Hall, S. (suom. Lehtonen, M., & Herkman, J. 1999). *Identiteetti*. Tampere: Vastapaino.
- Hankamäki, J. (2015). *George Herbert Mead ja symbolinen interaktionismi: Tutkimus minuuden, merkitysten ja yhteiskunnan rakentumisesta*. Helsinki: Books on Demand.
- Honkavaara N. (2003). Pukeutumisen kontekstuaalisuus. Teoksessa Koskennurmi-Sivonen, R., Raunio, A-M. (toim. 2003): *Vaatekirja*. Kotitalous- ja käsityötieteiden laitoksen julkaisuja 8. Helsingin yliopiston kotitalous- ja käsityötieteiden laitos. Helsinki: Yliopistopaino, 269–287.
- Huhta, H., Piispa, M. & Salasuo, M. (2015). *Huippu-urheilijan elämänkulku: Tutkimus urheilijoista 2000-luvun Suomessa*. Nuorisotutkimusseura, Nuorisotutkimusverkosto. Helsinki: Unigrafia.
- Häkkinen, L. & Kupiainen, J. (toim. 2017). *Kuvatut kulttuurit. Johdatus visuaaliseen antropologiaan*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Häkkinen, L. (2017). Visuaalisen kulttuurin tutkimus yhteiskuntatieteissä. Teoksessa Häkkinen, L. & Kupiainen, J. (toim. 2017). *Kuvatut kulttuurit. Johdatus visuaaliseen antropologiaan*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 85–99.
- Hänninen, V., Partanen, J., Ylijoki, O-H. (toim. 2001). *Sosiaalipsykologian suunnannäyttäjiä*. Tampere: Osuuskunta Vastapaino.
- Kaiser, S. B. (1990). *The social psychology of clothing: Symbolic Appearances in Context*. (2nd ed.). New York: Macmillan Publishing Company.
- Kanerva, J. & Tikander, V. (2012). *Urheilulajien synty*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Teos.
- Karjaluoto, H., Lahtinen, N., Mero, J. & Pulkka, K. (2022). *Digimarkkinointi: Luo strategia, vie se käytäntöön, myy enemmän*. Helsinki: Alma Talent.
- Kawamura, Y. (2011). *Doing research in fashion and dress: an introduction to qualitative methods*. Oxford: Berg.
- Kolamo, S. (2018). *Mediaurheilu: Tunnetalouden dynamo*. Vastapaino: Tampere.
- Koskennurmi-Sivonen Ritva (2003). Vaatetus, pukeutuminen ja muoti – ero ja erottamattomuus. Teoksessa Koskennurmi-Sivonen, R., Raunio, A-M. (toim. 2003): *Vaatekirja*. Kotitalous- ja käsityötieteiden laitoksen julkaisuja 8. Helsingin yliopiston kotitalous- ja käsityötieteiden laitos. Helsinki: Yliopistopaino, 1–16.

Koskennurmi-Sivonen, R. (2012). Ihmiset pukeutuvat. Teoksessa Koskennurmi-Sivonen, R. (toim. 2012). *Johdatuksia pukeutumisen tutkimukseen*. Tekstiilikulttuuriseuran julkaisuja, Nro 6/2012. Helsinki: Tekstiilikulttuuriseura. (Verkkodokumentti, vierailtu 14.3.2023), 5–14.

https://tuhat.halvi.helsinki.fi/portal/files/25567166/Johdatuksia_pukeutumisen_tutkimukseen.pdf

Koskennurmi-Sivonen, R. (2012). Minä ja muut arjen näyttämöllä. Symbolinen interaktionismi pukeutumisen tutkimuksessa. Teoksessa Koskennurmi-Sivonen, R. (toim. 2012). *Johdatuksia pukeutumisen tutkimukseen*. Tekstiilikulttuuriseuran julkaisuja, Nro 6/2012. Helsinki: Tekstiilikulttuuriseura. (Verkkodokumentti, vierailtu 14.3.2023), 73–94.

https://tuhat.halvi.helsinki.fi/portal/files/25567166/Johdatuksia_pukeutumisen_tutkimukseen.pdf

Kotkajuuri, A. (2022). KRIK Finland: Christian Sports Contact. *Mirka Suutari KRIKn toiminnanjohtajaksi*. (Verkkodokumentti, vierailtu 19.2.2023). <https://www.krik.fi/mirka-suutari-krikn-toiminnanjohtajaksi/>

Kouvolan Suunnistajat, a. (Verkkodokumentti, vierailtu 19.2.2023).

<http://kouvolarsuunnistajat.fi/seura/seura-asut/>

Kouvolan Suunnistajat, b. *Arvot*. (Verkkodokumentti, vierailtu 19.2.2023).

<http://kouvolarsuunnistajat.fi/wp-content/uploads/2014/06/Arvot.pdf?x82178>

Kouvolan Suunnistaja, c. *Historia*. (Verkkodokumentti, vierailtu 19.2.2023).

<http://kouvolarsuunnistajat.fi/seura/historia/>

Kouvolan Suunnistajat, d. *Seuramme*. (Verkkodokumentti, vierailtu 19.2.2023).

<http://kouvolarsuunnistajat.fi/seura/>

KRIK Finland. *Tietoa meistä*. (Verkkodokumentti, vierailtu 20.3.2023). <https://www.krik.fi/tietoa-meista/>

Kupiainen, J. (2017). Visuaalinen antropologia 2010-luvulla. Teoksessa Häkkinen, L. & Kupiainen, J. (toim. 2017). *Kuvatut kulttuurit. Johdatus visuaaliseen antropologiaan*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 17–39.

Kupiainen, R. (2007). Voiko kuvaa lukea? Visuaalisen lukutaidon kysymyksiä. Teoksessa Rossi, L.-M. & Seppä, A. (toim. 2007). *Tarkemmin katsoen: Visuaalisen kulttuurin lukukirja*. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press, 36–54.

- Kuusela P. (2001). George Herbert Mead. Pragmatismi ja sosiaalipsykologia. Teoksessa Hänninen, V., Partanen, J., Ylijoki, O-H. (toim. 2001). *Sosiaalipsykologian suunnannäyttäjiä*. Tampere: Osuuskunta Vastapaino, s. 61–78.
- Lahikainen, A. R. (2010). Minuuden sosiaalinen rakentuminen. Teoksessa Ahokas, M., Lahikainen, A. R., Pirttilä-Backman, A-M. & Suoninen, E. (2010). *Arjen sosiaalipsykologia*. Helsinki: WSOYpro Oy, 89–140.
- Lahikainen, A. R., Pirttilä-Backman, A-M. & Suoninen, E. (2010). Hyvinvointi ja pahoinvointi. Teoksessa Ahokas, M., Lahikainen, A. R., Pirttilä-Backman, A-M. & Suoninen, E. (2010). *Arjen sosiaalipsykologia*. Helsinki: WSOYpro Oy, 291–319.
- Meriluoto-Jaakkola, M., Pentikäinen, J. & Vapriikki. (2010). *Karhun vuosi*. Tampere: Museokeskus Vapriikki.
- Mäyrä, F. (2007). Viesti, kuva, peli. Virtuaaliutopioista pelikulttuurin syntyyn. Teoksessa Rossi, L.-M. & Seppä, A. (toim. 2007). *Tarkemmin katsoen: Visuaalisen kulttuurin lukukirja*. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press, 196–218.
- Norén, A. (2023). Nordenmark Adventure: *Our Story*. (Verkkodokumentti, vierailtu 17.3.2023). <https://www.nordenmark.com/our-story/>
- Nummenmaa L. (2010). *Tunteiden psykologia*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Nuutinen, A. (2004). *Edelläkävijät: Hiljainen, implisiittinen ja eksplisiittinen tieto muodin ennustamisessa*. Taideteollinen korkeakoulu. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy. Väitöskirja.
- Peltonen Ski Finland. *About Us*. (Verkkodokumentti, vierailtu 17.3.2023). <http://www.peltonenski.fi/about-us/>
- Piispa, M. (2013). ”Vapaasti olen saanut valita, eikä mihinkään ole pakotettu” – Katsaus Suomalaisen huippu-urheilijan elämänkulkuun. Teoksessa Piispa, M. & Huhta, H. (toim. 2013). *Epätavallisia elämänkulkuja: Huippu-urheilijat ja -taiteilijat 2000-luvun Suomessa*. Nuorisotutkimusseura: Nuorisotutkimusverkosto. Helsinki: Unigrafia, 13–55.
- Pirttilä-Backman, A-M. (2010). Arkiajattelu. Teoksessa Ahokas, M., Lahikainen, A. R., Pirttilä-Backman, A-M. & Suoninen, E. (2010). *Arjen sosiaalipsykologia*. Helsinki: WSOYpro Oy, 243–290.

Raunio A.-M. (toim. 2003). Rajoja, reunoja ja tiloja. Teoksessa Koskennurmi-Sivonen, R., Raunio, A.-M. (toim. 2003). Vaatekirja. Kotitalous- ja käsityötieteiden laitoksen julkaisuja 8. Helsingin yliopiston kotitalous- ja käsityötieteiden laitos. Helsinki: Yliopistopaino, 51–76.

Rossi, L.-M. & Seppä, A. (toim. 2007). *Tarkemmin katsoen: Visuaalisen kulttuurin lukukirja*. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.

Seppä, A. (2012). *Kuvien tulkinta: Menetelmäopas kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin tulkitsijalle*. Helsinki: Gaudeamus Oy.

Seppänen, J. (2001a). *Kuvista sanoin: 5, Valokuvaa ei ole*. Helsinki: Musta taide: Suomen valokuvataiteen museo. Väitöskirja.

Seppänen, J. (2001b). *Katseen voima: Kohti visuaalista lukutaitoa*. Tampere: Vastapaino.

Seppänen, J. (2005). *Visuaalinen kulttuuri: Teoriaa ja metodeja mediakuvan tulkitsijalle*. Tampere: Vastapaino.

Suomen suunnistusliitto. *Suutari Mirka, A-Maajoukkue, hiihtosuunnistus, urheilijaprofiilit*. (Verkkodokumentti, vierailtu 19.5.2022). <https://www.suunnistusliitto.fi/urheilijaprofiilit/suutari-mirka/>

Suomen Suunnistusliitto. *The Finnish Orienteering Federation*. (Verkkodokumentti, vierailtu 17.3.2023). <https://www.suunnistusliitto.fi/the-finnish-orienteering-federation/>

Suoninen, E. (2010). Päivittäinen vuorovaikutus. Teoksessa Ahokas, M., Lahikainen, A. R., Pirttilä-Backman, A.-M. & Suoninen, E. (2010). *Arjen sosiaalipsykologia*. Helsinki: WSOYpro Oy, 29–88.

Suutarin Siskokset. (2018). (Verkkodokumentti, vierailtu 19.2.2023). <https://suutarinsiskokset.fi/>

Suutarin Siskokset. (2020). Mirka Suutarin Instagram-julkaisu 10.7.2020. (Verkkodokumentti, vierailtu 19.2.2023). https://www.instagram.com/p/CCeEd_kAsyO/

Suutarin Siskokset. (2020) Tuuli Suutarin Instagram-julkaisu 16.7.2020. (Verkkodokumentti, vierailtu 19.2.2023). <https://www.instagram.com/p/CCtebTQAPon/>

Suutari, M. & Suutari, T. (Saari, O. 2022). *Suutarin Siskokset*. Haastatteluaineisto 15.2.2022.

Trimtex. (2023). *About Us: Get to know our company*. (Verkkodokumentti, vierailtu 17.3.2023). <https://trimtexstore.com/pages/about-us>

Tähtinen, J. & Nevala, A. (2010). Liikunnan ja urheilun muuttuvat merkitykset. *Kasvatus & Aika: kasvatuksen historiallis-yhteiskunnallinen julkaisu*. (Verkkodokumentti, vierailtu 7.4.2022).

<https://journal.fi/kasvatusjaaika/article/view/68172/29062>

Wann, D. L. (2006). The Causes and Consequences of Sport Team Identification. Murray State University. Teoksessa Bryant, J., & Raney, A. A. (2006). *Handbook of sports and media*. Mahwah, N.J: L. Erlbaum Associates. (Verkkodokumentti, vierailtu 24.4.2023), 358-382.

<http://ebookcentral.proquest.com/lib/ulapland-ebooks/detail.action?docID=425288>

Ylikarjula, S. (2014): *Värillä on väliä. Värien symboliikkaa ja merkityksiä*. Helsinki: Katharos Oy.

Östman, S. (2015). "*Millasen päivityksen tästä sais?*": *Elämäjulkaisijuuden kulttuurinen omaksuminen*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino, Nykykulttuurin tutkimuskeskuksen julkaisuja 119. Väitöskirja.

Alaviitteet

1. Trimtex. (2023). About Us: Get to know our company. (Verkkodokumentti, vierailtu 17.3.2023). <https://trimtexstore.com/pages/about-us>
2. Alpina Sports. About us. (2023). (Verkkodokumentti, vierailtu 17.3.2023). <https://www.alpina-sports.com/en/about/>
3. Peltonen Ski Finland. About Us. (Verkkodokumentti, vierailtu 17.3.2023). <http://www.peltonenski.fi/about-us/>
4. Group Rossignol. History: The story of an industrial French champion. (Verkkodokumentti, vierailtu 17.3.2023). <https://www.grouperossignol.com/en/history/>
5. Norén, A. (2023). Nordenmark Adventure: Our Story. (Verkkodokumentti, vierailtu 17.3.2023). <https://www.nordenmark.com/our-story/>
6. Asics (18.3.2022). ASICS' Founder Story and Brand History. (Verkkodokumentti, vierailtu 20.3.2023). <https://www.asics.com/au/en-au/blog/asics-founder-story-and-history.html>
7. KRIK Finland. Tietoa meistä. (Verkkodokumentti, vierailtu 20.3.2023). <https://www.krik.fi/tietoa-meista/>

Pro graduja aiheesta. Lapin yliopisto

Ahola, E. (2017). *Kaipuuta kauas: Pohjoiselle ulkoilmavaatetukselle annetuista merkityksistä suhteessa paikkaan, globaaliin kulutuskulttuuriin ja kestäväan kuluttamiseen*. Lapin yliopisto. Pro gradu. (Verkkodokumentti, vierailtu 10.2.2022). <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/63064>

Honkanen, N. (2021). *Muutakin kuin nainen miesten keskellä – intersektionaalisuus naisurheilujohtajien ammatillisen identiteetin rakentumista ilmentävissä käsityksissä*. Lapin yliopisto. Pro gradu. (Verkkodokumentti, vierailtu 6.4.2022). <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/64706>

Kaartinen, M. (2017). *Haavemaailmoja ja itsensä etsimistä – Pukeutumisidentiteetin muodostaminen ihanneminän avulla*. Lapin yliopisto. Pro gradu. (Verkkodokumentti, vierailtu 10.2.2022). <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/63075>

Lindström, T. (2012). *Freestyle-lumilautailun sukupuoli*. Lapin yliopisto. Pro gradu. (Verkkodokumentti, vierailtu 6.4.2022). <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/61573>

Luopajarvi, R. (2021). *Omaehtoisesti esillä ja olemassa: Tyttölähtöinen maisemaan sijoitettu henkilökuvaus Instagramin jälkeisenä aikana*. Lapin yliopisto. Pro gradu. (Verkkodokumentti, vierailtu 10.2.2022). <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/64805>

Mustonen, S. (2016). *Talvilajien yksilöurheilijoiden uratarinoita: kerronnallinen tutkimus huippu-urheilijoiden siirtymästä urheilu-uralta työelämään*. Lapin yliopisto. Pro gradu. (Verkkodokumentti, vierailtu 6.4.2022). <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/62507>

Mönkkönen, T. (2019). *Narratiivinen tutkimus kilpaurheilutaustan yhteyksistä opiskeluun*. Lapin yliopisto. Pro gradu. (Verkkodokumentti, vierailtu 6.4.2022). <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/64085>

Nordberg, K. (2018). *Designin takana on tarina – Tapaustutkimus suomalaisen vaatetusalan yrityksen tarinasta, Case Noolan*. Lapin yliopisto. Pro gradu. (Verkkodokumentti, vierailtu 10.2.2022). <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/63341>

Pöysä, H. (2018). *#selfie – Tyttöjen seksuaalisen ja ruumiillisen identiteetin rakentuminen omakuvissa*. Lapin yliopisto. Pro gradu. (Verkkodokumentti, vierailtu 10.2.2022). <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/63389>

Rantala, P. (2006). *Suomalainen huippu-urheilijainainen: millaisena huippu-urheilijainainen näkee asemansa 2000-luvun urheilukulttuurissa ja -mediassa*. Lapin yliopisto. Pro gradu.

(Verkkodokumentti, vierailtu 6.4.2022). <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/59836>

Siltakorpi, K. (2002). *Sukupuolen representaatiot lumilautailukulttuurissa: Miten sukupuoli ilmenee Snowboard Magazinen Instagram-tilillä?* Lapin yliopisto. Pro gradu. (Verkkodokumentti, vierailtu 10.2.2022). <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/64392>

Kuvalähteet

Kuva 1: Mirka Suutarin ura 2011–2012. (Verkkodokumentti, vierailtu 19.2.2023).

<https://www.suunnistusliitto.fi/urheilijaprofiilit/suutari-mirka/>

Kuva 2: Tuuli Suutarin ura 2012–2021. (Verkkodokumentti, vierailtu 19.2.2023).

<https://www.suunnistusliitto.fi/urheilijaprofiilit/suutari-tuuli/>

Kuva 3: Tutkimuksen eteneminen. Saari, O. (2023).

Kuva 4: Instagram-aineiston kuvien keräys. Näyttökuvaa 31.1.2023.

Kuva 5: Kouvolan Suunnistajien asujen teemoittelu. Mirka Suutari, Markkinointi ja kisakuvat, edustaminen. Näyttökuvaa 31.1.2023.

Kuva 6: Kuva-aineiston koodaus, NVivo. Näyttökuvaa 2.5.2022.

Kuva 7: Tutkimuksen viitekehys. Saari, O. (2022).

Kuva 8: Kouvolan Suunnistajien hiihtolegginsit. Näyttökuvaa tuoteposterista 25.1.2023.

(Verkkodokumentti, kuva haettu 2.5.2022). <http://kouvolansuunnistajat.fi/seura/seura-asut/>

Kuva 9: Kouvolan Suunnistajien hiihtopaita. Näyttökuvaa tuoteposterista 25.1.2023.

(Verkkodokumentti, kuva haettu 2.5.2022). <http://kouvolansuunnistajat.fi/seura/seura-asut/>

Kuva 10: Kouvolan Suunnistajien hiihtopanta. Näyttökuvaa tuoteposterista 25.1.2023.

(Verkkodokumentti, kuva haettu 2.5.2022). <http://kouvolansuunnistajat.fi/seura/seura-asut/>

Kuva 11: Kouvolan Suunnistajien hiihtopanta. Näyttökuva tuoteposterista 25.1.2023.
(Verkkodokumentti, kuva haettu 2.5.2022). <http://kouvolansuunnistajat.fi/seura/seura-asut/>

Kuvat 12 ja 13: Kouvolan Suunnistajien liivi ja hiihtohousut. Näyttökuva tuoteposterista 25.1.2023.
(Verkkodokumentti, kuva haettu 2.5.2022). <http://kouvolansuunnistajat.fi/seura/seura-asut/>

Tutkimusaineisto

Kuva-aineisto nro 1: Mirka Suutarin kisakuva. Suutarin Siskokset, Instagram. Julkaistu 10.3.2021.
Haettu 21.3.2022 osoitteesta: <https://www.instagram.com/p/CMPNFMUFKJO/>

Kuva-aineisto nro 2: Tuuli Suutarin kisakuva. Suutarin Siskokset, Instagram. Valokuvaaja:
Mikkola, T. Julkaistu 6.3.2021. Haettu 21.3.2022 osoitteesta:
<https://www.instagram.com/p/CMFbodXF7fF/>

Kuva-aineisto nro 3: Mirka Suutarin vapaa-ajan kuva. Suutarin Siskokset, blogi. Julkaistu
24.9.2019. Haettu 21.3.2022 osoitteesta: <https://suutarinsiskokset.fi/elamaa-ei-voi-hallita/>

Kuva-aineisto nro 4: Tuuli Suutarin vapaa-ajan valokuva. Suutarin Siskokset, Facebook. Julkaistu
11.10.2019. Haettu 21.3.2022 osoitteesta:
<https://www.facebook.com/suutarinsiskokset/photos/pcb.1116427865226555/1116427828559892>

Kuva-aineisto nro 5: Suutarin Siskokset, palkintokuva. Suutarin Siskokset, Instagram. Julkaistu
14.2.2022. Haettu 21.3.2022 osoitteesta: https://www.instagram.com/p/CZ-C3i_rpfe/

Kuva-aineisto nro 6: Suutarin Siskokset, joukkuekuva. Suutarin Siskokset, Instagram. Julkaistu
2.3.2022. Haettu 21.3.2022 osoitteesta: <https://www.instagram.com/p/Camzm69MNRa/>

Liitteet

MIRKA SUUTARI	39 KPL	25 KPL	28 KPL	42 KPL
ELEMENTTI	MARKKINOINTI- JA KISAKUVAT	SEIKKAILU JA VAPAA- AIKA	JOUKKUE JA VALMENNUS	SUUTARIN SISKOKSET
YMPÄRISTÖ				
Luonto <i>Luonnonläheisyys</i> <i>Maaperä</i> <i>Alkuperäinen</i>	27 kpl	23 kpl	22 kpl	27 kpl
Metsä <i>Toimintaympäristö</i> <i>Seikkailu</i> <i>Ulkoilu</i>	27 kpl	21 kpl	17 kpl	30 kpl
Kilpailupaikka / maali <i>Lähtöpaikka</i> <i>Kilpaileminen</i> <i>Voittaminen</i>	4 kpl	0 kpl	12 kpl	0 kpl
Valokuvastudio <i>Henkilöbrändi</i> <i>Markkinointikuvastot</i>	10 kpl	0 kpl	0 kpl	10 kpl
Koti <i>Yksityinen tila</i> <i>Asuinpaikka</i>	0 kpl	0 kpl	0 kpl	2 kpl
VAATTEET				
KS Hiihtopaita <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Hiihtokilpailut</i> <i>Funktionaalisuus</i>	32 kpl	2 kpl	0 kpl	14 kpl
KS Hiihtolegginsit <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Hiihtokilpailut</i>	29 kpl	3 kpl	0 kpl	12 kpl

<i>Funktionaalisuus</i>				
KS Hiihtotakki <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Hiihtäminen</i> <i>Funktionaalisuus</i>	1 kpl	15 kpl	17 kpl	21 kpl
KS Hiihtohousut <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Hiihtäminen</i> <i>Funktionaalisuus</i>	0 kpl	11 kpl	14 kpl	24 kpl
KS Hiuspanta <i>Seuran edustusasuste</i> <i>Urheilu</i>	30 kpl	16 kpl	12 kpl	22 kpl
KS Pipo <i>Seuran edustusasuste</i> <i>Talviurheilu</i>	1 kpl	5 kpl	9 kpl	4 kpl
KS Huppari <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Vapaa-aika</i>	0 kpl	0 kpl	0 kpl	1 kpl
KS Toppatakki <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Talvipukeutuminen</i> <i>Arktiset olosuhteet</i>	1 kpl	0 kpl	1 kpl	0 kpl
KS Liivi <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Urheilu</i> <i>Kerrospukeutuminen</i>	2 kpl	7 kpl	1 kpl	1 kpl
KS Toppi <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Urheilu</i> <i>Kesävaate</i>	3 kpl	0 kpl	1 kpl	0 kpl
KS T-paita <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Urheilu</i>	0 kpl	0 kpl	1 kpl	0 kpl

<i>Kesävaate</i>				
Tuubihuivi <i>Urheilijan asuste</i> <i>Funktionaalisuus</i>	24 kpl	21 kpl	14 kpl	25 kpl
Punaiset Alpina hiihtomonot <i>Mirkan hiihtokengät</i>	25 kpl	12 kpl	8 kpl	28 kpl
Reppu <i>Seikkailu</i> <i>Funktionaalisuus</i> <i>Tavaroiden</i> <i>kuljettaminen</i> <i>Retkeily</i>	0 kpl	7 kpl	2 kpl	4 kpl
Suojalasit <i>Silmien suojaaminen</i> <i>Funktionaalisuus</i> <i>Urheilijan asuste</i>	23 kpl	13 kpl	6 kpl	18 kpl
Omat vaatteet <i>Henkilökohtaiset</i> <i>vaatevalinnat tai</i> <i>asusteet, joita on</i> <i>yhdistelty Kouvolan</i> <i>Suunnistusseuran</i> <i>vaatteiden kanssa.</i>	30 kpl	22 kpl	27 kpl	30 kpl
Kasvomaski <i>Korona-aika</i> <i>Suojautuminen</i>	0 kpl	0 kpl	2 kpl	0 kpl
KONTEKSTI				
Kilpailu/ kilpailun tyyppinen tapahtuma <i>Kilpailunumero</i> <i>näkyvissä tai</i>	24 kpl	0 kpl	2 kpl	2 kpl

<i>kuvateksti/paikka viittaa kisoihin</i>				
<i>Palkintojen jakaminen Menestyminen kilpailussa</i>	0 kpl	0 kpl	5 kpl	0 kpl
<i>Markkinointitoimiston kuvat Henkilöbrändäys</i>	10 kpl	0 kpl	0 kpl	23 kpl
<i>Mitalikuvat Todiste menestymisestä</i>	2 kpl	0 kpl	7 kpl	0 kpl
<i>Muu urheilulaji /treenaaminen Urheilijuus Monipuolisuus</i>	0 kpl	6 kpl	6 kpl	2 kpl
<i>Seikkailu Erämaat Metsä Luonto Vaeltaminen Retki</i>	2 kpl	15 kpl	3 kpl	12 kpl
<i>Kotoilu Kotona oleminen</i>	0 kpl	0 kpl	0 kpl	2 kpl
HIIHTOSUUNNISTUS				
<i>Sukset Liikkumisen väline Talviurheilu Hiihtäminen</i>	22 kpl	11 kpl	4 kpl	32 kpl
<i>Sauvat Liikkumisen tuki Urheilu Hiihtäminen</i>	30 kpl	12 kpl	6 kpl	24 kpl
<i>Kartta</i>	29 kpl	2 kpl	2 kpl	10 kpl

<i>Hiihtosuunnistajan työväline</i> <i>Suunnistaminen</i> <i>Etsiminen ja löytäminen</i>				
<i>Karttateline</i> <i>Apuväline kartan lukemiselle</i>	28 kpl	0 kpl	2 kpl	8 kpl
<i>Oranssivalkoinen kolmio</i> <i>Suunnistamisen merkki</i>	9 kpl	0 kpl	0 kpl	0 kpl
<i>Mitali tai palkinto</i> <i>Todiste menestymisestä</i>	2 kpl	0 kpl	9 kpl	0 kpl
TOIMINTA				
<i>Hiihtäminen</i> <i>Talviurheilu</i> <i>Luminen metsä</i>	21 kpl	7 kpl	2 kpl	0 kpl
<i>Rullasuksihiihto</i> <i>Kesäurheilu</i> <i>Asfaltti</i> <i>Harjoittelu</i>	0 kpl	1 kpl	2 kpl	0 kpl
<i>Temppuilu</i> <i>Leikkisyys</i> <i>Seikkailuhenkisyys</i> <i>Itsensä haastaminen</i>	0 kpl	0 kpl	0 kpl	18 kpl
<i>Tuulettaminen</i> <i>Voittaminen</i> <i>Hyvä mieli</i> <i>Kannustaminen</i>	0 kpl	6 kpl	7 kpl	2 kpl
<i>Juokseminen</i> <i>Nopea liikkuminen</i> <i>Tehokas treenaamisen muoto</i>	2 kpl	1 kpl	0 kpl	0 kpl

Istuminen <i>Paikallaan oleminen</i>	3 kpl	0 kpl	0 kpl	4 kpl
Seisominen <i>Paikallaan oleminen</i> <i>Odottaminen</i> <i>Keskustelu</i> <i>Poseeraaminen</i>	11 kpl	11 kpl	23 kpl	14 kpl
Koskettaminen <i>Läheisyys</i> <i>Välittäminen</i> <i>Onnitteleminen</i> <i>Tukeminen</i>	0 kpl	0 kpl	7 kpl	16 kpl
Yhteisöllisyys <i>Yhteenkuuluvuus</i>	0 kpl	0 kpl	26 kpl	42 kpl

TUULI SUUTARI	27 KPL	5 KPL	25 KPL	42 KPL
ELEMENTTI	MARKKINOINTI- JA KISAKUVAT	SEIKKAILU JA VAPAA- AIKA	JOUKKUE JA VALMENNUS	SUUTARIN SISKOKSET
YMPÄRISTÖ				
Luonto <i>Luonnonläheisyys</i> <i>Maaperä</i> <i>Alkuperäinen</i>	21 kpl	5 kpl	20 kpl	27 kpl
Metsä <i>Toimintaympäristö</i> <i>Seikkailu</i> <i>Ulkoilu</i>	17 kpl	3 kpl	18 kpl	30 kpl
Kilpailupaikka / maali <i>Lähtöpaikka</i> <i>Kilpaileminen</i> <i>Voittaminen</i>	6 kpl	0 kpl	12 kpl	0 kpl
Valokuvastudio <i>Henkilöbrändi</i> <i>Markkinointikuvastot</i>	4 kpl	0 kpl	0 kpl	10 kpl
Koti <i>Yksityinen tila</i> <i>Asuinpaikka</i>	0 kpl	0 kpl	0 kpl	2 kpl
VAATTEET				
KS Hiihtopaita <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Hiihtokilpailut</i> <i>Funktionaalisuus</i>	21 kpl	0 kpl	8 kpl	14 kpl
KS Hiihtolegginsit	20 kpl	0 kpl	8 kpl	14 kpl

<i>Seuran edustusvaate</i> <i>Hiihtokilpailut</i> <i>Funktionaalisuus</i>				
KS Hiihtotakki <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Hiihtäminen</i> <i>Funktionaalisuus</i>	5 kpl	4 kpl	12 kpl	3 kpl
KS Hiihtohousut <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Hiihtäminen</i> <i>Funktionaalisuus</i>	5 kpl	1 kpl	13 kpl	5 kpl
KS Hiuspanta <i>Seuran edustusasuste</i> <i>Urheilu</i>	23 kpl	0 kpl	15 kpl	19 kpl
KS Pipo <i>Seuran edustusasuste</i> <i>Talviurheilu</i>	2 kpl	0 kpl	0 kpl	2 kpl
KS Huppari <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Vapaa-aika</i>	0 kpl	0 kpl	0 kpl	0 kpl
KS Toppatakki <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Talvipukeutuminen</i> <i>Arktiset olosuhteet</i>	0 kpl	0 kpl	1 kpl	0 kpl
KS Liivi <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Urheilu</i> <i>Kerrospukeutuminen</i>	1 kpl	0 kpl	0 kpl	0 kpl
KS Toppi <i>Seuran edustusvaate</i> <i>Urheilu</i> <i>Kesävaate</i>	0 kpl	0 kpl	0 kpl	0 kpl
KS T-paita	0 kpl	0 kpl	4 kpl	1 kpl

<i>Seuran edustusvaate</i> <i>Urheilu</i> <i>Kesävaate</i>				
Tuubihuivi <i>Urheilijan asuste</i> <i>Funktionaalisuus</i>	21 kpl	2 kpl	16 kpl	22 kpl
Valkoiset Rossi hiihtomonot <i>Tuulin hiihtokengät</i>	11 kpl	2 kpl	5 kpl	31 kpl
Reppu <i>Seikkailu</i> <i>Funktionaalisuus</i> <i>Tavaroiden</i> <i>kuljettaminen</i> <i>Retkeily</i>	0 kpl	2 kpl	2 kpl	2 kpl
Suojalasit <i>Silmien suojaaminen</i> <i>Funktionaalisuus</i> <i>Urheilijan asuste</i>	21 kpl	2kpl	11 kpl	12 kpl
Omat vaatteet <i>Henkilökohtaiset</i> <i>vaatevalinnat tai</i> <i>asusteet, joita on</i> <i>yhdistelty Kouvolan</i> <i>Suunnistusseuran</i> <i>vaatteiden kanssa.</i>	22 kpl	5 kpl	24 kpl	27 kpl
Kasvomaski <i>Korona-aika</i> <i>Suojautuminen</i>	4 kpl	0 kpl	2 kpl	0 kpl
KONTEKSTI				
Kilpailu/ kilpailun tyyppinen tapahtuma <i>Kilpailunumero</i>	16 kpl	0 kpl	20 kpl	2 kpl

<i>näkyvissä tai kuvateksti/paikka viittaa kisoihin</i>				
Palkintojen jakaminen <i>Menestyminen kilpailussa</i>	0 kpl	0 kpl	5 kpl	0 kpl
Markkinointitoimiston kuvat <i>Henkilöbrändäys</i>	4 kpl	0 kpl	0 kpl	23 kpl
Mitalikuvat <i>Todiste menestymisestä</i>	1 kpl	0 kpl	7 kpl	0 kpl
Muu urheilulaji /treenaaminen <i>Urheilijuus Monipuolisuus</i>	0 kpl	5 kpl	2 kpl	2 kpl
Seikkailu <i>Erämaat Metsä Luonto Vaeltaminen Retki</i>	0 kpl	3 kpl	2 kpl	12 kpl
Kotoilu <i>Kotona oleminen</i>	0 kpl	0 kpl	0 kpl	2 kpl
HIIHTOSUUNNISTUS				
Sukset <i>Liikkumisen väline Talviurheilu Hiihtäminen</i>	22 kpl	0 kpl	5 kpl	32 kpl
Sauvat <i>Liikkumisen tuki Urheilu</i>	30 kpl	4 kpl	8 kpl	28 kpl

<i>Hiihtäminen</i>				
Kartta <i>Hiihtosuunnistajan työväline</i> <i>Suunnistaminen</i> <i>Etsiminen ja löytäminen</i>	22 kpl	0 kpl	10 kpl	2 kpl
Karttateline <i>Apuväline kartan lukemiselle</i>	22 kpl	0 kpl	10 kpl	8 kpl
Oranssivalkoinen kolmio <i>Suunnistamisen merkki</i>	4 kpl	0 kpl	0 kpl	0 kpl
Mitali tai palkinto <i>Todiste menestymisestä</i>	1 kpl	0 kpl	9 kpl	0 kpl
TOIMINTA				
Hiihtäminen <i>Talviurheilu</i> <i>Luminen metsä</i>	15 kpl	0 kpl	3 kpl	12 kpl
Rullasuksihiihto <i>Kesäurheilu</i> <i>Asfaltti</i> <i>Harjoittelu</i>	0 kpl	2 kpl	2 kpl	0 kpl
Tempuilu <i>Leikkisyys</i> <i>Seikkailuhenkisyys</i> <i>Itsensä haastaminen</i>	0 kpl	0 kpl	0 kpl	12 kpl
Tuulettaminen <i>Voittaminen</i> <i>Hyvä mieli</i> <i>Kannustaminen</i>	4 kpl	0 kpl	5 kpl	2 kpl

Juokseminen <i>Nopea liikkuminen</i> <i>Tehokas treenaamisen muoto</i>	0 kpl	0 kpl	0 kpl	0 kpl
Istuminen <i>Paikallaan oleminen</i>	0 kpl	1 kpl	0 kpl	3 kpl
Seisominen <i>Paikallaan oleminen</i> <i>Odottaminen</i> <i>Keskustelu</i> <i>Poseeraaminen</i>	7 kpl	0 kpl	17 kpl	15 kpl
Koskettaminen <i>Läheisyys</i> <i>Välittäminen</i> <i>Onnitteleminen</i> <i>Tukeminen</i>	0 kpl	0 kpl	11 kpl	16 kpl
Yhteisöllisyys <i>Yhteenkuuluvuus</i>	0 kpl	0 kpl	23 kpl	42 kpl

Koodilista, NVivo

Kuva-aineisto nro 3: Mirka Suutarin vapaa-ajan kuvan analyysi

Name	Description
Asu	
Housut	Pitkälahkeiset housut
<i>Urheilulegginsit</i>	Teknisestä materiaalista valmistetut trikoohousut
<i>Musta väritys</i>	
<i>2 Hopeaa raitaa</i>	
<i>Tekninen materiaali</i>	
Kengät	
<i>Juoksukengät</i>	Urheiluun soveltuvat lenkkikengät
<i>Ascós</i>	Tuotemerkki
<i>Hopeamusta kuvio</i>	
<i>Oranssi viivakuviointi</i>	
<i>Mustavalkoiset kengänpohjat</i>	
Liivi	Hihaton vaatekappale
<i>Helma</i>	Kuminauhakiristys, kaksoistikkaukset
<i>Kaulus</i>	Korkea kaulus päällitikkauksilla
<i>Kiilat</i>	Kainaloiden alueella kiilojen hengittävä materiaali lisää urheiluvaatteen ilmanavaihtoa

Name	Description
<i>Kouvolan Suunnistusseuran vaakuna</i>	Urheiluseuran tunnus
<i>Mustavalkoinen raitakuvio</i>	Toistuva visuaalinen elementti vaatteessa
<i>Sivukaitale</i>	Muokkaa vaateen silhuettia ja parantaa liikkuvuutta
<i>Taskut</i>	Pystysuuntaisissa taskuissa on vetoketjukiinnitys
<i>Heijastintereet</i>	Näkyvyyden lisääminen pimeällä
<i>Vetoketjukiinnitys</i>	Tuulenpitävyys, helpottaa pukemista
<i>Turkoosi pääväri</i>	Malliston teema
<i>Mustavalkoiset yksityiskohdat</i>	Kontrasti
<i>Tekninen materiaali</i>	Funktionaalisuus
<i>Trimetex- teksti</i>	Tuotemerkki
Paita	Pitkähihainen T-paita
Asusteet	
<i>Aurinkolasit</i>	UV-säteilyltä suojaavat, tummennetut lasit
<i>Panta</i>	Kouvolan Suunnistusseuran panta
<i>Tuubihuivi</i>	Yhteen ommeltu huivi, jota käytetään yleensä urheilussa
<i>Urheilukello</i>	Mittaa sykkeen, levon ja liikkeen
Henkilö	Tunnistettava ihmishahmo kuvassa
<i>Mirka Suutari</i>	Ammattuurheilija
Ilmeet ja eleet	Ihmisen elekieli, ilmeet ja kehon liikeradat
<i>Avoin asento</i>	Ulospäin suuntautuva kehon asento
<i>Hymy</i>	Onnelliisuutta kuvastava ilme

Name	Description
<i>Puolittainen tasapaino</i>	Henkilö seisoo toinen jalka ilmassa
<i>Silmät kiinni</i>	Ei katsekontaktia kameraan, silmät suljettuna
<i>Tuuletus</i>	Kädet levitettynä ylöspäin kämmenet avoinna
Luonto	Valokuvan ympäristö
<i>Kallio</i>	Kivinen kukkula
<i>Metsä</i>	Siaaaltää puita ja kasvillisuutta
<i>Saaristo</i>	Rykelmä erilaisia saaria
<i>Vesistö</i>	Järvi, joki, meri, lampi
Sääolosuhteet	Sääilmiöt, jotka vaikuttavat kuvan tunnelmaan
<i>Pilvinen</i>	
Vuodenaika	Arktisen alueen vaikutus vuodenaikojen näkymiseen valokuvassa
<i>Syksy</i>	Ruska-aika

ELEMENTTI	DENOTAATIO	KONNOTAATIO
<p>VAATE NRO 1: LIIVI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kouvolan Suunnistajat, talvimallisto - Helma <p>Liivissä on takaa pidempi, kaksoistikattu helma, jossa on nurjalta puolelta säädettävä kuminauha.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vetoketjukiinnitys <p>Liivissä on edessä vetoketju päällitikkauksilla ja hopeanharmaalla heijastintereellä. Tuulilista on mahdollisesti ommeltu vetoketjun nurjalle puolelle suojaamaan tuulelta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaulus <p>Liivissä on musta, korkea kaulaa suojaava kaulus, jossa on päällitikkaukset. Sisäpuolelle on ommeltu tai painettu valkoinen pesulappu, jossa on Trimtex- teksti ja takin kokonumero, sekä vaateen pesuohjeet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kiila <p>Kainaloiden alueelle eteen ja taakse ommellut kiilat on valmistettu hengittävästä verkkoneuloksesta.</p>	<p>Kouvolan Suunnistajien tunnuksia ovat aaltomainen raitakuvio, karhun kuva ja teksti. Tunnukset kertovat vaatteiden olevan osa Kouvolan Suunnistajien vaatemallistoa.</p> <p>Vaateen funktionaaliset ominaisuudet ja materiaalit voidaan tunnistaa osaksi urheiluvaateen erityispiirteitä.</p> <p>Kauluksen yläreunassa vetoketjun päähän on ommeltu kangaskappale, joka estää metallivedintä osumasta kasvojen ihoa vasten.</p> <p>Kaulus suojaa kaulan aluetta viimalta.</p> <p>Pesulappu sisältää vaateen hoito-ohjeet, sekä kertoo vaateen valmistajan ja kokonumeron.</p> <p>Kiilojen tarkoitus on lisätä vaateen ilmanvaihtoa liikkeessa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vaateen rakenteelliset ominaisuudet ja materiaalivalinnat <p><i>Vaateen käyttötarkoitus, talviurheilu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Funktionaalisuus <p><i>Käytännöllisyys, liikkuminen, sääolosuhteet</i></p>

<p>- Kouvolan Suunnistusseuran vaakuna</p> <p>Sisältää tekstin ja karhu-logon. Mustalla pohjalla valkoinen <i>Kouvolan Suunnistusseura</i>-teksti. Tausta on viistosti puoleksi sininen ja valkoinen. Edessä on karjuva ruskeakarhu.</p> <p>- Trimtex- teksti</p> <p>Vaateen valmistajan nimi on painettu miehustan oikealle puolelle tikkukirjaimin. Teksti on puoleksi valkoinen ja alhaalta puoleksi musta.</p> <p>- Miehustan raitakuvio</p> <p>Musta kapea yläreuna, valkomusta leveä, vinosti vaatteeseen aseteltu raitakuvio toistuu takana peilikuvana tekstien TRIMTEX ja Kouvolan Suunnistusseura-kanssa. Leveä, vino raitakuvio toistuu vaatteessa hallitsevana elementtinä.</p> <p>- Sivukaitaleet.</p>	<p>Kouvolan Suunnistusseuran tunnus.</p> <p>Sininen ja valkoinen ovat Kouvolan Suunnistusseuran edustusvärit.</p> <p>Ruskea karhu on uhanalainen laji, jonka levinneisyys keskittyy itään ja pohjoiseen. Karhu on Suomen kansalliseläin ja sen voidaan siten katsoa symboloivan myös suomalaisuutta. Ärjyvä ruskea karhu viittaa taistelutahtoon.</p> <p>Trimtex- testi kertoo vaateen valmistajan.</p> <p>Leveä, aaltomainen raitakuvio viittaa Kouvolan Suunnistusseuran tunnuksen ja on osa urheiluvaatemalliston keskeistä teemaa.</p> <p>Tekstit kertovat vaatteiden valmistajan ja urheiluseuran nimen.</p> <p>Mustat sivukaitaleet kaventavat vaateen siluettia. Kaitaleet on mahdollisesti valmistettu joustavammasta</p>	<p>- Seuran tunnukset</p> <p><i>Urheiluseuran edustaminen, sosiaalinen viitekehys</i></p> <p>- Vaakuna</p> <p><i>Kouvola, paikallisuus, juuret</i></p> <p>- Teksti</p> <p><i>Kouvolan Suunnistusseura</i></p> <p>- Karhu</p> <p><i>Metonymia: metsä, rohkeus, kestävyys, voima, Kouvola, suomalaisuus</i></p> <p>- Ärjyvä karhu</p> <p><i>Taistelutahto, asenne</i></p> <p>- Sijainti miehustassa vasemmalla puolella</p> <p><i>Metafora: ”sydäntä lähellä”</i></p> <p>- Sininen</p> <p><i>Auktoriteettiasema, rationaalisuus, järjestys</i></p> <p>- Sinivalkoinen</p> <p><i>Suomalaisuus</i></p> <p>- Teksti</p> <p><i>Valmistajan nimi</i></p> <p>- Aalto</p> <p><i>Virta, flow-tila</i></p> <p>- Mustavalkoinen</p> <p><i>Vastakohtat, valo ja varjo</i></p> <p>- Sininen pohjaväri</p> <p><i>Auktoriteettiasema, rationaalisuus, järjestys</i></p> <p>- Sivukaitaleet</p>
--	---	--

<p>- Taskut</p> <p>Liiviin on ommeltu vetoketjulliset taskut molemmille sivuille vyötäröltä helman pystysuuntaisesti. Taskut mahdollistavat tavaroiden kuljettamisen. Vetoketjuissa on alareunassa hopeanharmaat heijastintereet ja päällitikkaukset.</p> <p>- Karhun jäljet</p> <p>Takin takana on 3 mustaa karhun tassun jälkeä, jotka kipuavat selkämystä pitkin takin vasemmalla puolella.</p> <p>- Musta terenauha</p> <p>Liivin kädentiet on viimeistelty mustilla terenauhoilla.</p> <p>- Värit</p> <p>Liivin pääväri on turkoosi. Yksityiskohdat ovat mustia, valkoisia tai mustavalkoisia. Heijastintereet ovat hopeanharmaita.</p>	<p>kankaasta, jolloin ne parantavat liikkuvuutta vaatteessa.</p> <p>Vetoketju estää tavaroiden putoamisen ja heijastintereet parantavat vaateen näkyvyyttä pimeällä.</p> <p>Jäljet erottuvat hyvin turkoosia taustaväriä varten ja viittaavat karhuun Kouvolan Suunnistusseuran tunnukseseen.</p> <p>Värit on tunnistettavissa Kouvolan Suunnistusseuran edustusväreiksi.</p> <p>Hopeanharmat heijastintereet lisäävät näkyvyyttä vaatteessa.</p>	<p><i>Silhuetin muotoilu, urheilullisuuden korostaminen</i></p> <p>- Karhun jäljet</p> <p><i>Indeksi: merkki karhun olemassaolosta</i></p> <p><i>Metonymia: Karhun ominaisuudet</i></p> <p><i>Metafora: ”Karhun jalanjäljissä”</i></p> <p>- Turkoosi</p> <p><i>Suomalaisuus, arktisuus, Kouvolan Suunnistusseura</i></p> <p>- Hopeanharmaa</p> <p><i>Virtaviivaisuus</i></p> <p>- Seuran edustusvaate</p> <p><i>Synekdoottinen merkitys: Yksilö osana ryhmää</i></p>
<p>VAATE NRO 2: PAITA:</p> <p>- Musta väritys</p> <p>- Pitkät hihat</p> <p>- Puuvillatrikoo</p>	<p>Musta paita toimii aluspaitana ja lämmittää käsivarsia ulkoillessa.</p>	<p>- Musta</p> <p><i>Auktoriteettiasema, käytännöllisyys</i></p> <p>- Pitkät hihat</p> <p><i>Funktionaalisuus</i></p>

<p>VAATE NRO 3: URHEILULEGGINSIT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Musta väritys - 2 hopeaa raitaa sivusaumojen yhteydessä - Tekninen materiaali 	<p>Vaateen ominaisuudet ja materiaalit voidaan tunnistaa osaksi urheiluvaatteen erityispiirteitä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Musta <p><i>Auktoriteettiasema, käytännöllisyys</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hopea raita <p><i>Merkki vaateen valmistajasta, virtaviivaisuus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tekninen materiaali <p><i>Funktionaalisuus, urheiluvaate</i></p>
<p>ASUSTE NRO 1: KENGÄT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hopeamusta kuvio sivussa - Oranssi viivakuviointi punaisella pohjavärillä - Mustavalkoiset kengänpohjat 	<p>Kenkien väritys, muotokieli ja materiaalit voidaan tunnistaa osaksi urheiluun tarkoitettujen lenkkikenkien erityispiirteitä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hopeamusta kuvio <p><i>Asocsen merkki, tunnus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Oranssi <p><i>Aktiivisuus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Punainen <p><i>Valta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mustavalkoinen <p><i>Vastakohtat, valo ja varjo</i></p>
<p>ASUSTE NRO 2: HIUSPANTA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valkoinen Kouvolan Suunnistajat- teksti mustalla pohjalla edessä - Turkoosi pohjaväri - Mustavalkoinen, aaltomainen raitakuvio 	<p>Kouvolan Suunnistajien tunnuksia ovat aaltomainen raitakuvio, karhun kuva ja teksti. Tunnukset kertovat vaatteiden olevan osa Kouvolan Suunnistajien vaatemallistoa.</p>	<p>Kouvolan Suunnistajan tunnukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aalto <p><i>Virta, flow-tila</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mustavalkoinen <p><i>Vastakohtat, valo ja varjo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sininen pohjaväri <p><i>Rationaalisuus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Teksti <p><i>Valmistajan nimi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sininen <p><i>Auktoriteettiasema, rationaalisuus, järjestys</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mustavalkoinen <p><i>Vastakohtat, valo ja varjo</i></p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Sinivalkoinen <i>Suomalaisuus</i> <ul style="list-style-type: none"> - Seuran vaatteet, synekdoottinen merkitys <i>Yksilö osana ryhmää</i>
ASUSTE NRO 3: URHEILUKELLO <ul style="list-style-type: none"> - Vaaleanturkoosi väritys - Reikäkuviointi rannekkeessa 	Urheilukellon on tunnistettavissa kuvasta rannekkeen materiaalin perusteella. Sen tarkoitus on mitata liikkumista ja sykettä.	<ul style="list-style-type: none"> - Urheilukello <i>Merkki hyvinvoinnin mittaamisesta, terveyden merkitys urheilijalle</i>
ASUSTE NRO 4: AURINKOLASIT <ul style="list-style-type: none"> - Valkoiset kehykset yläreunassa - Laseissa sininen peilipinta 	Aurinkolasit ovat tummennetut ja niiden tarkoitus on suojata silmiä auringon UV-säteilyltä.	<ul style="list-style-type: none"> - Aurinkolasit <i>Urheilullisuus</i> <ul style="list-style-type: none"> - Sinivalkoinen väritys <i>Suomalaisuus</i>
ASUSTE NRO 5: TUUBIHUIVI <ul style="list-style-type: none"> - Tumma / musta pohjaväri - Valkoinen, raitamainen kuvio 	Tuubihuivi voidaan liittää urheiluvaatteiden kanssa puettaviin asusteisiin ja jonka tarkoitus on suojata kaulan aluetta kylmyydeltä.	<ul style="list-style-type: none"> - Tuubihuivi <i>Funktionaalisuus, urheilullisuus</i> <ul style="list-style-type: none"> - Tumma / musta pohjaväri <i>Rationaalisuus</i>
ASUSTE NRO 6: SUKAT <ul style="list-style-type: none"> - Nilkkamittainen - Vaaleanharmaa väritys 	Sukat on tunnistettavissa ominaisuuksiensa perusteella urheilusukiksi.	<ul style="list-style-type: none"> - Urheilusukat <i>Funktionaalisuus, urheilullisuus</i>
SANATON VIESTINTÄ <ul style="list-style-type: none"> - Kädet kohotettuna ylöspäin - Kämmenet avoimina 	Asennon ja ilmeen ilmiselvä merkitys muodostuu poseerauksen kautta hyvää mieltä tuottaneen	<ul style="list-style-type: none"> - Avoin asento <i>Avoimuus, heittäytyminen</i> <ul style="list-style-type: none"> - Kädet kohotettuna ylöspäin <i>Tuuletus, voittaminen</i>

<ul style="list-style-type: none"> - Tasapaino yhden jalan varassa, toinen jalka ilmassa - Leveä hymy kasvoilla - Silmät kiinni, ei katsekontaktia kameraan 	<p>urheilusuorituksen tai onnistumisen tunteen jälkeen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tasapaino yhden jalan varassa <p><i>Huolettomuus, aktiivisuus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Leveä hymy <p><i>Onnellisuus, hyvä olo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Silmät kiinni <p><i>Sisäinen maailma, keskittyminen</i></p>
<p>YMPÄRISTÖ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Korkeusvaihtelu - Jalkojen alla kivinen kallio - Taustalla vesistö, jossa saarirykelmiä - Alhaalla metsä, jossa kuusia, koivuja ja kasvillisuutta - Ruskan väri lehdissä - Pilvinen taivas - Horisonttia ja aurinkoa ei näkyvissä 	<p>Taustalla näkyy järvimaisema.</p> <p>Metsä voidaan yhdistää pohjoiseen luontoon.</p> <p>Vuodenaika voidaan päätellä kuvasta ruskan värjäämistä syksyn lehdistä.</p> <p>Sää on pilvinen, kyseessä on mahdollisesti iltapäivä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kallio <p><i>Vakaa, luja maaperä, turvallinen, muuttumaton</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Järvimaisema <p><i>Suomalainen kansallismaisema</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Metsä <p><i>Seikkailu, suunnistajan ympäristö</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Syksy <p><i>Talven saapuminen, hiihtokauden alkaminen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pilvinen sää <p><i>Rauhallinen tunnelma</i></p>